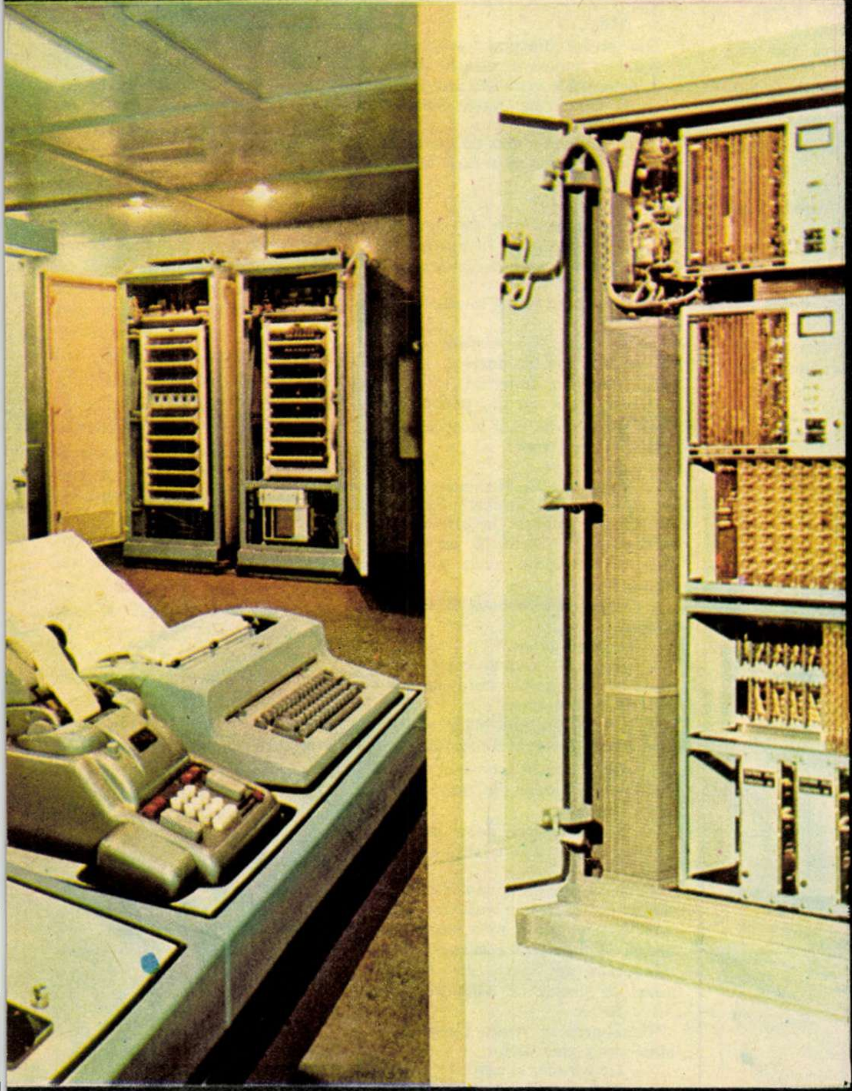

rează informațiile, bit cu bit, pe piste concentrice, o față a discului putînd conține, de obicei, 200 piste.

Unitatea aritmetică și logică este singurul bloc al calculatorului care efectuează operații asupra informațiilor extrase din memoria internă. Aceste operații sînt, în general, aritmetice (adunări, scăderi, înmulțiri, împărțiri) și logice (comparări de numere ș.a.).

Pentru aceasta, unitatea aritmetică și logică dispune de dispozitive proprii de memorie, numite registre, precum și de dispozitive specializate în efectuarea unei anumite operații, cum sînt: sumatorul, scăzătorul, inversorul ș.a.

Unitățile de ieșire **realizează înscrierea rezultatelor pe un suport material, de obicei într-un mod direct, interpretabil de om.**

Astfel, ca unități de ieșire, există imprimantele pe hîrtie — un fel de mașini de scris electrice, care pot imprima un rînd întreg deodată. Alt tip de unități de ieșire sînt cele care scot rezultatele tot în limbaj-mașină, în această categorie intrînd perforatoarele de cartele și perforatoarele de bandă. Mai moderne sînt unitățile de afișare pe tub catodic, numite «display»-uri sau imprimantele de microfilme.

Unitatea de comandă **este, de fapt, «creierul» calculatorului numeric, ea avînd rolul de a interpreta programul (pe care îl «citește» din memoria internă, unde a fost memorat la începutul aplicației, prin citirea unui pachet de cartele perforate), instrucțiune cu instrucțiune.**

În funcție de aceste instrucțiuni, pe care le decodifică, unitatea de comandă dirijează activitatea tuturor celorlalte dispozitive ale calculatorului în vederea executării întocmai a programului conceput de om.

Programarea **unui calculator electronic numeric implică scrierea**

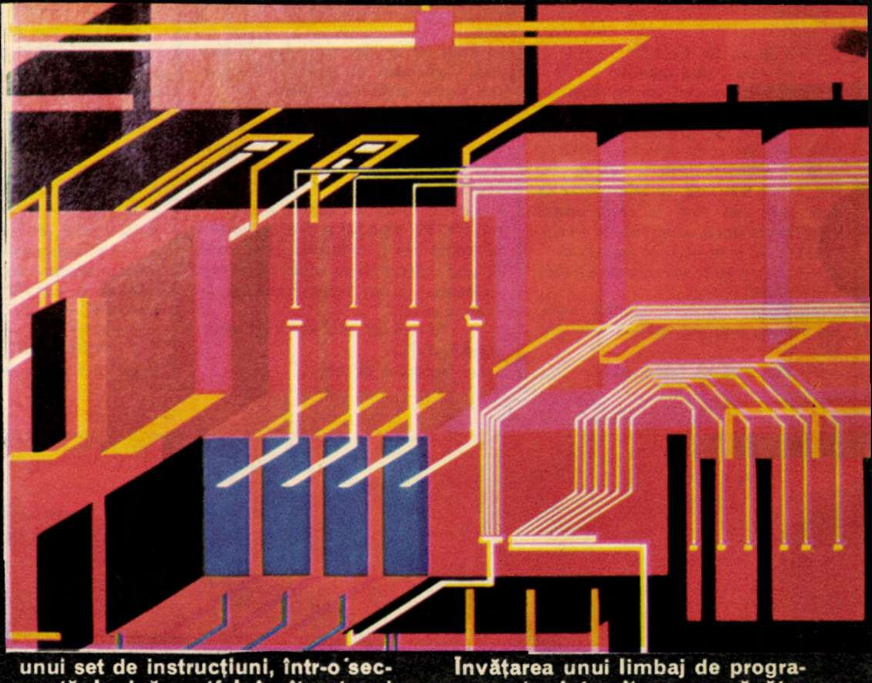

unui set de instrucțiuni, într-o secvență logică, astfel încît, atunci cînd calculatorul va executa această secvență de operații, să se producă rezultatul dorit (rezolvarea problemei).

Pentru a putea programa un calculator este mai întîi necesar să se definească bine problema de calcul, apoi, în urma unei atente analize, să se aleagă metoda matematică de rezolvare a problemei (așa-numitul algoritm de calcul), **să se întocmească** schema logică **(organigrama) și apoi să se treacă la codificarea propriu-zisă, adică la scrierea secvenței logice de instrucțiuni.**

Această codificare se poate face folosind diferite limbaje de programare.

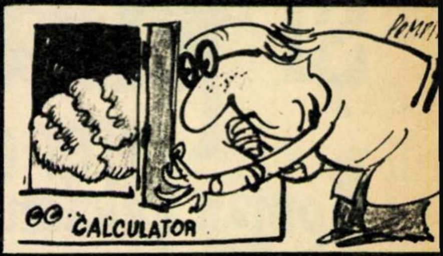

Deoarece calculatorul operează întotdeauna la nivelul codului-mașină, adică în limbaj binar, toate celelalte limbaje de programare — numite generic limbaje simbolice — vor fi traduse, prin anumite procedee, în limbajul mașinii.

Dintre limbajele de programare amintim, pe lîngă limbajul-mașină specific fiecărui calculator, limbajele simbolice universale: FORTRAN, COBOL, ALGOL.

Învățarea unui limbaj de programare este, întrucîtva, asemănător învățării unei limbi străine, dar, această nouă limbă pe care ne-o apropiem ne ajută să ne înțelegem nu cu alți oameni, ci cu niște mașini «inteligente» — calculatoarele.

Ing. **MARIUS MENDELOVICI**
Ing. **DAN VĂITEANU**

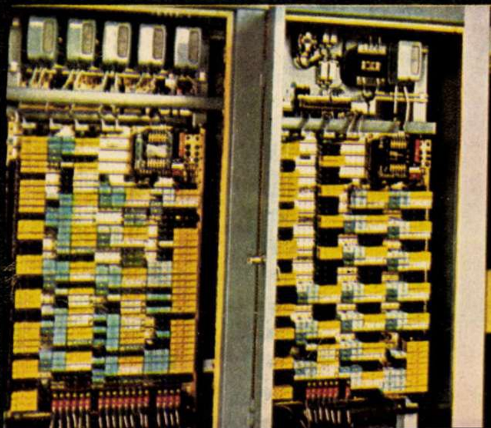

Nelson şi piraţii, într-o vară.

Roman foileton de

Ilie Tănăsache

5

— Cîţi să fie Fane?

— O clipă, să-i număr.

Fane s-a cocoţat pe un buştean pe jumătate putrezit, să cuprindă cît mai mult din grindul cu sălcii şi tufişuri tinere de nuiele. Privirea ochilor albaştri arde la fel, de febra aceea ascunsă ce izbucneşte la suprafaţă din cînd în cînd, adusă de sclipirea dură, ca un tăiş de coasă.

Gata, a terminat cu numărul.

— Sînt vreo treizeci, nene Giuşcă.

— Oho!...

— Destui pentru treaba asta. La nevoie, mai pot scotoci prin stuf şi...

— Eu cred că ajung atît...

Stau tot acolo, sub plop. E umbră, e răcoare, cît poate fi în cazanul încins al bălţii. E bine.

— Ai cui or fi, nene Giuşcă?

Fostul marinar călătoreşte pe alte grinduri. Corabia lui străbate acum alte ţinuturi. Aşa că Fane repetă întrebarea.

Nenea Giuşcă tresare, trezit din ale lui. Pe obrazul negru de vînturi şi arşiţa verii, călătoria prin lanul de stuf a lăsat vîrste albe, zgîrieturi mărunte, ca un tatuaj nereuşit cu vopsea albă.

— Ai cui să fie, zici? Ai cherhanagiului!...

— Are atît de mulţi?

— Parcă mai ştie cîţi are. Le dă drumul în baltă şi ei cresc, se înmulţesc de nu le mai şti numărul. Au şi oamenii de prin partea locului, dar nu atîţia.

Turma de porci a luat grindul de la un cap la altul. Unii şi-au vîrît adînc rîtul în pămîntul bălţii după rădăcini gustoase. Alţii, mai leneşi, culeg melcii, şerpii şi tot ce întîlnesc prin tufişuri, în timp ce godacii neastîmpăraţi rod coaja copacilor, se scarpină de noroi, caută să răstoarne, să distrugă tot ceea ce întîlnesc în cale.

— Aşadar, Fane, ziceai să...

— Ţi-am spus, repetă Fane planul lui. Îi adun încet, în linişte. Îi mîn cu binişorul, pas cu pas, fără grabă pînă în curentul apei. Ei vor înota să treacă dincolo, dar...

Sub malul fluviului — vuietul metalic al navei hitleriste. Urechile s-au învăţat cu el. Nu mai are nimic neobişnuit. S-au aliniat firesc zgomotele mărunte ale bălţii, ale fluviului. In rest, nimic deosebit. Şi, totuşi, această clipă goală poartă în ea atîta linişte.

— E limpede, nene Giuşcă?

Fane are acelaşi foc în ochii albaştri care sînt mai obosiţi şi chinuiţi acum. Desigur, de căldură. Pe gîtul subţire, slab, sudoarea curge nestingherită spre vestonul o dată militar, ce a împrumutat toate culorile bălţii. La nenea Giuşcă picături mari de sudoare se adună în streaşinile sprîncenelor.

— Ei? s-arată grăbit Fane.

Bătrînul murmură încet:

— Şi, totuşi, nu prea văd altă soluţie.

— Ai spus că drumul trebuie deschis.

— Trebuie, din mai multe motive.

— Eu zic că-l pricep pe cel mai important.

— Care, Fane?

Întrebarea a venit rapid. Fane nu stă mult pe gînduri.

— Ştiindu-se descoperiţi, fără apărare dinspre baltă, nemţii vor fi siliţi să ia o hotărîre în privinţa depozitului.

— Adică?

— Adică, ori îl evacuează, ori îl azvîrl în aer. Am priceput bine?

— Să zicem că reuşim...

— ... trebuie.

— ... tu ce crezi că or să facă?

— Dacă aş fi în locul lor, aş încărca în navă şi, pe Dunăre, în sus, la adăpost.

— Mă tem că ai dreptate... Şi avem atîta nevoie de muniţia asta... Nu trebuie să le-o lăsăm nici lor... Nu trebuie...

— Aşadar?

Nenea Giuşcă tace.

— Îi mîn în curent. Curentul îi duce direct în barajul de mine. Şi, una, doar una singură să fie lovită. Numai atît. În rest... drumul e deschis.

— Cum ai să poţi face singur treaba asta? Sînt, totuşi, vreo treizeci de dihănii. Şi porcii de baltă sînt îndărătnici, ştii şi tu... Gîndeşte-te.

Departe, în susul apei, răsună un fluier dogit de vapor.

— Uite cum facem.

În grindul năpădit de jur-împrejur de sălcii şi stuf se află un petic de nisip. Strălucind alb în soare. Ca o pată de lumină în împărăţia verde. Ca o rază de soare rătăcită în covorul foşnitor, cu sunetele rotunjite, ce adorm. Nenea Giuşcă se aşază sprinten în genunchi, în această pată de lumină.

— Tu mergi şi împingi hoarda de godaci aici.

— În dreptul cotului? întrebă Fane.

— Nu. Puţin mai sus. Pe malul stîng.

— Mda...

Din stuful alăturat un broscoi orăcăie ca apucat de streche. Gros, urît, de parcă a venit sfîrşitul lumii.

— E ceva care nu-ţi convine? întrebă bătrînul.

— Păi, dacă-i mîn de pe malul stîng, rîtoşii n-or să treacă în partea asta?

— Nu.

— De ce eşti atît de sigur?

— Cînd turma se va apropia de mal, îi pun pe copii să-i gonească...

— Ete-tee!

— Înoată ca peştii în afară de...

— De?

— Al tău. N-a învăţat încă...

— Să fi fost eu acasă... Trecea acum Dunărea fluierînd.

— Tu, cu o jordie, păzeşti celălalt mal. Să nu iasă la uscat. Lucrul însă nu-i uşor.

— Ba e uşor.

— Hai, ascultă. Nu vreau să priceapă copiii. Ai înţeles? Fane dă din cap că pricepe. În privirea lui a izbucnit, la suprafaţă, iar o sclipire din incendiul acela adînc şi mistuitor.

— Cred că ai socotit bine, nene Giuşcă.

— Aşa zic şi eu.

— Îmi era teamă de copii, dar...

— Nici o grijă. Nu-i las mai departe, ţi-am spus.

— Iar mai încolo, malul e înalt, n-au cum să fugă dihăniile.

— Să le vedem ajunse în dreptul malului! De aici încolo, începe greul pentru tine.

— Fane, înainte de a porni la treabă, mai urcă-te odată să vedem ce fac.

Crengile lucioase, masive, parcă sînt în aşteptarea musafirilor. Fane urcă fără poticniri pînă sus de tot, unde-i şi mai multă răcoare între milioanele de frunze ce-i mîngîie auzul cu şoapta lor odihnitoare.

— Ei?

Întrebarea lui nenea Giuşcă vine abia şoptit pînă aici.

— Ce-i Fane, ai amuţit?

— Fir-ar să fie de treabă, murmură Fane.

— Dar spune odată, ce vezi, omule! Ori ai găluşte în gură?

— Hitleriştii au mai pus un şir de mine.

— Cuuuum?

— Cum ai auzit.

(VA URMA)

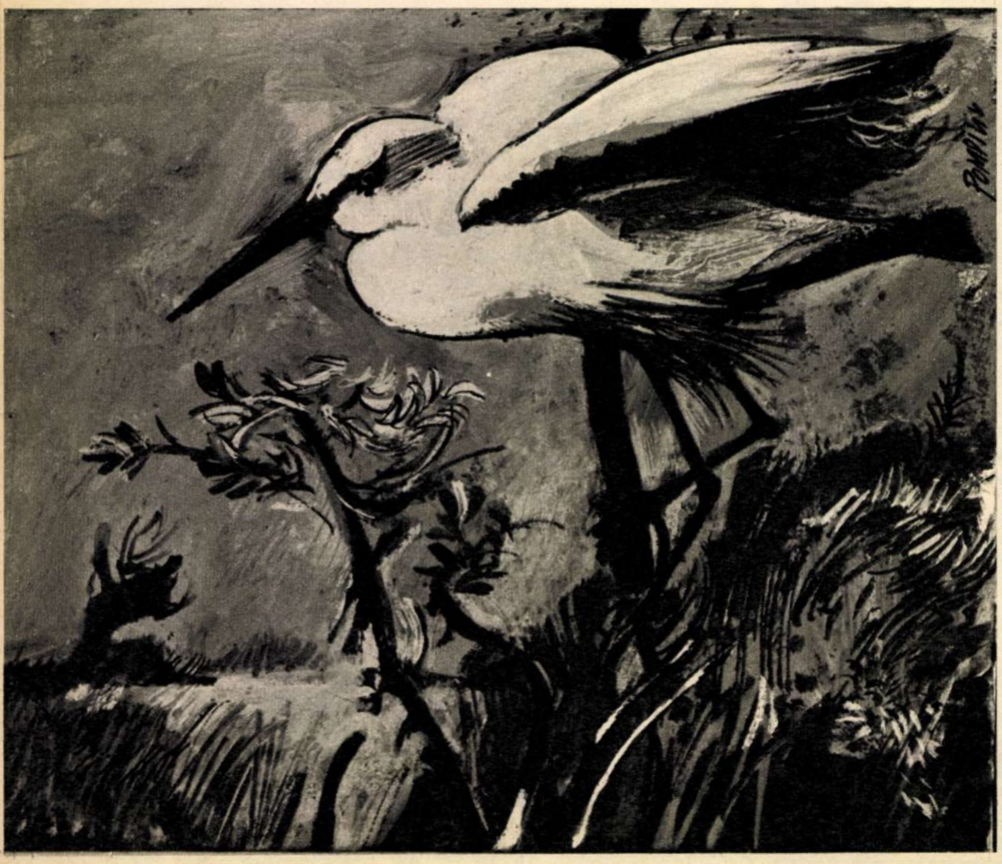

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

IONICĂ ŞI CELE ZECE GREŞELI,

Într-o duminică Ionică îşi primeşte prietenii din Alba Iulia la care şi-a petrecut o parte din vacanţa de primăvară. «După ce luăm masa şi vă odihniţi puţin, li se adresă el prietenilor, mergem împreună în oraş. Vă voi conduce prin Bucureşti unde veţi vedea cele mai frumoase muzee şi monumente de artă». După masă, au pornit la drum. «Iată aici — le explică Ionică — se înalţă Turnul Colţei, clădit în anul 1715 de către Constantin Brîncoveanu, fiind la acea vreme cel mai înalt edificiu al Bucureştiului.» Ionică şi prietenii săi vizitează în continuare Muzeul de Istorie a oraşului Bucureşti, unde printre alte exponate cercetează cu atenţie documente ale vremii din anul 1495, care atestă documentar existenţa oraşului lui Bucur. În continuare, se opresc la Grădina Botanică înfiinţată de către naturalistul Petru Poni. După ce vizitează parcul cu numeroasele sale specii de arbori şi arbuşti, se opresc la seră, unde cresc plante exotice. Dintre exemplarele cele mai rare ei admiră cactuşii, inrăiţa verde şi peruşii. În drum spre Muzeul Grigore Antipa, Ionică îi conduce la Casa muzeu «George Enescu» din Bulevardul Ana Ipătescu. Ei privesc cu emoţie obiectele şi partiturile care au aparţinut marelui nostru compozitor. Atenţia le este atrasă de originalul partiturilor «Rapsodia română» şi «Crai nou», celebrele sale compoziţii muzicale. În sfîrşit ei mai vizitează Muzeul satului de la şosea. Cele mai interesante şi originale exponate, cum ar fi Biserica de lemn din Maramureş, Şteampurile din Roşia Montană şi Moara de Vînt din Dorna sînt imortalizate pe pelicula aparatului de fotografiat. La plecare, Ionică îşi conduce prietenii la gară. «La revedere, Ionică! Te aşteptăm la vară în minunatul nostru oraş, în «Napoca» cum îţi place ţie să-l numeşti, după vechiul său nume.»

RASPUNSURI:

1. TURNUL COLŢEI NU MAI EXISTĂ, EL FIIND DĂRÎMAT ÎN ANUL 1888.
2. TURNUL COLŢEI A FOST ZIDIT DE CĂTRE MIHAIL CANTACUZINO.
3. DOCUMENTELE CARE ATESTĂ EXISTENŢA BUCUREŞTIULUI DATEAZĂ DIN ANUL 1459.
4. GRĂDINA BOTANICĂ ESTE ÎNFIINŢATĂ DE CĂTRE DR. D. BRÎNDZĂ.
5. PETRU PONI ESTE CHIMIST.
6. ÎNRĂITA VERDE ŞI PERUŞII SÎNT SPECII DE PĂSĂRI.
7. MUZEUL «GEORGE ENESCU» ESTE ÎN CALEA VICTORIEI.
8. «CRAI NOU» APARŢINE LUI CIPRIAN PORUMBESCU.
9. MOARA DE VÎNT ESTE DIN DOBROGEA.
10. NAPOCA ESTE DENUMIREA VECHE A CLUJULUI.

JOCURI

GREȘELILE LUI IONICĂ, CUVINTE ÎNCRUCIȘATE, CĂSUȚA CU ADRESE, UMOR.

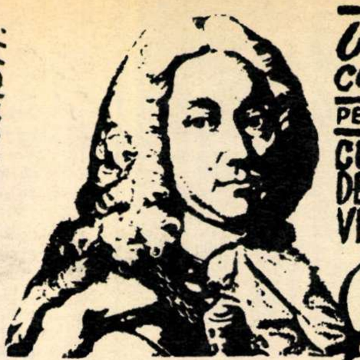

UN CONCURS
PENTRU VOI
CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Dimitrie
CANTEMIR

CUPON NR. **10**

Cu cea de a zecea întrebare *

SE ÎNCHEIE CONCURSUL NOSTRU

ACUM, CÎND CONCURSUL S-A ÎNCHEIAT, TRIMITEȚI TOATE CELE 10 CUPOANE

COMPLETATE CU RĂSPUNSUL, PE ADRESA REDACȚIEI:
REVISTA „CUTEZĂTORII", PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, BUCUREȘTI.

RĂSPUNSUL SE DĂ PE CUPON

ÎNTREBARE:
DE CE **CANTEMIR** ESTE SOCOTIT UNUL DINTRE MARILE SPIRITE ENCICLOPEDICE ROMÂNEȘTI?

*

JOC DE PASE ÎN DOI

Jucătorii se așază în linie pe două rînduri față în față, la o distanță oarecare, formînd perechi. Intervalul dintre jucătorii din aceeași linie trebuie să fie de 2—3 pași. Toți jucătorii dintr-o linie primesc cîte o minge. La semnalul conducătorului începe concursul de pase între perechi. Perechea care execută cele mai multe pase într-un anumit timp stabilit dinainte (30 de sec. de exemplu) iese cîștigătoare.

JOC CU MINGEA

Participă două sau mai multe echipe de 6—10 jucători.

Fiecare echipă formează un cerc, avînd la mijloc un «căpitan» cu o minge de volei. În cerc, intervalul dintre jucători va fi de cel puțin 2—3 pași.

La semnalul conducătorului jocului, «căpitanii» încep să paseze mingea jucătorilor din cerc, numărînd cu voce tare pasele trimise de ei. Cînd mingea a atins pămîntul, echipa se oprește din joc. Cîștigă echipa în cadrul căreia se dau mai multe pase consecutive.

* * *

Între anii 1701—1702, în jurul bisericii lui Mihail Cantacuzino s-a construit un spital, o farmacie și o școală de slovenie. Mai tîrziu, în anul 1715, a fost zidit alături Turnul Colței, care a fost dărîmat în anul 1888. Pe Bulevardul 1848 din București, lîngă Spitalul Colțea, se află o piatră cu o inscripție care indică locul unde odinioară a existat turnul din Capitala țării.

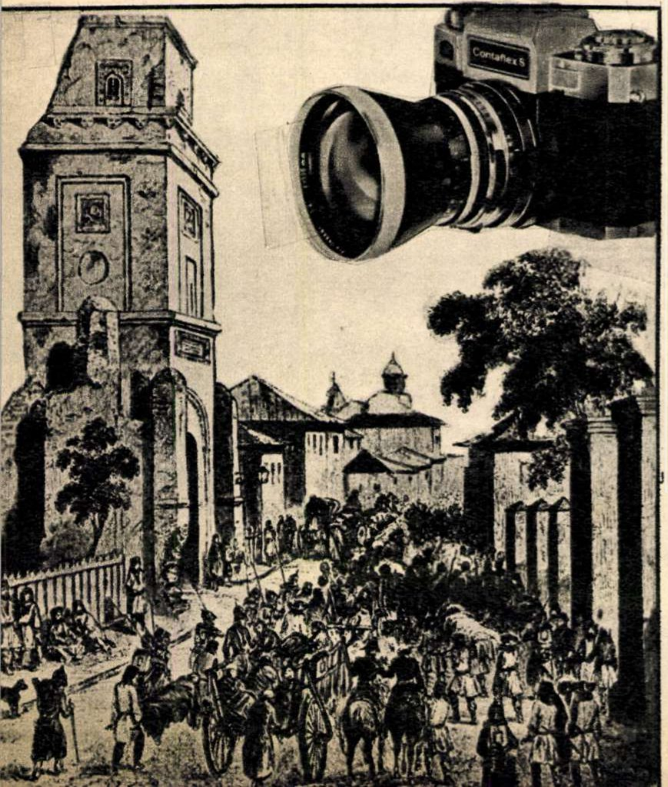

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	A	R	I	C	I	■	F	O	C	A
2							■			
3					■					
4	P	E	S	T	I	■			■	
5		■					■			
6			■							■
7										
8				■		■				
9					■			■		
10	■						■			

REBUS „ZOO"

ORIZONTAL:

1. Insectivor — Mamifer acvatic; 2. Pasăre dintr-o cunoscută poezie de M. Eminescu. Referitor la unele animale, struțul, castorul etc. (sing.); 3. Localitate în Irlanda — Pești care stîrnesc «hazul»; 4. Înotătoare (pl.) — Cal dobrogean; 5. Rîu în U.R.S.S. — Cap de aligator! 6. Tudor Hulub. — Matcă (pl.); 7. Se înmulțește prin ouă, dar nu-i pasăre; 8. Cîinele care latră (fem); — Cu mioarele la munte; 9. Puiul caprei (fem); — Scos din apă; — Pui de salamandră! 10. Pește din Marea Neagră. — Pasăre de baltă.

VERTICAL:

1. Crocodil american (pl.); 2. Animalul zăpezilor eterne (pl.) — Folosit la.. rasol!; 3. Păsări din țările calde; — «Rîmă» pentru pește; 4. Iscusiți «constructori» de locuințe lacustre — Argint; 5. Arid pe jumătate! — Răpitor înaripat; 6. Usturoi (reg.); — Întreprinderea de gospodărie orășenească (abr.); — Utilitate redusă!; 7. «Notă» la plătică! — Personaj de colind; 8. Rațele, curcile, găinile, toate la un loc; 9. Mijloc primitiv de transport; — Mamifere care stau zile întregi pe ramurile copacilor; 10. Le au păsările; — Face borșul bun!

NICOLAE PESCARU

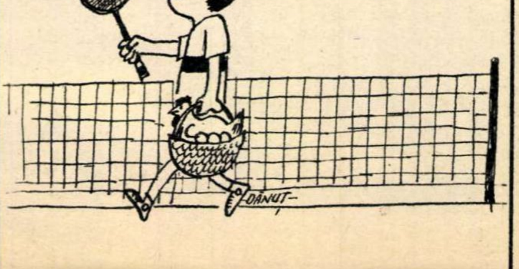

DORESC SĂ CORESPONDEZE

Literatură: Angelica Cobzariu, clasa a VI-a, satul Sîrbi, comuna Vlăsinești, județul Botoșani; Mioara Rodi, clasa a VI-a, comuna Plenița, județul Dolj. *Învățătură și muzică:* Marcela Aldea, clasa a VI-a, comuna Pogoanele, str. Gh. Coșbuc nr. 559, județul Buzău; Ion D. Mușat, clasa a VII-a, comuna Oarja, județul Argeș. *Filatelie:* Rodica Tuleu, clasa a V-a, Școala generală Sîntea Mare, județul Arad. *Desen și muzică:* Doina Duduman, clasa a VII-a, satul Iacobești, comuna Grănicești, județul Suceava. *Învățătură:* Georgeta N. Burtea, clasa a VII-a, satul Pătrimea, comuna Coșereni, județul Ilfov; Daniela Dumitru și Cornelia Marin, comuna Buciumeni, județul Dîmbovița.

RODICA TULEU

ANGELICA COBZARIU

DOINA DUDUMAN

GEORGETA BURTEA

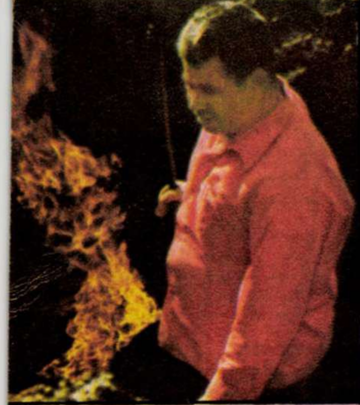

ATLAS DE VACANȚĂ

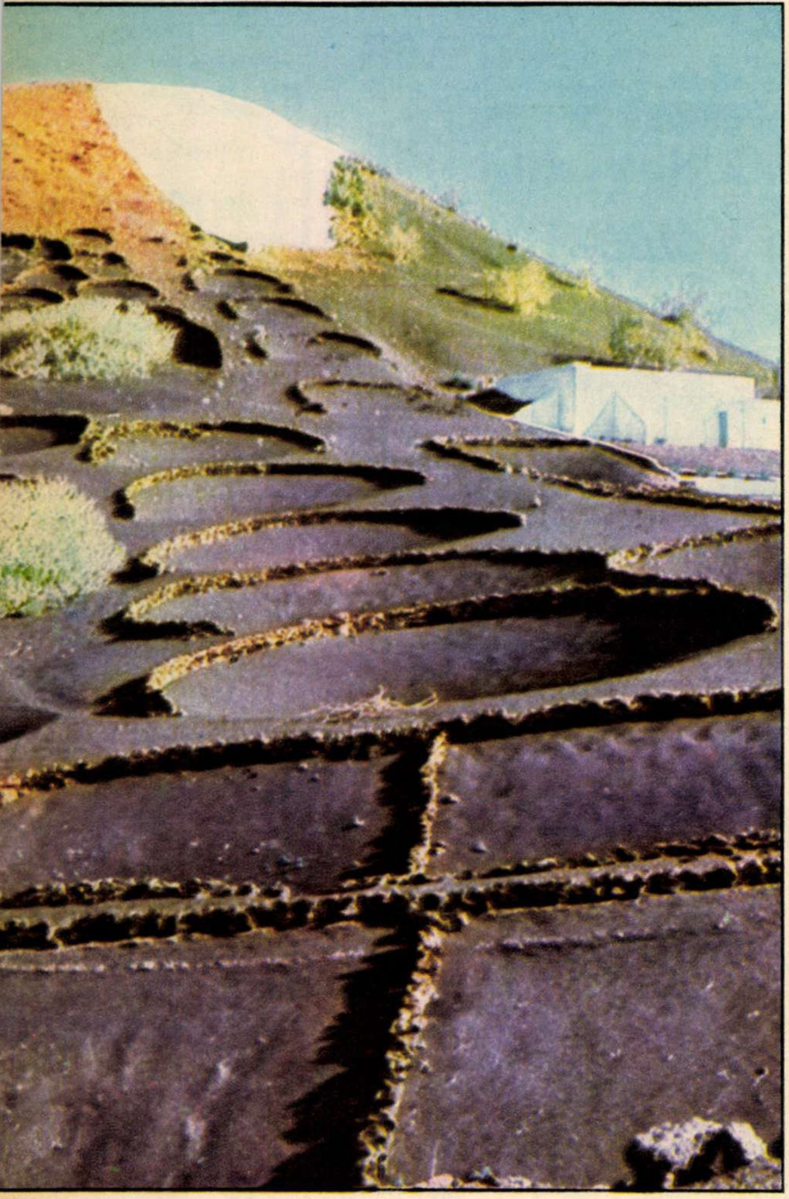

ÎN IMAGINI: ASPECTE ALE NEOBIȘNUITELOR OGOARE DE CENUȘĂ DIN LANZAROTE.

Lanzarote

PĂMÎNT FĂRĂ APĂ *

Poate niciodată nu v-ați gîndit că pe întinsul planetei ar putea exista vreun loc în care omul, de-a lungul întregii sale existențe, să fie lipsit de bucuria de a se afla în preajma unui izvor cu apă limpede, a unui rîu cît de mic în care să se scalde copiii sau, să nu fi gustat vreodată plăcerea pe care ți-o poate oferi o carafă cu apă proaspătă de fîntînă.

Un asemenea loc există și îl puteți găsi cu ușurință pe hartă, în apele oceanului Atlantic, nu departe de coasta de vest a Africii. Face parte din arhipelagul Canarelor și, poate din cauza formei sale ciudate, de lance frîntă sau poate datorită navigatorului genovez Lancelot Maloisel care a descoperit-o în anul 1312, insula a fost numită Lanzarote. Lipsa surselor de apă ca și constituția vulcanică, face ca peisajul acestui pămînt insular, unic în lume, să fie foarte asemănător cu cel de pe Lună.

Vă veți întreba cum este posibil ca în condiții atît de vitrege omul să poată supraviețui. Ingeniozitatea, forța de adaptare au făcut ca guanșii (populația localnică) să nu se sperie de aspectele pămîntului pe care trăiesc. Ei au ajuns chiar ca de pe insula Lanzarote, lipsită de apă potabilă, bătută de vînturi puternice, presărată cu aproape 300 de vulcani (în medie un vulcan la 2,5 kmp) inundată cu torenți de lavă pietrificată și straturi groase de cenușă vulcanică, să obțină recolte surprinzătoare. Datorită muncii tenace cu care se obișnuiesc încă din vremea copilăriei, țăranii din Lanzarote cultivă în condiții cu totul neobișnuite piper, viță de vie și smochini, pepeni și legume, palmieri și mușcate. Dacă vegetația se dezvoltă, aceasta se datorează faptului că oamenii au învățat să folosească în agricultura lor acele fragmente de zgură vulcanică pe care geologii le numesc lapilli. Grație marii sale capacități de absorbție, acest lapilli, răspîndit deasupra solului odată la 3 ani, are proprietatea de a se îmbiba cu apa de ploaie, cu roua nopților și umiditatea ceții, menținînd în jurul plantelor apa necesară. Plantele cresc astfel cu repeziciune, făcînd ca pe o mare parte din insulă să se perpetueze o veșnică primăvară.

Pentru plantele mai mari, ca vița de vie și smochinii, ei scobesc cu mîinile în lava vulcanică gropi adînci în formă de pîlnie, în care așază apoi lăstarii sau puieții. Astfel, odată cu asigurarea unui mediu propice pentru creșterea plantei, aceasta este ferită și de vînt.

Chiar și atunci cînd în insulă nu cade nici o picătură de ploaie, lapilli asigură plantelor umiditatea necesară.

Secole de-a rîndul apa potabilă era adusă în vapoare cisternă din alte părți, căci singura rezervă de apă a insulei se afla în grotele subterane care tăinuiau apa de ploaie fosilă. Dar și această rezervă a secat între anii 1871—1879, cînd insula a fost bîntuită de o mare secetă. Importul de apă a durat pînă în 1961, cînd în Lanzarote a apărut prima instalație de desalinizare a apei oceanice, și problema apei a fost în sfîrșit rezolvată pentru totdeauna.

Pămîntul vulcanic al insulei este însă lucrat după aceleași vechi metode. Tenacitatea acestor oameni, care deși trăiesc pe o insulă nu au cunoscut nici măcar barca cu vîsle (și a căror origine nu este încă lămurită de savanți), a făcut ca de-a lungul secolelor, cataclismele produse de vulcani să fie învinse. Nu i-au speriat nici erupțiile vulcanice din 1730, care s-au prelungit de-a lungul a 6 ani, și care prin 30 de guri de foc au acoperit partea cea mai fertilă, nici erupțiile din 1824. Curajoși, ei și-au reconstruit locuințele, au îmblînzit pămîntul agitat. Lava fierbinte se mai păstrează și acum în unele locuri. La Islate de Hilario, de pildă, este suficient să scormonești la o adîncime de 10 cm pentru a găsi o temperatură de 140°. Și astăzi se mai pot vedea, printre crăpăturile stîncilor vulcanice, izbucnind brusc flăcările, doar la simpla apropiere a unei crenguțe uscate.

ECATERINA ROȘCA

Artizanii din „Miharu"

Printre cele mai iubite jucării ale copiilor japonezi se numără un foarte simpatic căluț de lemn, cu coadă stufoasă, și o întreagă galerie de păpuși, cu priviri istețe și veșminte colorate în cele mai vii nuanțe.

Cei ce le creează sînt maeștri artizani din Miharu, regiune situată în nordul principalei insule a arhipelagului nipon — Honsu. Tehnica artei lor a străbătut secolele, păstrîndu-și vigoarea pînă în zilele noastre.

Căluțul de lemn numit «Miharu Koma» este lucrat dintr-o simplă bucată de lemn pe care s-a sculpat cu dalta înainte de a fi colorat cu pigmenți naturali. Abia apoi i se adaugă coada și coama. Se crede că originea acestor căluți își are rădăcinile încă din anul 794, cînd Miharu era renumit prin crescătoriile sale de cai.

Păpușile numite «Harico» sînt confecționate din hîrtia tradițională japoneză—washi. Ele sînt cunoscute de multă vreme și primii care le-au confecționat au fost țăranii din Takaschibo, nu departe de Miharu. În prezent jucăriile din Miharu sînt realizate de un număr destul de mic de maeștri artizani, în special femei. Pentru a realiza ciudatele forme din hîrtie presată și astăzi se folosesc modele din lemn ce datează din timpuri străvechi.

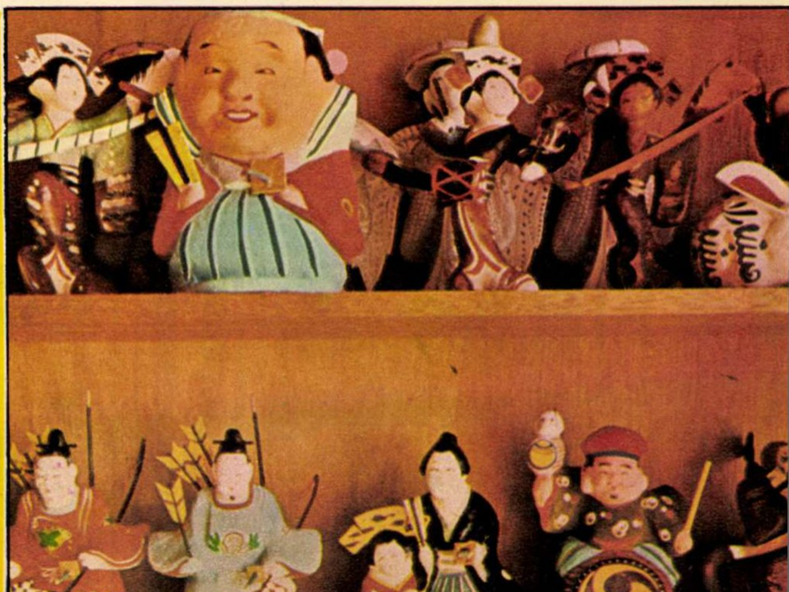

AGENDA C.N.O.P

● În cursul acestei veri, Liga **UNESCO** pentru artă şi educaţie din Japonia organizează la Tokio şi în alte importante oraşe ale ţării cea de-a VII-a expoziţie internaţională de artă a copiilor, pentru copii între 3—16 ani. La această expoziţie, al cărei scop este de a promova înţelegerea şi prietenia între naţiunile lumii, vor participa şi pionieri din ţara noastră.

● Recent, a avut loc la Palatul pionierilor din Capitală, o întîlnire între pionieri bucureşteni şi pionieri din R.D.G., consacrată apropiatului Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor de la Berlin.

Cu acest prilej s-a deschis o expoziţie cu tema: «Berlinul — gazda celui de al X-lea Festival».

● **De la sediul central al Fondurilor Naţiunilor Unite pentru Copii, New-York, ne-a sosit ştirea că, pentru calendarul** de perete al anului 1974, pe care îl va edita UNICEF, a fost selecţionată lucrarea de artă plastică «La cules de fructe», realizată de pioniera Toma Mihaela, clasa a V-a, Şcoala generală Ştefăneşti-Ilfov.

Acest calendar urmează a fi vîndut în Statele Unite ale Americii, Canada şi Australia, în vederea realizării de fonduri pentru UNICEF.

● Scriitoarea indiană Amita Bhose Ray, traducătoare a poeziilor lui M. Eminescu, în limba bengală, a fost recent oaspetele copiilor la Palatul pionierilor din Bucureşti.

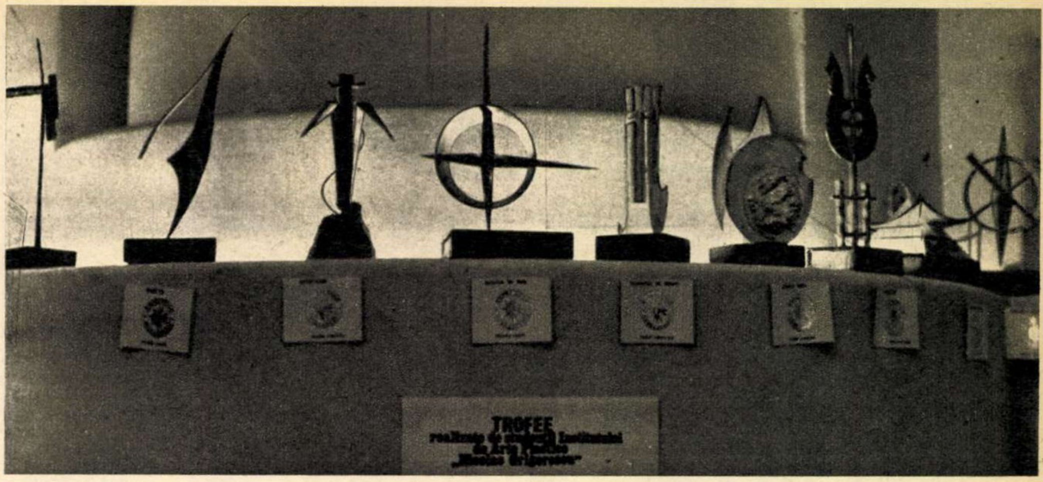

Imagine din expoziţia **«Expediţiile Cutezătorii»** unde au fost prezentate recent trofeele marelui nostru concurs, realizate de studenţi ai Institutului de Arte Plastice «Nicolae Grigorescu» din Bucureşti. Între timp, trofele au ajuns în posesia cîştigătorilor. Citiţi în numărul viitor reportajul **Traseul Marilor Trofee.**

GHIDUL «EXPEDIŢIILOR CUTEZĂTORII»

PENTRU VIITORII EXPEDIŢIONARI — CÎTEVA SFATURI DE ULTIMĂ ORĂ

V-am povăţuit, pînă acum, cum să vă echipaţi, cum să vă deplasaţi de-a lungul itinerariilor, cum să vă instalaţi taberele, cum să vă adăpostiţi pe timp de furtună, cum şi unde să aprindeţi, dar mai ales cum şi cînd să stingeţi focul... S-ar părea, deci, că n-ar mai fi prea multe de spus în acest sens. Dar nu-i chiar aşa. Ceea ce urmează să întreprindeţi voi e un lucru atît de complex şi, totodată, capabil să vă ofere bucurii şi satisfacţii atît de mari dacă-l veţi face aşa cum trebuie, încît oricît am discuta împreună pe această temă, niciodată nu va fi prea mult. Iată de ce chiar şi acum, în ultimul moment dinaintea startului, nu ne putem abţine să nu vă reţinem din nou atenţia cu alte cîteva sfaturi pe care le considerăm absolut necesare.

Se ştie — şi toată lumea e de acord cu acest fapt — că-n expediţii, de orice fel ar fi ele, nu pot să meargă decît oameni sănătoşi şi viguroşi, rezistenţi atît din punct de vedere fizic cît şi moral. Tocmai în acest sens ţinem să vă atragem în mod deosebit atenţia ca nu cumva să greşiţi. *Oricît aţi dori, oricît aţi crede voi că sînteţi capabili să participaţi la expediţie, oricît de temeinic v-aţi fi pregătit pentru acest eveniment deosebit din viaţa voastră, nu porniţi la drum înainte de-a vă face fiecare în parte, un minuţios, complet şi competent control medical, capabil să descopere şi cele mai ascunse deficienţe fizice pe care nu vi le cunoaşteţi, pe care nici nu le-aţi bănuit măcar.* Începeţi să vă faceţi rucsacurile numai în cazul în care medicul vă asigură că sînteţi perfect sănătoşi şi capabili de marele efort pe care o să vi-l solicite expediţia, că veţi putea suporta fără nici un risc brusca schimbare a felului vostru obişnuit de viaţă. Altfel, oricît v-ar veni de greu, va trebui să renunţaţi, să cedaţi altora locul în echipaj (de fapt în această idee echipajele sînt prevăzute cu membri de rezervă). În felul acesta veţi reuşi să evitaţi orice surpriză nedorită şi, totodată, veţi da posibilitate colegilor voştri de echipaj să facă o expediţie reuşită, să-şi atingă mult mai uşor obiectivele propuse.

Aşa cum vă ştim, cum vă cunoaştem, cei mai mulţi dintre voi veţi trece cu bine prin «sita» exigentului control medical şi veţi porni la drum încrezători în forţele şi-n posibilităţile voastre, siguri de izbîndă. Dar oricît de bine aţi fi documentaţi, pregătiţi şi echipaţi, nu uitaţi totuşi să luaţi cu voi şi cîteva... proverbe şi zicători, pe care să le aveţi tot timpul la-ndemînă, de care să vă amintiţi la fiecare pas, în fiecare situaţie. Cîteva, precum acestea, de pildă: «*Cine se scoală de dimineaţă departe ajunge*», «*Paza bună trece primejdia rea*», «*Buturuga mică răstoarnă carul mare*», «*Grăbeşte-te încet*», «*Drumul cel mai scurt e acela pe care-l cunoşti mai bine*», «*Măsoară de trei ori şi taie o dată*», «*Prietenul la nevoie se cunoaşte*». Aţi priceput, bineînţeles, ce vrem să spunem cu asta. Anume că *în expediţii, mai mult decît în viaţa obişnuită, va trebui să daţi dovadă de înţelepciune, de luciditate, de calm, de coeziune, în mai puţine cuvinte, de toate calităţile unui om dacă nu perfect, oricum, pe undeva pe-aproape de perfecţiune.* Pentru că numai aşa veţi reuşi să învingeţi toate greutăţile, să treceţi cu bine peste toate dificultăţile întîlnite în drum, numai aşa veţi reuşi să evitaţi orice fel de întîmplări neplăcute, să vă atingeţi cu toţii scopul propus.

Şi încă ceva, un lucru la fel de important ca toate celelalte despre care v-am vorbit pînă acum: deşi vă veţi afla în vacanţă şi pe drum, departe de şcoală, de satul sau oraşul vostru, de părinţi şi cunoscuţi, printre oameni care nu vă ştiu cine şi de unde sînteţi, *nu uitaţi nici o clipă că, înainte de-a fi expediţionari, sînteţi elevi şi pionieri.* Şi purtaţi-vă ca atare, oriunde şi oricînd, şi-n nu ştim ce uzină sau cătun, dar şi pe vîrful Omu sau prin stufărişurile Deltei. Să vă mai amintim, să vă mai vorbim noi despre cinste, despre modestie, despre respectul pe care-l datoraţi atît frumuseţilor şi bogăţiilor patriei, cît şi oamenilor pe care-i veţi întîlni în calea voastră, cu care veţi sta de vorbă? Nu credem că mai e cazul. Doar ştiţi voi destul de bine în ce constă şi care trebuie să fie conduita unui elev, unui pionier. Sintetizînd, *vă recomandăm deci să vă comportaţi în toate împrejurările în aşa fel încît să contribuiţi şi voi, aşa cum au contribuit* predecesorii voştri la transformarea în renume a numelui de expediţionar, de participant la «Expediţiile Cutezătorii».

Călătorului însă îi stă mult mai bine cu drumul decît cu vorba. Şi cum au mai rămas doar cîteva zile pînă cînd primele echipaje vor lua startul în noua ediţie a «Expediţiilor Cutezătorii», cum noi dialogăm pe tema pregătirii voastre (prin intermediul revistei, al poştei, al telefonului şi chiar al întîlnirilor directe) încă din toamna anului trecut, ne oprim aici. V-am spus tot ceea ce am crezut noi că merită să vă spunem. Iar de acum încolo totul depinde de voi, de iscusinţa, de dîrzenia, de ambiţia, de priceperea voastră. Sperînd că vom primi de la voi, de pe minunatele trasee ale expediţiilor şi ale vacanţei mari numai veşti bune, îmbucurătoare, vă urăm tuturor, din inimă:

DRUM BUN ŞI DEPLIN SUCCES, CUTEZĂTORILOR!

REDACŢIA

V-aţi pregătit să participaţi la Concursul «Trofeele vacanţei»? În numărul viitor, primul talon (Cutezătorii 300)

REVISTA
„Cutezătorii"
„O PUBLICAŢIE VIE, INTERESANTĂ, DE MARE TIRAJ!
... Săptămînal
NU UITAŢI:
ABONAMENTE
SE FAC LA TOATE
OFICIILE POŞTALE
16
PAGINI
BOGAT
ILUSTRATE.
COLABORĂRI PRESTIGIOASE
Mari concursuri cu premii.

Cutezătorii 24

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREŞTI-CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacţie: EMIL PETROVICI

SPADĂ ȘI FLACĂRĂ

4

EPISODUL X

FILOZOF ÎNTRE REGI ȘI REGE ÎNTRE FILOZOFI

Scenariu: VASILE MĂNUCEANU
Desene: TEODOR BOGOI

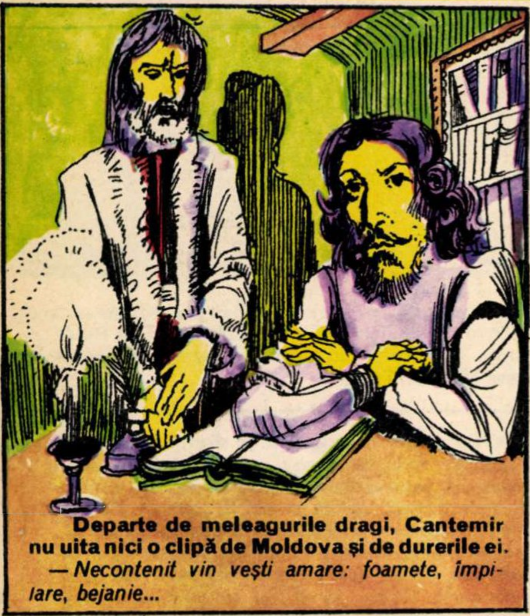

Departe de meleagurile dragi, Cantemir nu uita nici o clipă de Moldova și de durerile ei.

— Necontenit vin vești amare: foamete, împilare, bejanie...

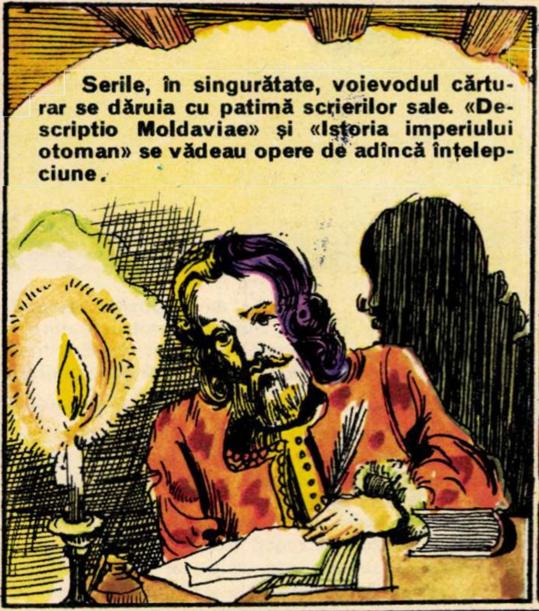

Serile, în singurătate, voievodul cărturar se dăruia cu patimă scrierilor sale. «Descriptio Moldaviae» și «Istoria imperiului otoman» se vădeau opere de adîncă înțelepciune.

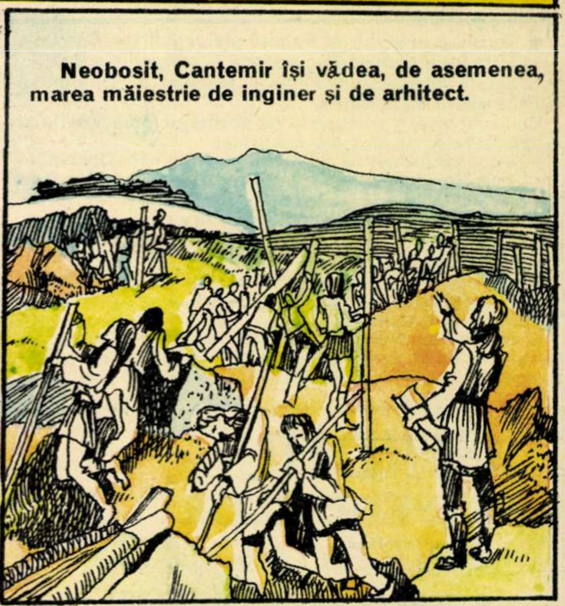

Neobosit, Cantemir își vădea, de asemenea, marea măiestrie de inginer și de arhitect.

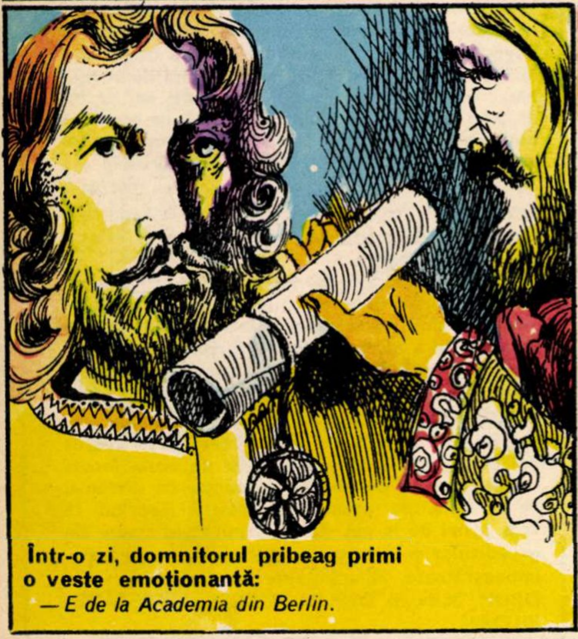

Într-o zi, domnitorul pribeag primi o veste emoționantă:

— E de la Academia din Berlin.

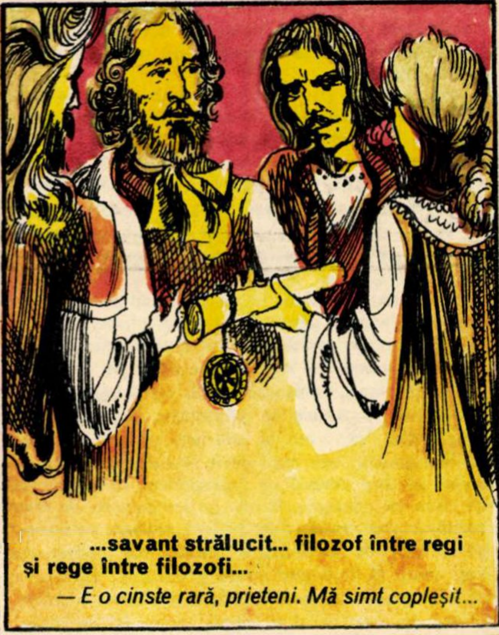

...savant strălucit... filozof între regi și rege între filozofi...

— E o cinste rară, prieteni. Mă simt copleșit...

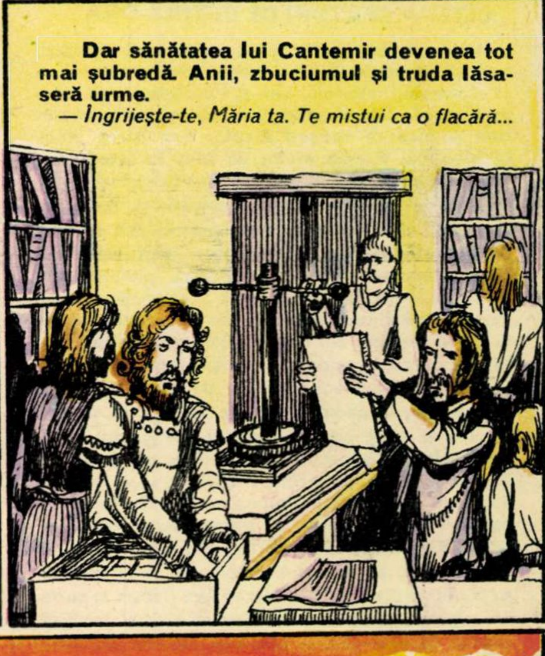

Dar sănătatea lui Cantemir devenea tot mai șubredă. Anii, zbuciumul și truda lăsaseră urme.

— Îngrijește-te, Măria ta. Te mistui ca o flacără...

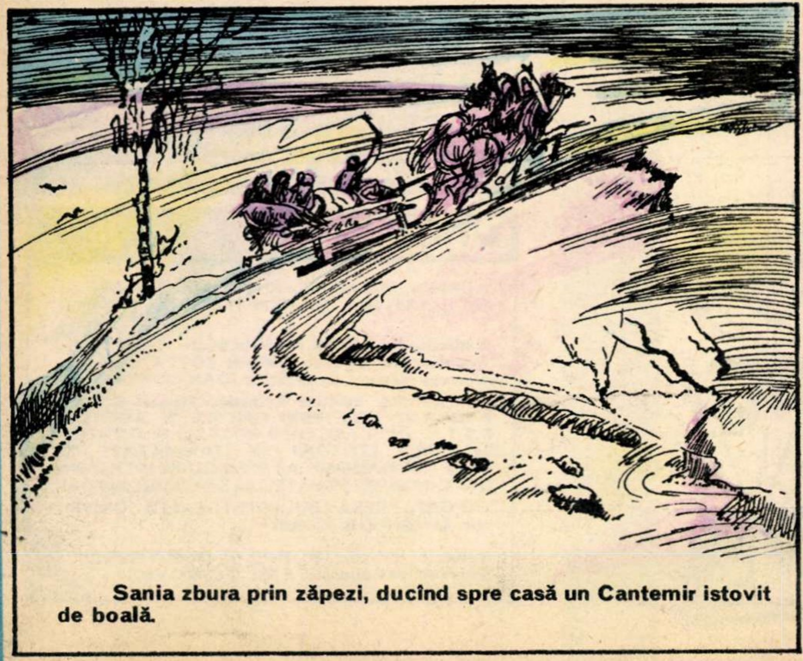

Sania zbura prin zăpezi, ducînd spre casă un Cantemir istovit de boală.

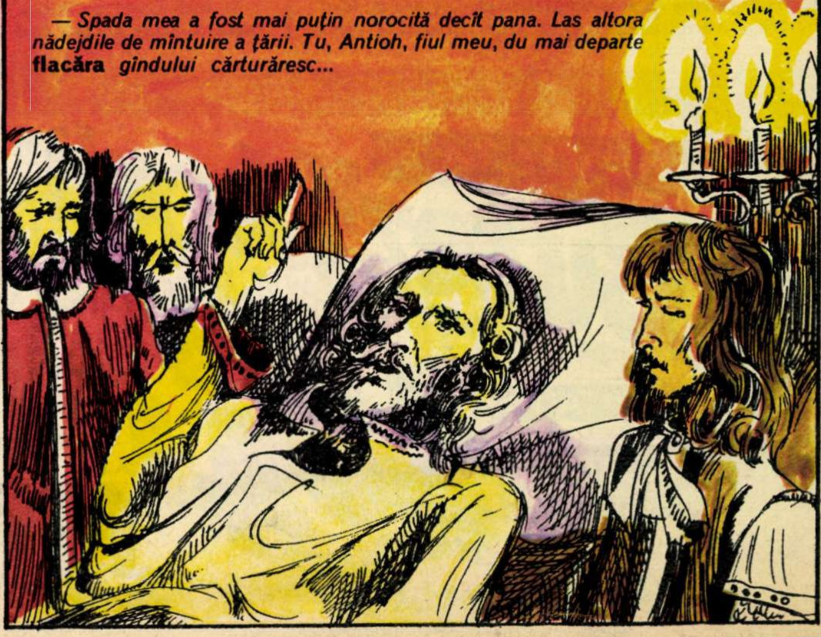

— Spada mea a fost mai puțin norocită decît pana. Las altora nădejdile de mîntuire a țării. Tu, Antioh, fiul meu, du mai departe **flacăra** *gîndului cărturăresc...*

300
Vacanță plăcută!

Cutezătorii

25

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 21 IUNIE 1973,
ANUL VII (300)
16 pagini, 1 leu

FOTO: GR. PRE[illegible]LITĂ

MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN CAPITALĂ A OMAGIAT ANIVERSAREA A 125 DE ANI DE LA REVOLUȚIA DIN 1848 ȘI A UNUI SFERT DE VEAC DE LA NAȚIONALIZAREA PRINCIPALELOR MIJLOACE DE PRODUCȚIE

16 iunie 1973. În Piața Republicii din București, zeci de mii de oameni ai muncii din Capitală și din alte părți ale țării, întruniți într-o mare adunare populară, au omagiat aniversarea a 125 de ani de la revoluția din 1848 și a unui sfert de veac de la naționalizarea principalelor mijloace de producție.

Marea piață, în care domnește o atmosferă de înălțător patriotism, amintește eroica rezistență a populației Capitalei care, la 19 iunie 1848, s-a ridicat cu arma în mînă să apere guvernul revoluționar provizoriu, amenințat de uneltirile reacțiunii interne și externe ce încerca să înăbușe revoluția. Și tot aici, în decembrie 1947, masele populare au participat la actul proclamării republicii; au venit, în iunie 1948, să-și exprime satisfacția și aprobarea deplină față de actul revoluționar al naționalizării.

În această dimineață, în marea piață sărbătorește împodobită, au venit muncitori, care au dobîndit în acel istoric 11 Iunie 1948 dubla calitate de producători și proprietari ai mijloacelor de producție, țărani cooperatori, intelectuali, militari și studenți — creatori ai bunurilor materiale și spirituale.

Ora 10,30... Zecile de mii de oameni ai muncii, participanți la marea adunare populară, întîmpină cu multă căldură, cu urale și ovații pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, la ieșirea sa în balconul sediului partidului. Cu emoție, cu interes profund este ascultată de asistență, de poporul întreg, prin intermediul radioului și al televiziunii, cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

În Piața Republicii răsună îndelungi ovații.

Marea adunare populară din Capitală ia sfîrșit într-o atmosferă de vibrant patriotism. Întreaga asistență intonează imnul de luptă al proletariatului de pretutindeni — Internaționala.

*

Cu prilejul aniversării a 25 de ani de la naționalizarea principalelor mijloace de producție, tovarășul Nicolae Ceaușescu a înmînat, în cadrul unei solemnități, înalte distincții unor muncitori, maiștri, tehnicieni, ingineri, activiști de partid și de stat, care au merite deosebite, înscrise la loc de frunte în cronica anilor construcției cu succes a socialismului în patria noastră.

a **ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII**

ZIUA PIONIERILOR

Timișoara. *Cu prilejul Zilei pionierilor, orașul de pe Bega — în care trăiesc și învață, în spiritul prieteniei și frăției, copii români, germani, maghiari, sîrbi și de alte naționalități — a găzduit o grandioasă manifestare a «ambasadorilor prieteniei» — purtători ai cravatelor roșii cu tricolor din toate județele țării.*

În cadrul adunării festive, care s-a desfășurat în fața Monumentului ostașilor români din parcul central al orașului, tovarășul Virgiliu Radulian, președintele C.N.O.P., a adresat pionierilor prezenți, și prin ei, tuturor școlarilor patriei, calde felicitări pentru rezultatele obținute la învățătură și în activitatea pionierească, urîndu-le o vacanță plăcută.

Apoi, în sunetele fanfarei Casei pionierilor din Timișoara și a cîntecelor pionierești, a avut loc o paradă a pionierilor care au străbătut tot orașul. Seara, în sala Operei de Stat, a fost prezentat un frumos program artistic după care, în piața din fața Operei sute de pionieri s-au prins într-o mare horă a prieteniei. Retragerea cu torțe aprinse a încheiat feeric frumoasa sărbătoare pionierească.

Zimnicea—Teleorman. *Sute și sute de pionieri, în ținută sărbătorească, au străbătut, cu fanfara în frunte, orașul de pe malul Dunării, apoi s-au adunat pe noul stadion, prezentînd un bogat program artistic și sportiv.*

Manifestările sportive din cadrul acestei sărbători au inaugurat primul Festival sportiv al tineretului din Zimnicea. În cadrul acestuia, timp de șapte zile, pionieri și școlari, elevi și tineri muncitori se vor întrece în cadrul probelor de atletism, natație, volei, handbal, fotbal și alte discipline sportive.

*

După cum ne relatează numeroșii noștri corespondenți, în toate orașele și comunele patriei, la încheierea unui rodnic an școlar și ca preludiu la o frumoasă vacanță pionierească, au avut loc cu prilejul acestei sărbători minunate manifestații artistice pionierești la care pe lîngă tinerii cutezători au participat cu bucurie profesorii, frații mai mari și mai mici, părinții

TRASEUL MAR

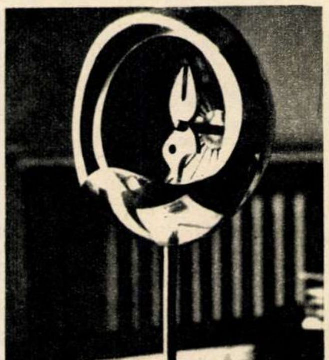

SUCEAVA, ȘCOALA GENERALĂ NR. 3. Pentru a doua oară în patru ani, marele trofeu «Busola de aur» a luat, zilele trecute, drumul Moldovei. De data aceasta însă a urcat ceva mai sus, mai spre nord, poposind la Suceava. Mai precis la Școala generală nr. 3 din acest oraș, unde învață cei zece membri ai echipajului «Arcașii lui Ștefan» care, după cum știți, au reușit s-o cucerească anul trecut.

Și aici, la Suceava—ca și la Iași, ca și la Orăștioara de Sus, ca și la Cîmpina, peste tot pe unde a trecut lăsînd în urmă dorința copiilor de-a se autodepăși, precum și cîte un «pui» al ei, netransmisibil—marele trofeu a fost întîmpinat cu multă bucurie. Deși desfășurată afară, pe ploaie, la festivitatea decernării «Busolei de aur», înmînată din partea redacției de către redactorul șef al revistei «Cutezătorii», au participat sute de spectatori—pionieri și școlari, cadre didactice, părinți, reprezentanți ai unor organizații și instituții din localitate. Și aici «Busola» a fost primită cu toată cinstea și onorurile care i se cuvin unui asemenea trofeu—cu ceremonial, cu flori, cu aplauze. Cei zece cîștigători și comandantul lor au fost lăudați și felicitați pentru succesul lor deosebit. În încheiere se anunță o nouă bucurie: excursia colectivă în străinătate, oferită cîștigătorilor marelui trofeu de revista «Cutezătorii».

Acum, «Busola de aur» se află în vechea cetate de scaun a lui Ștefan, vegheată de «arcașii» Școlii generale nr. 3. Pe ce drumuri va porni anul viitor? La întrebarea aceasta singurii care ar putea da un răspuns cît mai apropiat de adevăr sînteți voi, actualii expediționari.

●

FOCȘANI, CASA PIONIERILOR. La Casa pionierilor din Focșani, în prezența tovarășului Simion Dobrovici, prim secretar al

Asta e vacanța, asta e!...

PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ

Soli ai bucuriei

Într-o dimineață, pe poarta căsuței singuratice au intrat mai mulți pionieri, fetițe și băieți din clasa a IV-a. După o scurtă discuție, doi dintre ei au luat-o pe cărarea bătătorită în iarba curții și s-au oprit la ușă. Au bătut în geam, apoi au așteptat. Într-un tîrziu, cineva a deschis...

— Am venit să vă dăm o mînă de ajutor la grădină...

— Știm să săpăm, putem să facem și straturile, să greblăm...

Peste cîteva minute toți copiii se aflau la lucru în grădina din spatele casei.

«Nici nu am cuvinte să le mulțumesc pentru treaba bună pe care au făcut-o, ne scrie pensionara Lucia Căpreanu, din satul Tudor Vladimirescu, comuna Perișorul, județul Ialomița. Au sosit într-un moment în care, la cei peste 70 de ani ai mei, aveam nevoie de un sprijin și mi l-au dat ei, pionierii. Hărnicia lor m-a impresionat profund și îmi pare rău că nu mă pricep să spun mai mult despre neașteptata bucurie pe care ne-au adus-o mamei mele și mie acești copii generoși și buni. Mulțumesc și profesorilor care-i educă. Asemenea copii vor deveni, cu siguranță, oameni de nădejde, devotați patriei noastre.»

V-am prezentat o faptă și o scrisoare. Amîndouă sînt de fapt un singur moment — acela în care pionierii devin soli ai bucuriei.

LIDIA NOVAC

OR TROFEE

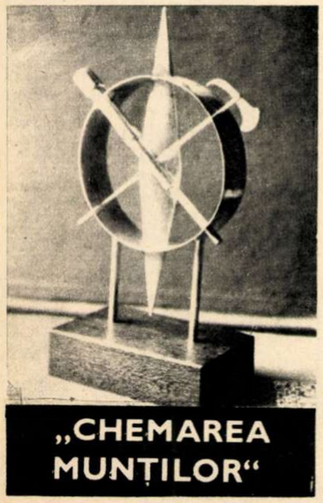

„CHEMAREA MUNȚILOR“

omitetului județean Vrancea al
.C.R., tovarășa Elena Poparad, vi-
epreședinta Consiliului Național al Organizației Pionierilor, a înmînat echipajului «Nufărul» diplomele și medaliile «Expedițiile Cutezătorii», precum și trofeul «Chemarea munților» oferit de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor pentru cea mai reușită expediție a unui echipaj de la casele de pionieri.

În cuvîntul rostit cu acest prilej, tovarășul prim secretar a Comitetului județean de partid a spus:

«Vă rog să-mi permiteți ca în numele comuniștilor din Vrancea și din partea Comitetului județean de partid și a Consiliului popular. să felicit călduros pe curajoșii cîștigători ai acestui trofeu și să le urez noi victorii la învățătură, în activitatea patriotică și în cutezanță. Vă doresc vouă și prin voi tuturor pionierilor vrînceni, succese deosebite în activitățile de vacanță și multă sănătate!»

„CUTEZĂTORII“

ROMAN—ȘCOALA GENERALĂ NR. 4. Și pînă acum membrii celor două echipaje «Alutus I»

(Continuare in pag. 4)

Cutezătorii 41
Cutezătorii
Cutezătorii
Cutezătorii
Cutezătorii 31
Cutezătorii
FORUM 1972
Cutezătorii
24 Cutezătorii
Cutezătorii
În acest număr
SAPPORO '72
Olimpiada
Cutezătorii
Cutezătorii
Cutezătorii 20
Cutezătorii 18
Cutezătorii 29
Cutezătorii
Viitorul

Astăzi, cînd din tipografie iese al 300-lea număr al revistei «Cutezătorii», redacția adresează colaboratorilor și cititorilor calde mulțumiri pentru sprijinul acordat revistei de-a lungul anilor de apariție.

Prima viză
PENTRU
PAȘAPORTUL CUTEZĂTORII '73
la marele concurs de turism
„TROFEELE VACANȚEI”
SE DECUPEAZĂ ȘI SE LIPEȘTE

TALON
„TROFEELE VACANȚEI”
C 300

TRASEUL MARILOR TROFEE

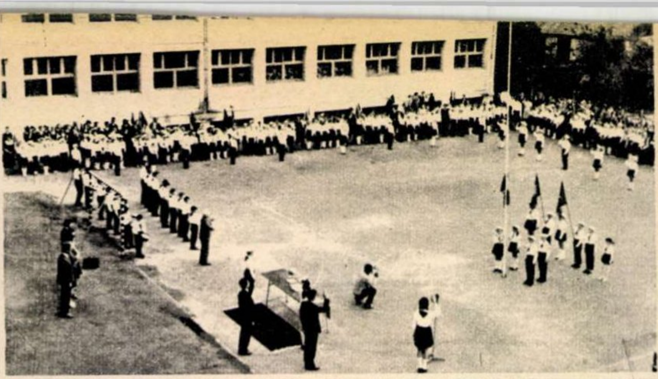

(Urmare din pag. 3)

și «Alutus 2» de la Școala generală nr. 4 din Roman puteau spune că sînt cutezători. De pe data de 12 iunie a.c. însă, nu numai că pot spune, dar pot dovedi și cu... acte în toată legea că epitetul acesta li se cuvine. Pot dovedi cu diplome și medalii, dar mai ales cu trofeul special «Cutezătorii», pe care l-a înmînat expediționarilor redactorul șef al revistei noastre.

Multe și frumoase zile au petrecut cei 21 de membri ai amintitelor echipaje în temerara lor expediție cu plutele pe Olt. Dar ziua aceasta de vară, în care au fost înconjurați cu dragoste și prețuire de toți colegii și profesorii lor, în care a «plouat» nu numai cu distincții, ci și cu premii, și cu flori, și cu cuvinte de laudă, a fost mai frumoasă și mai de neuitat decît toate.

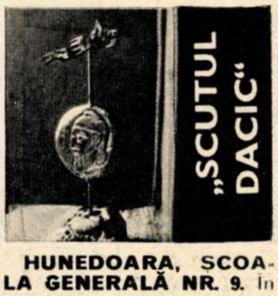

HUNEDOARA, ȘCOALA GENERALĂ NR. 9. În aplauzele colegilor care au făcut neîncăpătoare marea sală a Casei de cultură, membrii echipajului «Ioan Corvin» suportă dulcea povară a consacrării... Redactorul șef adjunct al revistei «Cutezătorii» le înmînează trofeul «Scutul dacic», medaliile de onoare și diplomele. Altor două echipaje din același oraș li s-au decernat, de asemenea, medalii și diplome ale Expedițiilor, ediția 1972. Faptul că pionierii din Hunedoara au primit atît de multe premii ni-l explicăm, între altele, și prin aceea că, în expedițiile lor, au evoluat cu perseverență și hărnicia caracteristice locuitorilor acestui vestit oraș al oțelului.

Trebuie să mai știți că trofeul cu bărbăteasca rezonanță, «Scutul dacic», a intrat pe mîinile energice ale unui echipaj alcătuit în exclusivitate din fete! Totuși, am aflat că, pînă și la sfîrșitul celor mai încordate zile din timpul expediției, ele găseau timp să culeagă și flori.

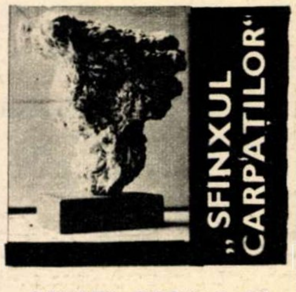

GALAȚI, ȘCOALA GENERALĂ NR. 11. Vitrina cu distincții a cunoscutului și unanim apreciatului echipaj «Ancora» de la Școala generală nr. 11 din Galați s-a îmbogățit recent (la 8 iunie a.c.) cu încă un trofeu: este vorba despre «Sfinxul Carpaților», acordat pentru expediția cu cel mai interesant și original itinerar. Spunem că încă un trofeu deoarece, dacă vă mai amintiți, echipajul acesta a mai cucerit, în anii trecuți, încă două asemenea înalte distincții. Redactorul nostru, Constantin Diaconu le-a înmînat din partea redacției trofeul, medaliile de onoare și diplomele «Expedițiile Cutezătorii». Cei 10 membri ai echipajului și conducătorul expediției, inginerul Alexandru Müller, unul dintre veteranii expedițiilor, au fost călduros felicitați de colegii lor, de tovarășii profesori, de părinții care au ținut să fie prezenți la acest important eveniment din viața pionierilor gălățeni.

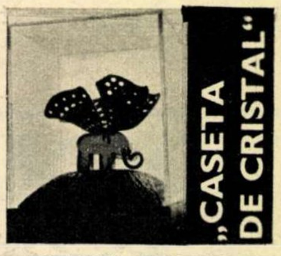

PITEȘTI, ȘCOALA GENERALĂ NR. 10. În ziua aceea, (sîmbătă, 9 iunie a.c.) la Școala generală nr. 10 din Pitești, careul pionieresc a fost dedicat unui eveniment sărbătoresc: echipajului «Albatros» i s-a înmînat din partea redacției de către redactorul nostru Biti Caragiale, trofeul «Caseta de cristal». De asemenea, fiecare membru al expediției a fost distins cu medalia de onoare și diploma expedițiilor.

Iată că după «albatroși» a venit rîndul «vulturilor» să-și ia zborul: un nou echipaj purtînd numele «Vulturii», format din aceeași școală, se pregătește de drum. Membrii lui speră să cucerească un nou trofeu. Le urăm drum bun și succes!

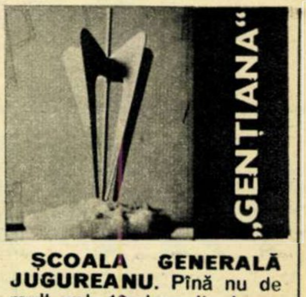

ȘCOALA GENERALĂ JUGUREANU. Pînă nu de mult, cele 10 eleve din Jugureanu (județul Brăila) erau cunoscute sub alt nume: acela de «romanițe ale Bărăganului». Pînă pe 8 iunie a.c., dată la care le-a fost înmînat, în același cadru sărbătoresc specific evenimentelor deosebite din viața pionierilor noștri, binemeritatele diplome și medalii «Expedițiile Cutezătorii», precum și trofeul «Gențiana» pentru cele mai bune rezultate ale unui echipaj constituit numai din fete. Din momentele acelea de neuitat, toți colegii și toate cadrele didactice prezente la festivitate au început să le zică «gențianele din Bărăgan».

Iată cum, prin intermediul «Expedițiilor Cutezătorii», gențianele au început să crească nu numai în munți, ci și în plin Bărăgan...

UN NUME NOU:

ION VIZIREANU

Din bogata corespondenţă a «Arhivei de Aur», un glas de poet tînăr tinde a se desluşi. Venind dintr-o zare a Bărăganului, mesajul de sensibilitate şi crez al pionierului Ion (Jenică) Vizireanu atrage atenţia din primul moment prin angajare lirică ardentă, prin aspiraţia — reliefată plastic — spre puritate şi adevăr.

Îi deschidem cu bucurie coloanele celui de al 300-lea număr din «Cutezătorii», cu sentimentul că prin fiul Brăilei şi al Dunării găzduim de fapt candoarea, inventivitatea, setea de frumuseţe a celei dintîi vîrste a poeziei.

m. n.

Da

Sînt glasul pădurii
Ce-şi cheamă norodul de cîntece
La sînu-i de frunze.
Sînt glasul naturii
Ce-şi zămisleşte vocea
Să vă apere, oameni!
Sînt glasul strămoşilor mei.
Vulcan clocotind de idei
Spre erupţie.
Sînt zugravul în ochii căruia
Işi are izvoarele soarele.
In sufletul meu
Nu-şi găseşte hodina
Lumina.
Trebuie să ard pentru voi,
Vreau să ard pentru voi,
Pînă cînd vor veni
Pe aripă de cînt
Nesfîrşitele ploi!

Apără-te!

Hei, tu om cu chip de vioară,
Luptă-te cu glasul fluid
Şi monoton al timpului,
Adună în pumni lacrimi de rouă
In fiecare dimineaţă şi soarbe-le!
Iţi vor da puteri, puteri de titan
Pentru lupta cu tine însuţi,
Omule cu glasul de strune!

Spune, omule, spune,
Gîndit-ai vreodată
Că ai să lupţi cu ochii de rubin
Ascunşi în crengile gîndirii?
Cînd apa lăptoasă
A regelui timp
Iţi va mîngîia faţa în treacăt,
Cu pletele ei unsuroase şi aspre,
Tu apără-te cum poţi mai bine,
Căci timpul te muşcă discret
Incă de la amiază,
Stai cu privirea mereu
Trează!

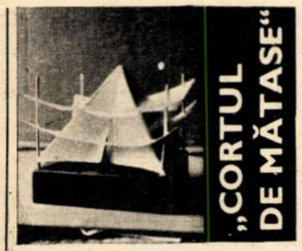

LĂLOAIA — COMANEŞTI, ŞCOALA GENERALĂ NR. 5. Succesul repurtat de cei 10 expediţionari din echipajul «Fiii minerilor» a fost sărbătorit de întreaga unitate de pionieri a Şcolii generale nr. 5 Lăloaia—Comăneşti. Din partea revistei, Ecaterina Roşca le-a înmînat expediţionarilor trofeul «Cortul de mătase», medaliile de onoare şi diplomele «Expediţiilor Cutezătorii».

În numele echipajului, pioniera Marieta Cojocaru a mulţumit redacţiei, iniţiatoarea marelui concurs, precum şi tuturor celor care au sprijinit buna desfăşurare a expediţiilor. Ea a declarat că «Fiii minerilor» sînt pregătiţi să pornească din nou, în cea de a V-a ediţie a expediţiilor.

„TERMOSUL DE ARGINT"

ŞCOALA GENERALĂ PLAIUL CÎMPINEI. La Plaiul Cîmpinei, judeţul Prahova, şcoala întreagă este gătită sărbătoreşte, iar toţi copiii ei, pionieri şi şcolari, cărora li s-au alăturat părinţi şi numeroşi locuitori ai satului, s-au adunat să întîmpine frumosul trofeu cucerit de echipajul «Paralela '45".

În şcoală, asezat la loc de cinste, se află trofeul «Cutezătorii» obţinut de pionieri în urma valoroasei expediţii pionereşti din vara anului 1971. Redactorul nostru Lidia Novac le înmînează acum din partea revistei trofeul «Termosul de argint», atribuit expediţionarilor pentru spiritul gospodăresc de care au dat dovadă în expediţie.

Acest al doilea trofeu, împreună cu medaliile şi diplomele individuale, vin să sporească bucuria succeselor obţinute de pionierii unităţii în cursul anului şcolar şi, totodată, să deschidă drumul altor expediţii din zilele vacanţei care începe în aces-

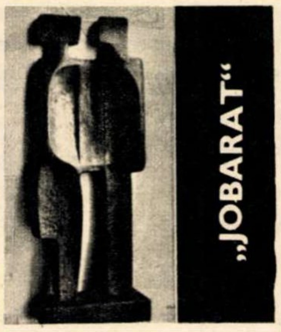

ORAŞUL SFÎNTU GHEORGHE, ŞCOALA GENERALĂ NR. 4. Trofeul revistei Jóbarát, oferit pentru cea mai reuşită expediţie realizată de către cititorii acestei publicaţii, a fost cîştigat de echipajul «Comorile Oituzului», format din pionierii Şcolii generale nr. 4 din oraşul Sfîntu Gheorghe. În prima duminică a lunii iunie a avut loc adunarea festivă a unităţii de pionieri, în cadrul căreia Eugen Hadai, redactor sef adjunct pentru revista «Jóbarát» a înmînat echipajului trofeul revistei «Jóbarát», medaliile şi diplomele individuale.

Mulţumind, echipajul s-a angajat să continue activitatea în cadrul expediţiilor, pentru a cunoaşte şi mai bine frumuseţile patriei, comorile folclorului şi realizările oamenilor muncii în opera de edificare socialistă a ţării noastre.

„EGRETA DE FILDEŞ"

DEVA. ŞCOALA GENERALĂ DR. PETRU GROZA. Membrii echipajului «Maris '72» se aliniază în faţa careului unităţii. Toţi, de la Dorin Adam, căpitanul neînfricat, pînă la Corina Drăgan, musul echipajului, sînt mai emoţionaţi chiar decît în clipa cînd, cu un an în urmă, porneau să înfrunte apele Mureşului pe vestita lor plută. Întreaga şcoală s-a bucurat aflînd că juriul «Expediţiilor Cutezătorii» a hotărît premierea acestor temerari. Din partea redacţiei, scriitorul Ovidiu Zotta le înmînează trofeul «Egreta de fildeş», medaliile de onoare şi diplomele «Expediţiilor Cutezătorii».

— Corina, tu ai fost musul echipajului. În vara aceasta vei... avansa în grad?

— Nu ţin neapărat. Mie îmi place să mă ocup de toate şi, ca mus, asta am şi făcut. Dar dacă va fi nevoie de un hidrolog, cred că în această direcţie am căpătat oarecare experienţă. Lucrul cel mai

LA CONSTANŢA, cu prilejul unei festivităţi similare, a avut loc înmînarea trofeului special «CONSTELAŢIA VACANŢEI», atribuit organizaţiei judeţene a pionierilor cu cea mai bogată participare la ediţia a IV-a/1972 a Expediţiilor Cutezătorii.

Pioniera ALBUMIŢA BÂRGOVAN din Botuş-Suceava, autoarea celui mai frumos jurnal de expediţie, a trăit bucuria de a fi dobîndit **«PANA DE AUR»** alături de «Arcaşii lui Ştefan», la Suceava. Tot cu aceştia va face, în vacanţă, şi o frumoasă excursie în Cehoslovacia, în Munţii Tatra.

ŞCOALA DIN PĂDURE

Povestire de TITUS VÎJEU

Dimineţile de vară au ochi de veveriţă. Mă trezesc în lumina soarelui şi inima începe să-mi bată puternic. Peste cîteva minute îmi voi reîntîlni prietenii risipiţi de-a lungul şi de-a latul pădurii. Pe unii îi cunosc din anii trecuţi, pe alţii i-am cunoscut în astea trei zile de început de vacanţă, de cînd mă aflu în casa bunicului. A fost un fel de sărbătoare cînd am ajuns în casa din inima pădurii, bunicului mai că nu-i venea să creadă, mi-a dat să mănînc fagure de albine şi de băut mi-a adus apă din izvorul Căprioarei, cel de lîngă stejarul corbului Grigore. Nu înţeleg de ce vă miraţi. Cum, cine a mai văzut pasăre cu nume de om? Uite aşa e în pădurea pe care o păzeşte şi o ocroteşte bunicul, toată suflarea animalelor poartă nume. Are bunicul şi un catalog, ca la şcoală, în care stau rînduite numele tuturor prietenilor mei. De altfel, de-asta nu este acum lîngă mine bunicul. Strigă prezenţa pe cărările pădurii. Dacă răspund toate animalele? Ei, şi aici, în pădure, mai este cîte un mincinos care întîrzie. Nu mai departe ursul Augustin, marele campion la întrecerile de somn. Nimeni nu-l bate. Se întinde de cu seara pe blana sa moale şi adoarme ca într-un pat, pînă aproape de amiază. Ca să-l trezeşti, trebuie să sufli cu toată puterea în cornul de vînătoare al bunicului, altfel se tot întoarce de pe o parte pe alta visînd mult şi bine roşul zmeurei coapte.

Ehei, de cînd n-o mai fi văzut ursul Augustin ochii de veveriţă ai dimineţii de vară?! Nici nu ştie leneşul cît de mult pierde! Căci iată, dintre arini se aude trilul privighetoarei Margareta. Şi se strîng undeva cîntecele greierilor ce-au vegheat peste noapte pădurea. Mă uit pe geam şi văd copacii din spatele casei fremătînd în aerul proaspăt al dimineţii.

Deodată mă aud strigat. Bunicul e în tindă şi-mi face semn să vin repede. Vreau să aflu de unde vine neliniştea bunicului. Şi aşa aflu că a dispărut vulpoiul Ilie. Aseară se plimba falnic prin pădure, înspăimîntînd cu coada sa mare şi roşcată licuricii ce se pregăteau să lumineze pădurea. Ilie e un animal cam înfumurat, îi place să se creadă cel mai înzestrat şi cel mai deştept fiu al codrului. Eu, care ştiu cum era Emil anul trecut, în clasa a patra, mai înainte de a fi reuşit noi, colegii, să-l dezvăţăm de obiceiul ăsta de a se închipui mai presus de ceilalţi, nu m-am speriat prea tare de înfăţişarea vulpoiului Ilie. Bunicul, mai că nu ştia ce să creadă. Alaltăieri, cînd mi-a vorbit despre noile apucături ale vulpoiului, părea chiar neliniştit. L-am chemat pe cît am putut, amintindu-i că lucruri din acestea se întîmplă uneori şi copiilor. Şi i-am vorbit despre Emil care, după ce fusese lăudat pentru compunerea ce o făcuse pentru ora de limba română, a început să-şi privească de sus colegii. Lui Aurel i-a spus că nu ştie să se exprime în imagini «vii, colorate şi expresive» — cum fusese el lăudat că ştie să facă — iar lui Adrian i-a dat de înţeles că de acum înainte n-ar mai avea rost să citească nici o carte căci, oricum, ştie destule lucruri.

Şi totul a mers bine pînă într-o zi cînd tema noii noastre compuneri a fost «Ce ştii despre colegii tăi» şi atunci toţi am reuşit să scriem cîte două sau chiar trei pagini pe cînd Emil a trebuit să predea caietul cu pagina albă. Pagina în care ar fi trebuit să vorbească despre Dorel, despre Sanda sau despre Adrian...

Şi atunci am hotărît să-i explicăm, să-i arătăm că nu e bine să continue astfel. Şi, într-adevăr, Emil a înţeles şi a redevenit acelaşi băiat dinainte, atent la ceea ce i se întîmplă lui şi prietenilor din clasă. I-am spus toate acestea bunicului. Nu ştiu dacă am fost prea convingător, dar bunicul şi-a exprimat speranţa că şi cu Ilie se va întîmpla o atare minune. Dar acum iată că Ilie a dispărut fără urmă şi îngrijorarea se putea citi pe chipul bunicului. O lacrimă mică de tot i se prelingea pe obraz. Căci, oricît de important s-ar fi închipuit vulpoiul în ultima vreme, bunicului îi rămăsese la fel de drag ca şi înainte.

Am hotărît să pornim de îndată în căutarea sa. Lîngă cabană ne aşteptau cerbul Ionel şi căprioara Monica. «Vă duc de îndată oriunde-aţi dori. Ca vîntul şi ca gîndul vă duc» — păreau să spună ochii cerbului. «Vă voi urma şi vă voi ajuta cît am să pot» — părea să spună privirea căprioarei.

Şi am început tuspatru să căutăm. Strigam laolaltă cu bunicul numele mîndrului vulpoi: «Ilie, Ilie», şi pădurea ne răspundea prin toţi arborii. Era însă numai ecoul glasurilor noastre. Ilie tăcea şi noi nu ştiam ce i s-ar fi putut întîmpla. Pe drum ni se alăturau mereu alte şi alte făpturi ale pădurii. La un moment dat apăru şi ursul Augustin. El, somnorosul, se trezise pentru o clipă să întrebe ce e cu larma ce se aude. Privighetoarea Margareta i-a vorbit despre îngrijorarea ce cuprinsese pădurea de cînd se observase dispariţia lui Ilie şi dintr-o dată, bătrînului urs îi dispăru somnolenţa ca prin minune. Se alătură şi el convoiului de oameni şi animale care cercetau pădurea.

Nu ştiu cît timp a trecut. Nu ştiu cîte lacrimi mi s-au prelins pe obraz. Şi glasul bunicului strigînd tot mai obosit: «Ilie, Ilie»... Şi Ilie care tăcea. Cred că obosise pînă şi cerbul Ionel cînd, deodată, i-am văzut pe cei doi; pe Ilie şi pe Grigore. Vulpoiul stătea întins pe malul izvorului şi corbul îi aducea apă proaspătă, neîncepută, ca într-un basm frumos. Vulpoiul stătea întins pe burtă şi suferea. Am văzut însă bucuria luminîndu-i chipul atunci cînd ne-a privit. Înţelesese că-l căutam şi că ne îngrijora soarta sa. Avea o lăbuţă rănită. Bunicul i-a prins-o între două crengi de alun tînăr pe care le-a legat cu coajă de tei din legătura ce o poartă mereu în buzunar. Apoi l-a întrebat pe vulpoi în limba aceea pe care o pricepe doar el, bătrînul pădurar, ce se întîmplase. Dar Ilie tăcea stînjenit. Bunicului i-a răspuns însă corbul Grigore.

Aseară, pe cînd se plimba prin pădure, Ilie a făcut popas sub stejarul corbului şi a început să-l ironizeze. I-a amintit istoria aceea străveche cu caşcavalul, dar Grigore nu i-a dat nici o atenţie. «Crezi că eşti mai isteţ decît mine?» — a continuat vulpoiul. Dar corbul tăcea şi de data asta. «Am să-ţi arăt eu cine sînt. Dacă vreau, pot să şi zbor, ca tine». Ei bine, la auzul acestei chestii, corbul nu a putut să nu croncănească a rîs. Înfumuratul Ilie a ţinut atunci să-i arate că nu glumeşte şi a început să se caţere în stejar.

Că nu a putut să zboare, e inutil să vă spun eu. A căzut de îndată ce-şi ridicase coada ca o paraşută roşcată. Corbul l-a auzit ţipînd şi şi-a dat seama că şi-a rupt lăbuţa. L-a aşezat sub stejar şi i-a adunat sub laba ducînd iarbă moale şi crudă, din aceea ce creşte doar în umbra izvoarelor. Toată noaptea i-a cărat apă în cioc de la izvor. Ca într-un basm, vă repet, fusese îngrijorat. Dar acum totul era în regulă. Mîine, poimîine, spuse bunicul, vulpoiul va fi teafăr. Apoi se întoarse spre animalele strînse roată în jurul bolnavului şi rosti cîteva dintre cuvintele acelea inaccesibile mie. «Vulpoiul le mulţumeşte tuturor — îmi tălmăci bunicul ce-mi citise pe chip curiozitatea. Le mulţumeşte tuturor şi îi roagă să-i ierte înfumurarea dovedită în ultima vreme».

L-am luat pe Ilie în braţe şi am privit spre cabană. Dimineaţa cu ochi de veveriţă trecuse de mult. Şi dintr-o dată mi se făcu dor de colegii de clasă. Îi auzeam parcă, aş fi dorit să-i simt aici aproape de mine. Glasurile lor răzbăteau printre copacii de acolo, din apartamentele şi de pe străzile oraşului, din taberele de pe unde se vor fi aflat. Şi dintre toate, cel mai puternic ni se păru — o, cît de aproape, cît de prietenos —, glasul lui Emil, citindu-mi cîteva rînduri din ultima compunere despre colegii săi din clasa a V a B.

*

Păsări-desen de GHEORGHE DIACONU, Şcoala generală, nr. 3, Rădăuţi

SOARE PENTRU TOȚI COPIII

Interviul nostru cu tovarășul VASILE VÎLCU, prim-secretar al Comitetului județean Constanța al Partidului Comunist Român

Răspunzînd unei nostalgii care este a tuturor celor aproape două milioane de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor, ne-am îndreptat, într-o dimineață de iunie, către litoralul însorit al Mării Negre.

Prin tot ce are mai frumos, prin soarele său generos, prin solicitudinea și ospitalitatea gazdelor, județul Constanța reprezinta, de bunăseamă, una dintre cele mai frumoase chemări ale acestei vacanțe.

De la adevărata cetate a copilăriei, pe care o întruchipează Complexul de la Năvodari, la nenumăratele tabere, puncte turistice ori la miile de familii ale pionierilor, unde oaspeți din județ și din toată țara sînt găzduiți cu multă atenție și dragoste, pionieria constănțeană se dovedește la înălțime, răspunzînd în tot mai înaltă măsură dorinței firești a fiecărui copil de a se întîlni cu marea, cu soarele, în vacanțe de neuitat.

În numele cititorilor noștri, ne-am adresat tovarășului **VASILE VÎLCU,** *prim-secretar al Comitetului județean de partid, care a avut amabilitatea să acorde revistei «Cutezătorii» un interviu.*

Cunoscînd nenumărate imagini ale contactului pe care interlocutorul nostru îl păstrează permanent cu purtătorii cravatelor roșii din județ și cu oaspeții lor veniți din toate colțurile țării, l-am rugat să vorbească cutezătorilor tocmai despre aceste întîlniri, despre impresiile, sentimentele pe care i le-au prilejuit.

VASILE VÎLCU: Mă întrebați ce a putut să îmi lase în inimă amintirea întîlnirilor cu acești foarte tineri prieteni ai mei, cu pionierii. Cînd văd copiii, parcă mai știu și eu ce mă impresionează mai întîi? Cînd îi văd, înțeleg și mai bine de pe fețele lor că rezultatele pe care le-au obținut la învățătură, în munca patriotică, în activitatea pionierească, în pregătirea pentru muncă și viață, sînt însoțite de o mare bogăție sufletească, de o frumusețe fizică și morală neasemuită. Cînd văd copiii județului nostru nu pot să nu mă gîndesc la ceea ce au dovedit ei în acești ani, la ceea ce doresc să dovedească din inimă în următorii ani. Mă gîndesc că ei sînt autorii unei frumoase inițiative: «Ștafeta cravatelor roșii», pornită de la Medgidia, că în urma acestei «ștafete a cutezanței», cum ați spune dumneavoastră în revistă, roadele nu au întîrziat și că oricine poate vedea astăzi, în județul nostru, cum pe lîngă fiecare șosea națională, pe lîngă fiecare drum mai important se ridică, rod al hărniciei pionierești, siluetele pomilor fructiferi și ale arborilor ornamentali. Mă gîndesc la magistrala Constanța-Mangalia, căreia noi îi spunem și «Calea pionierilor», la cei 80 000 de piersici plantati si îngrijiți de pionieri, la parcul sportiv cu care au împodobit prin munca lor orașul Constanța. Mă gîndesc că fiind fruntași la învățătură pionierii au reușit totodată să organizeze frumoase activități «Minitehnicus» sau de pregătire pentru apărarea patriei, că au avut cel mai mare număr de echipaje participante la «Expedițiile Cutezătorii» și că fiecare dintre ei este preocupat să consolideze prietenia între copiii de la orașe și copiii de la sate, că an de an sînt tot mai multe schimburi de vizite în ospeție, pe care copiii le realizează cu prietenii lor din toate județele țării.

M.N.: *Cunoaștem că, în constelația județelor țării, județul Constanța prezintă astăzi imaginea unor puternice transformări înnoitoare. Cititorii noștri, care în vara aceasta sau în anii următori vor fi neapărat oaspeții dumneavoastră, vor să cunoască principalele repere ale prezentului socialist care fac din Dobrogea și din litoralul românesc adevărate perle în cununa României socialiste.*

VASILE VÎLCU: Cititorii dumneavoastră știu, de bunăseamă, că la Constanța se dezvoltă astăzi cel mai mare port maritim pe care l-a avut vreodată țara și din danele acestui port vor pleca în curînd, pe oceanele lumii, vase ce vor atinge 55 000 tone, iar în anii viitori, vase de 150 000 tone și mai mult. Amenajarea portului nou, dezvoltarea șantierului naval umplu de mîndrie atît pe constructorii constănțeni cît și pe fiii lor, pe pionieri. Cu cîtă emoție vor privi acești copii lansarea la apă a primilor giganți ai flotei noastre comerciale! Atît pentru flotă și construcțiile navale, cît și pentru industria si agricultura județului, avem nevoie de iscusința, de talentul fiecărui pionier . Și sînt bucuros să știu că atît pe litoral cît și în centrele industriale și în comunele județului nostru, copiii sînt părtași la marea bătălie pe care o dau părinții lor pentru îndeplinirea planului cincinal înainte de termen, pentru înflorirea continuă a ținutului natal, a patriei.

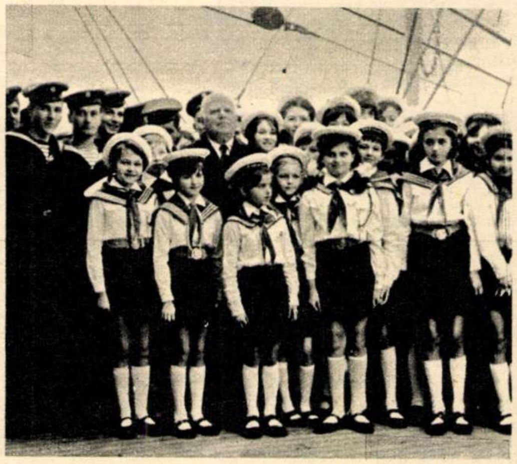

M.N.: *O adevărată industrie, pe litoral, este și cea a turismului...*

VASILE VÎLCU: Pentru constănțeni, turismul nu este numai un divertisment. Căutăm să asigurăm cele mai bune condiții pentru oamenii muncii care își petrec concediul aici, pentru copiii acestora și bineînțeles pentru oaspeții din zeci de țări ale lumii. Considerăm că în felul acesta răsplătim munca oamenilor muncii din țara noastră cu zile frumoase de vacanță, și că turiștii străini ce ne vizitează vara pot simți pe viu ce înseamnă hărnicia și ospitalitatea românească. Am putea spune că încă de pe acum, prin drumeția în ospeție, prin schimburile între școlile dobrogene și școli din celelalte județe ale țării, atît la festivalul pionieresc — ce se desfășoară anual cu ocazia Serbărilor Mării — cît și cu atîtea alte ocazii copiii practică un turism activ și ajută la cunoașterea realizărilor oamenilor muncii din județ.

M.N.: *Ne bucură mult punctul de vedere privind rolul educativ al schimburilor de pionieri între orașe și sate, între școlile din diferite județe ale țării.*

VASILE VÎLCU: Această idee generoasă constituie pentru noi o preocupare statornică. Atît eu, cît și ceilalți tovarăși din Biroul județean de partid și de la Consiliul popular județean ne preocupăm ca an de an posibilitățile de găzduire pentru pionieri și școlari să fie tot mai mari. Mă bucură însă să văd că pionierii din județul Constanța vin cu inițiative lăudabile și că, pe lîngă locurile în tabere, vizită la punctele turistice ori sejurul împreună cu familia în stațiunile de pe litoral și la campinguri, tot mai mulți copii ne vizitează ca oaspeți ai pionierilor noștri. Aceasta este foarte bine. La rîndul lor, copiii din județul Constanța trebuie să cunoască la fața locului, bătînd cu pasul minunatele cărări ale patriei, cît de frumoase și înfloritoare sînt toate celelalte ținuturi ale țării. Bazîndu-ne pe ospitalitatea pionierilor constănțeni și cu sprijin mai susținut din partea tuturor factorilor ce au răspunderi în asigurarea bazei materiale, se va putea ca, în anii pionieriei, fiecare copil să viziteze litoralul și să îi rămînă în minte ca una dintre cele mai frumoase amintiri: întîlnirea cu soarele ospitalier al Mării Negre. Dar, ca între cutezători, aș sublinia un lucru: marea nu poate fi cunoscută numai simțindu-i briza sau unduirea valurilor. Bucuria mării trebuie trăită deplin. Ea trebuie împletită cu bucuria înotului...

M.N.: *Vă informăm, stimate tovarășe prim-secretar, că apreciind popularitatea deosebită pe care o cunosc în județul dumneavoastră «Expedițiile Cutezătorii» ca mijloc de activizare a curiozității și aptitudinilor copiilor, a autoconducerii și călirii fizice, Consiliul Național al Organizației Pionierilor și juriul republican al concursului au hotărît distingerea celor peste o mie de expediționari din județul Constanța cu trofeul special «Constelația vacanței». Aflată în pragul celei de a 300-a apariții, revista «Cutezătorii» vă roagă să le adresați cîteva cuvinte cititorilor săi.*

VASILE VÎLCU: Voi, dragi copii, trăiți zile minunate, zile ce vă sînt însorite prin grija Partidului Comunist Român, a părinților voștri, a întregii societăți. Partidul este soarele binefăcător sub lumina căruia creșteți frumosi, destoinici, sănătoși și voinici, bine pregătiți la învățătură, bine pregătiți pentru viață. Cunoscîndu-vă pasiunea cu care vă trăiți vîrsta pionierească, felul în care deprindeți — în activitatea de fiecare zi — democrația, etica și echitatea socialistă, sînt bucuros să știu că vă preocupați neîntrerupt de a răspunde prin fapte grijii partidului, a tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu. Dorim din inimă ca fiecare copil al țării să poată trece cel puțin o singură dată pe aici, pe la noi, pe la mare. Dorim ca fiecare copil al țării să simtă adînca unitate de simțire, prietenia temeinică pe care o găsesc la colegii lor constănțeni, întruchipînd minunata unitate moral-politică a societății noastre, întruchipînd minunatul viitor spre care aspirăm cu atîta ardoare. Veniți la noi să trăiți bucuria vacanței pe plajele noastre de aur! Soarele socialismului strălucește pentru toți copiii și va străluci și mai puternic prin munca comuniștilor, a părinților voștri.

Aștept vești de la voi prin paginile revistei — pe care o felicităm călduros la împlinirea frumosului mănunchi de 300 de numere — cît și prin întîlnirile ce le veți avea cu copiii Dobrogei, întîlniri la care voi fi bucuros să mă aflu, ori de cîte ori va fi posibil, alături de colegii voștri, alături de aceste minunate vlăstare ale pămîntului dintre Dunăre și Mare, ale țării întregi.

M. NEGULESCU

ATLAS DE VACANȚĂ

CEA MAI „ÎNALTĂ" ȘCOALĂ

In urmă cu cîțiva ani, alpinistul Edmund Hillary, temerarul cuceritor al vîrfului Ciomolungma (8848 m) a pus bazele celei mai «înalte» scoli din muntii Himalaia. Ea este situată la o altitudine de peste 3000 de metri, iar cei ce învață carte aici sînt copiii excelentelor călăuze — șerpașii.

În timpul ascensiunilor, părinții acestor copii au purtat bagajele expediției; mulți dintre ei au fost răpuși de frig sau de avalanșe. Nici unul dintre acei bravi oameni nu știa să citească.

În anul 1970, primii 12 copii șerpași ai școlii din localitatea Khuminung au devenit absolvenți. Sînt primii șerpași care vor conduce pe alpiniști cu ajutorul hărților topografice.

CĂLĂTORIE ÎN ȚINUTURILE ANTARCTICE

Ne aflăm în inima Antarctidei, la stațiunea Vostok. Altitudinea — 3 500 m deasupra nivelului mării. Temperatura —86° Celsius. Puțini sînt temerarii care au reușit să ajungă pînă aici, la Polul frigului, punctul unde se înregistrează cele mai scăzute temperaturi de pe planetă. În mod obișnuit distanțele pînă în unele capitale ale lumii se măsoară în mii de kilometri: Riga — 16 000 km, Paris — 15 050 km, Londra — 16 030 km, Buenos Aires — 7 438 km.

Cu toate acestea, membrii cercului de geografie de la Școala generală nr. 10 din Capitală au ajuns chiar pînă aici. Au parcurs un drum plin de peripeții: de la Leningrad, traversînd Ecuatorul la 15°30' longitudine vestică. Se opresc apoi la Punta Arenas, fac cunoștință, la Cabo del Moundo, cu copiii indienilor onasi. ajung la Tierra del Fuego... În Patagonia chiliană află uimiți despre arbustul cu nume ciudat — Calafate și despre rio Caracala (seamănă cu denumirile noastre românești, Calafat și Caracal, nu?).

În Australia, la Pers, au admirat chiar minunatele flori de Bouganvileea și aleile de eucalipți — în plină vară australă. Abia după ce trec pe lîngă insula Waterlo, spărgătorul de gheață «Obi» le deschide drum printre ghețurile Antarctice. Aici îi întîmpină coloniile de pinguini Adelie și pinguinii imperiali, elefanții de mare a căror greutate atinge pînă la 3 tone, albatroșii și focile Wedel. Din cînd în cînd, din ochiurile de apă mai răsare și cîte o coadă de balenă. După ce au ajuns în capitala stațiunii sovietice de cercetări — Molodiojnaia, au privit nopțile cu aurorele australe ale Antarctidei.

Întreaga călătorie a avut loc pe parcursul a... 60 de minute, cu ajutorul peliculei fotografice comentate de cunoscutul cercetător geograf Gheorghe Neamu. El este cel de al doilea român care a făcu[illegible]ălătoria, în fapt, pe acest continent de gheață, punînd piciorul pe pămîntul Antarctidei, la 75 de ani după ce Emil Racoviță a făcut aici primele cercetări.

Sărbătorind un deceniu de activitate a cercului, micii geografi de la Școala nr. 10 au ținut ca la festivitatea lor să invite și pe tovarășul Gheorghe Neamu. Împreună au efectuat neobișnuita călătorie, ajutați de cele peste 200 de diapozitive colorate, luate de la fața locului chiar de oaspetele lor.

London 16050
PARIS 15050

*

TELE-FERICUL MĂRII

Un ingenios mijloc de transport, cu totul ieșit din comun atunci cînd îl asociem cu marea, există și funcționează zilnic în localitatea marocană Sidi Ifni, situată la țărmul Oceanului Atlantic, încrustată în stîncile munților Anti Atlas. De ce au avut nevoie cei 30 000 de locuitori ai Sidi-Ifni-ului de un teleferic al mării? Mica adîncime a oceanului și valurile foarte agitate au făcut ca secole de-a rîndul navigația să se desfășoare aici extrem de greoi, iar construcția unui port să fie, practic, imposibilă. Vapoarele ancorau întotdeauna departe de țărm, iar mărfurile ajungeau cu foarte mare greutate. Pasagerii își încheiau întotdeauna traversarea spre uscat, în brațele cîte unui localnic, care-l depunea pe mal. Plecarea și întoarcerea din larg a pescarilor se făcea întotdeauna cu eforturi epuizante.

Toate aceste neajunsuri au fost înlăturate de telefericul mării. Constructorii olandezi, specialiști în astfel de lucrări, au găsit soluția, construind un port artificial, în plin ocean. Începute în anul 1961, lucrările au durat timp de 4 ani. La 1 300 de metri de țărm a fost înălțată o terasă din beton armat, prinsă de fundul oceanului cu blocuri din beton armat care cîntăresc fiecare cîte 10—20 tone. Același sistem a fost adoptat și pentru pilonii care susțin cablurile și pe care alunecă, cu 4 m pe secundă, un vagon propulsat de un motor Diesel de 280 CP.

Pescarii sînt transportați împreună cu bărcile lor de o macara instalată pe un turn, a cărui înălțime ajunge la 63 m. Obosiți de lupta crîncenă cu oceanul agitat, de vînt și căldură, pescarii își încheie ziua de lucru, călătorind atîrnați, cu bărci cu tot, de cablul macaralei, la 15 m deasupra oceanului. Acum viața lor depinde de mecanicul de cabină. Dar cea mai delicată operațiune este apropierea de terasă. În final, bărcile sînt așezate la loc sigur, pînă în ziua următoare cînd, transformate în «cupe zburătoare», vor ajunge din nou în ocean.

*

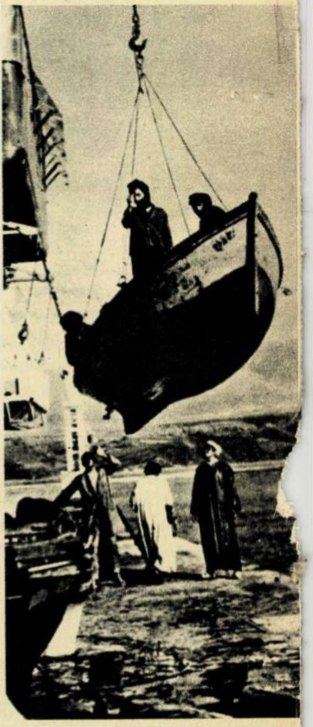

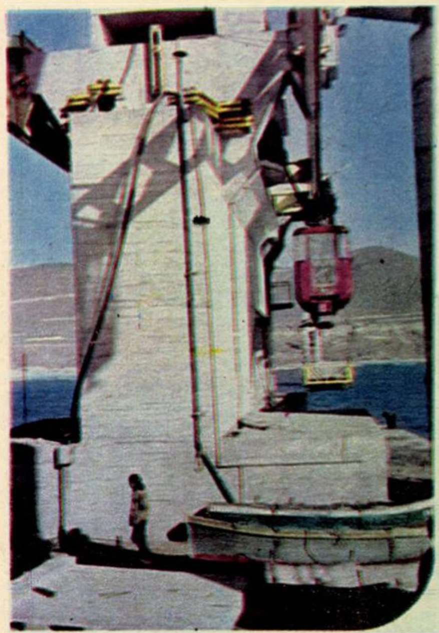

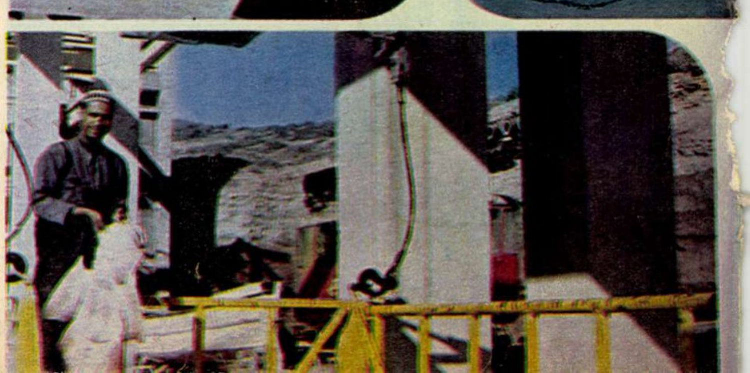

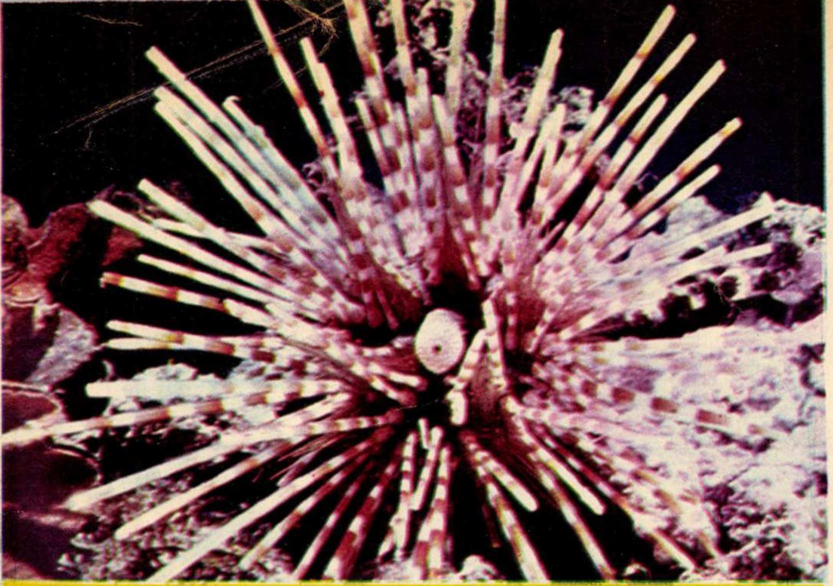

2

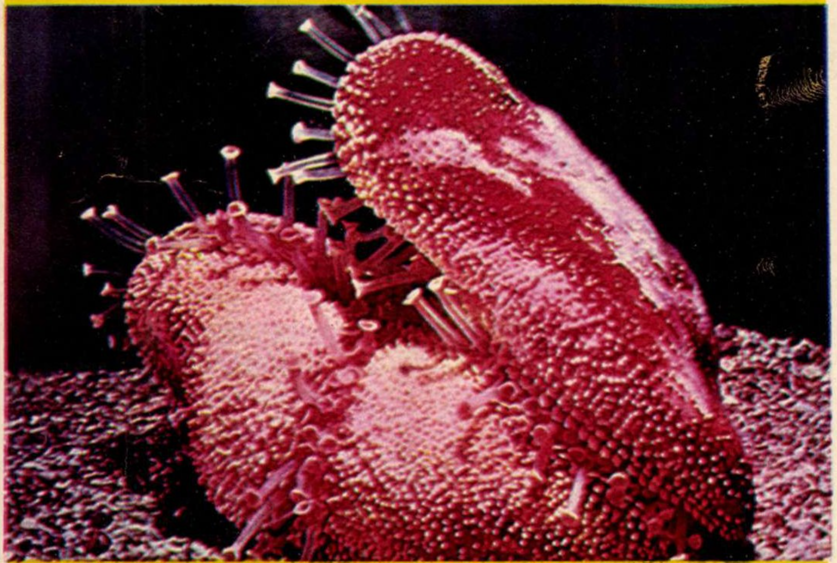

3

ACVARIUL DIN NUMEA

Atunci cînd rostim cuvîntul acvariu, gîndul ne poartă imediat la nenumăratele specii de peștișori colorați pe care am avut ocazia să-i vedem zburdînd în micul univers creat de om pentru desfătarea privirilor. Dar printre bogățiile faunistice ale lumii marine un loc important este ocupat de nenumăratele specii de nevertebrate — viețuitoare pe care omul nu le-a putut cunoaște decît scufundîndu-se în adîncuri. Specialiștii nu puteau oferi decît rareori privirilor pasionate exemplare vii. Rupte din mediul lor natural, viețuitoarele nevertebrate — coralii, stelele de mare, aricii etc. — neobișnuite flori ale grădinilor subacvatice, mureau în scurt timp.

La capătul cîtorva ani de muncă susținută, de observații zilnice și îndelungi experiențe, doctorul biolog René Catala-Stucki, împreună cu soția sa, au reușit să creeze mediul propice pentru ca zeci și zeci de specii de nevertebrate marine, să poată fi păstrate în stare vie. Astfel, în anul 1956, a luat ființă un acvariu unic în lume — acvariul din Numea (localitate situată în Noua Caledonie), înfăptuindu-se cel mai mare vis al biologilor. Lumea misterioasă a coralilor, a diferitelor stele de mare, a bureților și a altor colonii faunistice care trăiesc la adîncimi de pînă la 40 de metri, poate fi observată astăzi la lumina zilei. Mai mult, la un an după inaugurarea acvariului, René Catala descoperă efectele fluorescenței coralilor. Într-o seară, folosindu-se de o lampă ale cărei raze ultraviolete sînt proiectate asupra coralilor, el este martorul unui spectacol stupefiant. Toate speciile de corali își schimbă nuanțele, oferind privirilor lui Catala un adevărat carnaval strălucitor al culorilor.

Din această grădină unică am ales pentru voi trei specii de viețuitoare: Culcita — una dintre cele mai vorace stele de mare, (2), Echinothrix calamais, asemănatoare unei flori (1) și o colonie de corali Dendrophyllia (3).

1

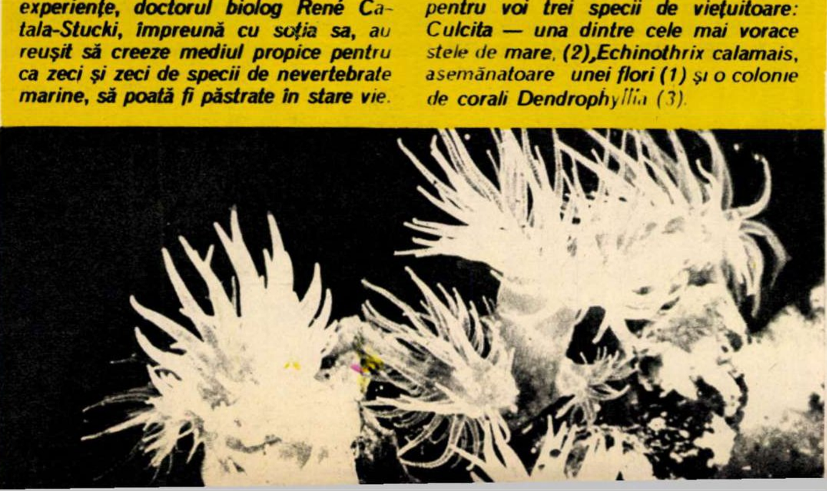

APA DE SUB NISIPURILE SAHAREI

Sahara — cel mai mare deșert de pe planetă. Imperiu al arșiței și al vîntului. Pentru a ajunge la o sursă de apă caravanele sînt nevoite să străbată uneori distanțe de sute de kilometri. Fiecare picătură de apă, mai ales în perioadele de secetă, are valori de nebănuit. Cu toate acestea, nisipurile ascund considerabile rezerve de apă. Potrivit unor studii efectuate de autorități algeriene și tunisiene în colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, imensul teritoriu dintre Atlasul saharian, masivul Hoggar, Saoura și Marea Mediterană va putea asigura apa necesară pentru irigarea unei suprafețe de pînă la 100 000 de hectare. Cea mai întinsă pătură de apă ascunsă sub nisipuri ocupă o suprafață de 60 000 kmp. Exprimată în debit, aceasta ar corespunde cu 2 000 mc pe secundă, timp de 1 000 de ani.

În cadrul bătăliei pentru învingerea și stăvilirea deșertului, în Algeria s-a luat și măsura de a se planta un baraj forestier ce se va întinde pe 3 milioane hectare.

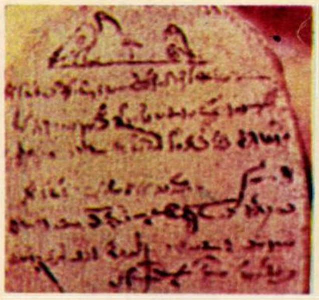

ENIGMA LUI IMHOTE

In dicționarele enciclopedice, Imhotep este prezentat ca una dintre cele mai proeminente figuri ale antichității — primul mare inginer al lumii, primul medic de geniu și excepțional filozof. Ca arhitect, Imhotep a fost primul care a folosit piatra în construcții, renunțînd la cărămizile de argilă.

Cu toate acestea, nu s-a găsit nici o expunere amănunțită a vieții lui, nici o urmă a cărților pe care le-a scris. Semnele prezenței sale pe pămîntul Egiptului există însă în numeroase locuri. Unul dintre cele mai marcante este piramida în trepte de la Sakkara, cel mai vechi tip de piramidă care se cunoaște, situată la circa 20 km de Cairo.

Descoperirea locului unde se află mormîntul marelui arhitect a preocupat multă vreme pe egiptologi. În anul 1920, Cecil Firth face săpături nu departe de Sakkara. El descoperă, atunci, o statuetă dedicată lui Imhotep. Convins că va găsi și alte urme, el va scormoni nisipurile pînă la sfîrșitul vieții.

Timp de 48 de ani va cerceta nisipurile de la Sakkara și egiptologul englez Walter Emery. În căutările sale, Emery se baza pe săpăturile efectuate de arheologii care l-au însoțit pe Bonaparte, în Egipt. Ei menționau că au descoperit la Sakkara un «mormînt al păsărilor» — plin cu ibiși mumificați. Faptul că Imhotep purta și titlul de «Mare Ibis», l-a făcut pe Emery să creadă că prin apropiere trebuie să se afle și mormîntul lui Imhotep. Redescoperind faimosul «mormînt al păsărilor» el identifică peste un milion de ibiși. Apoi, spre uimirea sa, odată cu descoperirea a sute de maimuțe mumificate (simbolul înțelepciunii, în vechiul Egipt) într-o nișă, găsește o piatră de circa 25 cm lungime, purtînd gravat, în limba demotică, cuvintele — «Imhotep cel Mare, fiul lui Ptah, mare zeu, și alți zei care se odihnesc aici». Înflăcărat, Emery spera să găsească aici măcar rulourile de papirus conținînd observațiile medicale ale marelui medic, desene sau alte dovezi. Dar egiptologul își pierde viața, la un pas de marea descoperire. Vechiul său asistent, Martin Geoffray, stăruie și

Atelier literar

RĂSPUNDE SCRISORILOR VOASTRE LITERARE

POETUL

VIRGIL TEODORESCU

D. RAICU, satul Călugăreni, com. Adîncata, jud. Suceava

Încercări foarte, foarte modeste. Amintiri de lectură, poate de bună calitate transformate în simple banalități. Dacă n-ai altceva mai bun de făcut, dă-i înainte. Eu, să fiu în locul dumitale, m-aș pune pe citit și pe cugetat.

ARABELLA GADOLARI (pseudonim)

Pretenții mari care depășesc posibilitățile. Ar fi de dorit stabilirea unei relații exacte care să elimine dezacordul. Eu cred că ar trebui să renunți la poezia filozofică de mare anvergură (pentru care resursele îți lipsesc) — și să te apleci asupra firelor de iarbă. (De altfel un titlu celebru). Cu această ocazie vei putea auzi și germinația subterană.

MARIANA MUSOIU, cl. a VII-a B, Școala generală,com. Valea Călugărească, jud. Prahova

Poezia dumitale, una singură intitulată «Poveste», nu este lipsită de calități. Dar numai dintr-atîta nu ne putem face o părere.

MARCEL BUJOR, oraș Gh. Gheorghiu-Dej, jud. Bacău

Sîntem indeciși. Mai trimite.

ION FLOREA, TUINEA, com. Crîmpoaia, jud. Olt

Te rog nu-mi atribui lucruri pe care nu le-am făcut: cărți «chiar de proză» nu am scris. Pe urmă,află, dragul meu fluturaș cu glas de privighetoare (ca într-un basm), că dacă despre moarte acceptă să se spună, cu chiu cu vai, «poate fi curîndă», despre viață nu ne putem permite să spunem că poate fi «însfîrșindă». Fluturașul acesta al dumitale, destul de ciudat, «apare asfințindu-se pe lista cela marți». O fi pierit în bătălie, cînd îi era lumea mai dragă? Ce s-a întîmplat cu el? Te rog să ne răspunzi cît mai grabnic. Curiozitatea noastră este, aș putea zice, «însfîrșindă».

CARMEN MURĂRESCU, cl. a VII-a A,Șc. generală nr. 85, București

Ușurință de versificare în jurul unor motive cunoscute și reluate fără prea multă convingere. Constatare valabilă și pentru pasteluri și pentru minoră poezie de meditație. Ar trebui să respingi discursivitatea fără prea multe șanse de izbîndă și să încerci să cucerești (prin lectură atentă și exercițiu) o concentrare a expresiei poetice.

ANCA POPESCU,Liceul de cultură generală Tîrgoviște

Exuberanța dumitale nu este nici exagerată, nici supărătoare. Greșelile nu «abundă».

Iar poeziile dau la iveală o fire sensibilă, răsfrîntă în imagini uneori demne de reținut: «Întoarceti-vă/ Să vă leg ochii cu lacrimi».

Inainte de a alege ceva pentru tipar, te rog, totuși, sa mai trimiți un ciclu de poezii.

EHRE PETRIX (Anagramă: Archeopterix)

Nu vă pierdeți vremea scriind poezii, ci executînd anagrame. Era nevoie de acest ciudat pseudonim? Cu poezia puteți continua. Sînt semne că vă agrează fără să-i pese de unele concepții cam învechite. Continuați, deci. Și mai trimiteți.

CONSTANTIN MAMELIA — oraș Gh. Gheorghiu-Dej

Spațiul nu-mi îngăduie să vă răspund mai pe larg. Atît scrisoarea cît și poeziile dumneavoastră sînt interesante. Sper să am mai mult timp liber în cursul lunii iunie a.c. și am să vă răspund atunci, printr-o scrisoare.

RODICA GALBURĂ — București

Poeziile denotă o sensibilitate cultivată și o siguranță remarcabilă în folosirea cuvîntului, cărora li se adaugă o ironie nu lipsită de romantism. Publicăm poezia «Dormeam».

Dormeam

Mă chinuia, în somn, un groaznic vis.
Mi se-arăta un turn pustiu și negru.
Pustiu, închis.
Dar eu am dat în lături poarta
Ce scîrțîia în urma mea.
Pe trepte putrede-am urcat.
Scara sub pașii mei gemea.
Eu m-am oprit, ecoul să-l ascult.
Parcă urcam pe scări demult, demult,
Și anii mei treceau, treceau în zbor...
Dar ca lumina-n răsărit
Țîșni un snop de raze orbitor.
Și visul fără noimă s-a sfîrșit.

RODICA GALBURĂ

DINCOLO DE MANUAL

DIN ISTORIA MAȘINILOR DE CALCUL

GENERAȚIILE CALCULATOARELOR ELECTRONICE

Dezvoltarea calculatoarelor electronice are o istorie fără precedent, atît prin rapiditatea cu care s-au succedat diferitele tipuri de mașini, cît și prin imensul efort intelectual și material implicat. În decurs de aproximativ 30 de ani de la inventarea lor, mașinile de calcul electronic au cunoscut deja trei «generații» și se află în pragul celei de a patra.

Calculatoarele electronice se grupează în cadrul unor «generații», în funcție de piesele electronice care stau la baza construcției lor, în special a unității de comandă.

Astfel, cele dintîi calculatoare electronice, care foloseau tuburi electronice, sînt considerate a face parte din prima generație, perioada acesteia desfășurîndu-se între anii 1945 și 1958. Cea de a doua generație de computere, construite între 1959 și 1964, au folosit din plin noua realizare a tehnicii, tranzistorul (inventat în 1948). Din 1965 s-a trecut la a treia generație de calculatoare electronice, în acest grup fiind incluse mașinile care folosesc circuite integrate, splendida realizare a microelectronicii zilelor noastre.

Desigur, cele trei generații de calculatoare nu se deosebesc numai prin faptul că folosesc tuburi electronice, tranzistoare sau circuite integrante. Există o serie întreagă de diferențe între computerele respective, atît în ceea ce privește configurația de calcul, adică echipamentele folosite, cît și posibilitățile de utilizare a acestei configurații la soluționarea diferitelor probleme.

Primul calculator electronic nu a fost construit în 1945, anul de început al primei generații, ci cu cîțiva ani mai înainte, în perioada 1938—1942. Este vorba de mașina de calcul realizată la Universitatea Iowa din S.U.A. de către profesorul J. Atanasoff și asistentul său C. Berry. Datorită războiului însă, lucrarea nu a fost finalizată, acest calculator nefiind dat în exploatare, meritul de a fi primul computer electronic transferîndu-se asupra computerului ENIAC, construit în 1945.

Sînt de notat cîteva dintre caracteristicile mașinii de calcul a lui Atanasoff și Berry, pe care astăzi putem să o categorisim drept un computer specializat în rezolvarea sistemelor de ecuații algebrice (cu maximum 30 de necunoscute). Deși nu fusese publicată nici o descriere tehnică a acestui calculator, în presa vremii a apărut o știre anunțînd construirea unei «uriașe mașini de calculat avînd o memorie realizată din 45 tuburi cu vid... mașină care poate memora ca și creierul omenesc!» Cu toate că informația privind realizarea memoriei din cele 45 tuburi electronice era eronată, acestea constituind doar o parte din unitatea de comandă (care conținea peste 300 asemenea tuburi), comparația dintre calculator și creierul omului a fost făcută, poate, pentru prima dată, în acel ianuarie 1941. De atunci, această comparație a fost reluată de mii și mii de ori, atît de scriitorii în căutare de senzațional, cît și de oamenii de știință perfect conștienți de posibilitățile omului și ale mașinilor create de inteligența sa.

Computerul lui Atanasoff și Berry mai are o contribuție deosebită în istoria calculatoarelor electronice. În 1941, printre cei care au fost invitați să facă practică la acest calculator a fost și John Mauchly, cel care, patru ani mai tîrziu, va realiza, împreună cu J.P. Eckert

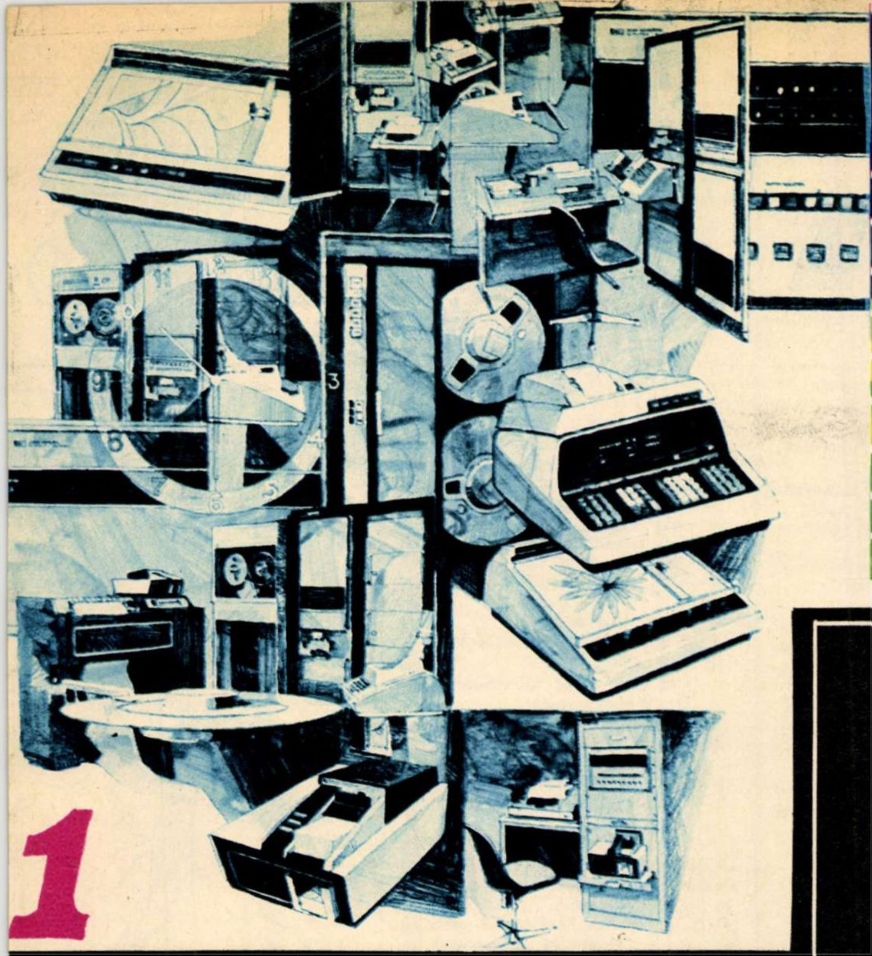

1

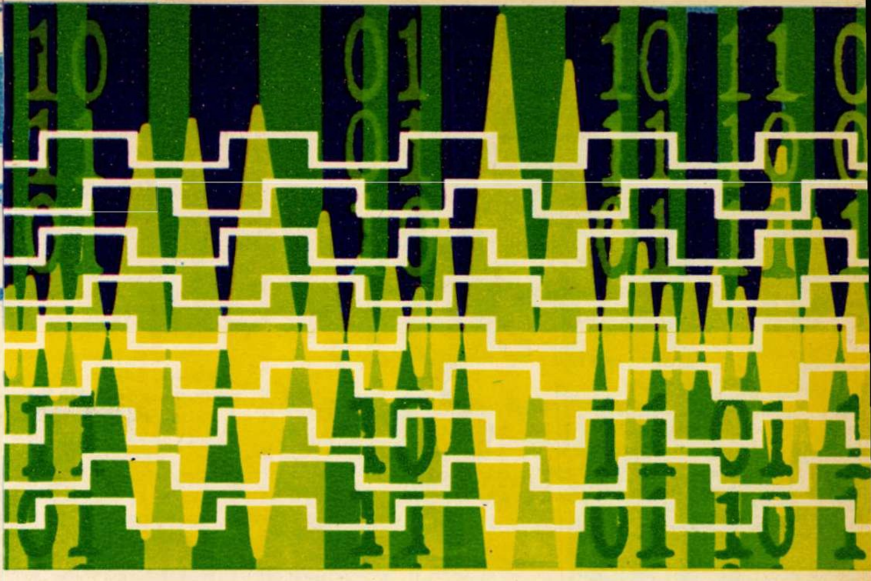

Jr. primul calculator electronic, care a funcționat din 1945 la Universitatea din Pennsylvania.

Denumit **ENIAC** (Electronic Numerical Integrator and Calculator, adică calculator și interogator electronic numeric), acest computer era destinat rezolvării problemelor de balistică, dar putea fi folosit la fel de bine în oricare alte aplicații.

Avînd o concepție constructivă foarte asemănătoare cu cea a calculatorului lui Atanasoff și Berry, **ENIAC** conținea 18 000 tuburi electronice și putea efectua 5 000 adunări pe secundă. Spre deosebire însă de primul calculator electronic, care folosea pentru memorie un «tambur» cu condensatori dispuși pe periferia sa (o cifră binară fiind asociată polarității fiecărui condensator), calculatorul **ENIAC** folosea tuburile electronice și la realizarea memoriei. De altfel, unul din marile sale dezavantaje era capacitatea redusă de memorare, de numai 20 numere a cîte 10 cifre zecimale; fiecare cifră zecimală fiind memorată pe 12 tuburi electronice, această «mini-memorie» folosea nu mai puțin de 2 400 tuburi electronice!

Un alt element care a influențat puternic concepția noilor calculatoare a fost procedura extrem de complicată de programare a computerului **ENIAC**. Mașina avea peste 6 000 de comutatoare, cu mai multe poziții fiecare, precum și un mare număr de jack-uri, care trebuiau poziționate la programare și la memorarea diferitelor date constante (parametri). Era nevoie să se depună o muncă imensă pentru a putea rezolva o problemă. Acest lucru l-a determinat pe matematicianul John von Neumann să definească în 1946 principiul calculatorului electronic cu programul memorat intern, conform căruia în memoria computerului se introduceau — codificat — toate instrucțiunile ce compuneau programul pentru o anumită aplicație, precum și datele problemei; operatorul nu mai trebuia să manevreze tot timpul comutatoare și jack-uri, deoarece unitatea de comandă, interpretînd instrucțiunile, pe care le lua din memorie, dirija pas-cu-pas întreaga funcționare a configurației de calcul.

Primul calculator electronic cu program memorat intern a fost realizat în perioada 1946—1952 de către cei care construiseră mașina **ENIAC**, la care s-au alăturat John von Neumann, A.W. Burks și H. Goldstine.

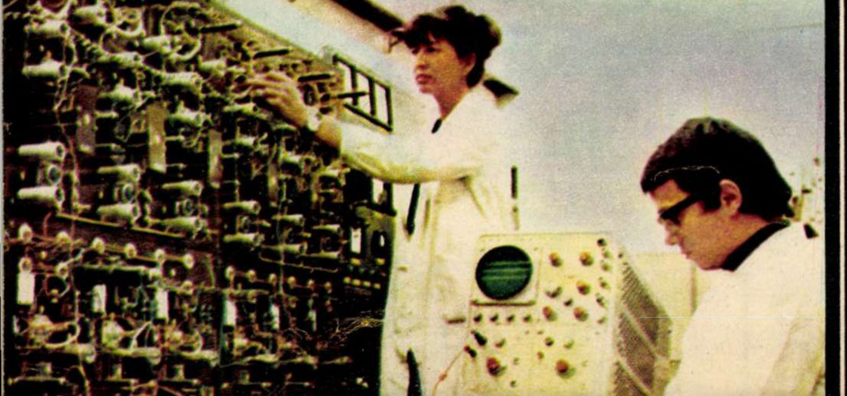

Calculatorul, denumit **EDVAC**, beneficiind de avantajul memorării electronice a instrucțiunilor, putea opera cu viteză mare fără vreo intervenție din afară.

Elementele noi, introduse la acest calculator, erau liniile de întîrziere cu mercur, folosite pentru realizarea memoriei. O linie de întîrziere cu mercur constă dintr-un tub umplut cu mercur lichid, prin care se transmit, de la un capăt la celălalt, vibrații mecanice. Aceste vibrații, generate la unul din capete de către un semnal electric printr-un cristal piezoelectric, erau reconvertite în semnale electrice la celălalt capăt — după întîrzierea inerentă produsă de parcurgerea tubului — printr-un alt cristal piezoelectric. Acest tip special de memorie a cunoscut o dezvoltare puternică în anii care au urmat.

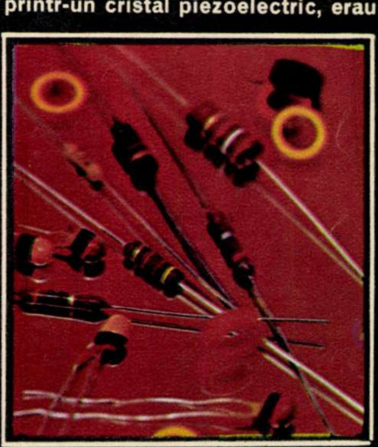

Un alt element interesant prin care **EDVAC** diferă de **ENIAC** este utilizarea de către primul computer a sistemului binar de reprezentare internă a numerelor, în locul celui zecimal. Aceasta a condus la simplificarea unității aritmetice și a unității de comandă, fiind necesar un număr mult mai mic de tuburi electronice (și de alte piese electronice) pentru reprezentarea numerelor în calculator. De altfel, practica următorilor ani a confirmat că aceasta este soluția cea mai bună în construcția computerelor, majoritatea covîrșitoare folosind limbajul binar pentru codificarea internă a mărimilor.

Dintre celelalte calculatoare ale primei generații mai trebuie amintit computerul **EDSAC**, construit la Universitatea Cambridge (Anglia) după concepția **EDVAC**, dar avînd meritul de a fi intrat în funcțiune înaintea acestuia cu trei ani (mai 1949). Memoria sa cu linii de întîrziere cu mercur avea o capacitate de 512 numere a 17 cifre zecimale fiecare, intrarea făcîndu-se pe bandă perforată, iar ieșirea la imprimantă.

Anul 1949 marchează începutul unei noi etape de dezvoltare a calculatoarelor electronice: apar computerele comercializate pentru utilizarea în diferite activități, nu numai în institute științifice, ca pînă acum.

Primul asemenea calculator a fost **CPC** (Card Programmed Calculator, adică calculator programat prin cartele), construit de firma americană **IBM**. După cum indică și numele, **CPC** nu era cu program memorat intern, ci programul era conținut pe cartele perforate.

Firma Remington-Rand are meritul de a fi introdus pe piață, în 1951, primul computer cu program memorat intern: calculatorul **UNIVAC** (Universal Automatic Computer, adică calculator automat universal). Doi ani mai tîrziu, firma **IBM** obține un succes deosebit cu noul calculator **IBM-650**, fabricat în multe mii de exemplare.

Au urmat apoi alte calculatoare, construite în special de firmele americane **IBM** și **UNIVAC**, mașini cu performanțe mereu mai ridicate și posibilități mai largi de utilizare.

În concluzie, prima generație de calculatoare electronice poate fi caracterizată prin utilizarea tuburilor electronice la realizarea unității de comandă (uneori și la realizarea memoriei) și prin existența unei singure memorii (realizată pe tambur magnetic sau pe linii de întîrziere cu mercur) de mică capacitate.

Viteza de calcul era relativ redusă, permițînd cel mult 1 000 de adunări sau 50 de înmulțiri într-o secundă. Programele erau greu de scris, folosindu-se numai codul calculatorului pentru aceasta. Datorită cheltuielilor mari legate de achiziționarea și folosirea lor, calculatoarele primei generații erau folosite, în general, numai pentru calcule științifice.

Următoarele generații de calculatoare au permis, prin performanțele deosebite ale computerilor construiți pe baza ultimelor cuceriri ale științei și tehnicii, utilizarea din ce în ce mai largă a acestor minunate «creiere electronice» în toate domeniile activității umane.

Ing. **MARIUS MENDELOVICI**
Ing. **DAN VĂITEANU**

Nelson şi piraţii, într-o vară

Roman foileton de

Ilie Tănăsache

6

Jos, Nenea Giuşcă trînteşte cu te piciorul într-un bulgăre de isă. Clisa se desface puzderii. Se tă în sus şi se răsteşte la Fane:

— Ei, ce-i dacă au mai pus un nd...

— Este, bătrîne... Este...

Fane explică pe îndelete şi asta scoate şi mai mult din sărite fostul marinar.

— Un godac trebuie neapărat să jungă şi în linia a doua. Auzi?

Ramurile copacului se leagănă uşor să-şi adoarmă musafirul. O albină rătăcită tot dă tîrcoale lui Fane. Bîzîie, bîzîie şi dacă vede că nu-i luată în seamă, îşi vede de drum.

— Îi vezi pe fascişti?

— Ca în palmă.

— Cîţi sînt pe grind?

— Pe grind, numai santinela.

— Şi ceilalţi?...

— Stau la răcoare... În navă sau în apa Dunării. Nu-i văd. Eu văd numai santinela. Atîţia paşi într-o parte... Atîţia în cealaltă...

— Nu se văd, nu se aud?

— Nimic.

Motoarele navei iar amuţesc. Santinela hitleristă se întoarce cu faţa spre fluviu. Strigă ceva, nu se aude limpede ce, apoi îşi vede de rondul ei. Douăzeci, treizeci de paşi înainte, prin faţa dublului baraj de mine. Douăzeci, treizeci de paşi înapoi, în căldura sufocantă, cu arma — un automat — petrecut sub braţ. Cu casca strălucitoare pe

În susul Dunării, spre oraş, cîteva puncte mişcătoare pe oglinda de argint a fluviului. Şalupele ce fac cursa în malul celălalt, desigur. Nici urmă de vapor sau remorcher.

— Coboară, Fane!

Fane nu aşteaptă să i se poruncească de două ori. Şi, apoi, la urma urmei, ce mai era de văzut a văzut?

«Fir-ar să fie! Cînd naiba au şi pus al doilea baraj de mine?»

Cînd, necînd, uite că l-au pus! «Dinspre fluviu apără nava, la o adică. Din partea asta, minele. Mai ajungi, Fane, la depozitul de muniţii dacă-ţi dă mîna».

«Fir-ar să fie!...»

Jos, nenea Giuşcă îl ia la rost:

— Nu înteleg ce te îngrijorează atîta noul baraj...

De data asta Fane ia un beţişor şi explică, pe nisip ca pe o tablă de şcoală:

— Porcii, dacă totul merge ceas...

— Va merge!

— ...vor lovi aici prima dată. Este?

— În primul baraj.

— Exact. Dacă nu-i omoară pe toţi — vorbesc de porci, explozia o să-i facă puzderie — cu cine mai fac praf al doilea baraj? Pentru că, e posibil să nu fie distrus de explozii?

— Mda...

Fane trage o linie fermă pe nisip, ştergînd toate celelalte linii.

— Mergem la sigur. Cu o singură condiţie.

— S-auzim.

— Să răsfirăm porcii. Să nu-i îngrămădim buluc. Înţelegi?

— Păi, e simplu.

— Deşi eu cred că la prima explozie şi al doilea baraj va sări în aer. Dar, oricum, să ne asigurăm.

— Dacă-i aşa, e în regulă.

— Să ştii însă că exploziile se vor auzi pînă în oraş.

— Şi?

— Ai noştri or să creadă că am aruncat depozitul...

— Ai noştri vor crede că le-om comunica noi, la vremea cuvenită. Este măi, Guru-Guru?

— Guru! Guru! Guru! nu mai conteneşte alintatul urcîndu-se pe o ramură tocmai în vîrf.

— Pornim, nene Giuşcă?

— Mai stai un pic. Să vină copiii.

— Or fi venit de mult.

Pînă una, alta, se întoarce moţatul.

— L-ai avut şi pe «Rechinul»?

— De Moţat vorbeşti?

Fane dă din cap. În sfîrşit, porumbelul se linişteşte şi începe să se joace în nisipul fierbinte. Se scaldă ca vrăbiile şi cînd vede cît praf stîrneşte se lasă păgubaş.

— L-am avut. O vreme...

Peste oceanul albastru, de sus, stăruie o pîclă subţire. E semnul zăpuşelii, al învăpăierii ce urcă de jos în sus, din apa clocotită. E lumina generoasă, răscolitoare prin puterea ei, neobosită în urcuşul continuu, într-o neostoită sete de albastru. E lumina ce izvorăşte de aici, din trupul viu al Dunării, aflată la cîteva sute de paşi.

— De fapt, cum s-au petrecut lucrurile, nene Giuşcă?

«Cum s-au petrecut?...»

O întrebare ce şi-a pus-o şi el de mii de ori...

— În acelaşi chip ca şi cu tine, Fane!...

Fane tresare.

— Ba, de loc. Erai şef de echipaj?

— Eram...

— Şi?...

— ...şi era şi acolo moarte şi mizerie. Şi păduchii. Şi minciună...

— Şi instalaţii de luptă ce se defectau des! completă Fane cu înţeles.

— Nenea Giuşcă începe să rîdă.

— Mda, se cam defectau... Nu ştiu ce le apucau...

— Chiar, nu ştii?

— Să zicem...

Nenea Giuşcă se împotmoleşte aici.

— Şi zi, îl scoate Fane din impas, se defectau des?

— Destul ca să pună pe gînduri.

— Poate rugineau? rîde Fane.

— Poate. De la o vreme cred că au început să bănuie ceva.

— Undeva, desigur, şi o greşeală!?...

— Nu zic nu. Poate... Şi aşa s-au ţinut scai. Şi pentru că n-au găsit nimic, m-au făcut... hoţ, şi abia am scăpat, numai cu degradarea şi debarcarea de pe submarin...

— Comandantul era omul hitleriştilor?

— Nu ştiu. Ştiu doar că era om fără suflet... Fără inimă... Vai de capul echipajului!... Dar, Fane, e timpul să plec. Rămînem, înţeleşi. Pun băieţii să împingă turma unde trebuie, după ce tu ai dat-o la apă. Nu uita, pe malul stîng îi petreci pe rîtoşi pînă la curent.

— E limpede.

— Să urmăreşti de pe grind. În cel mult o oră, gata, începem.

— O oră? se miră Fane.

— Piraţilor mei, Fane, de bună seamă că le ghiorăie maţele de foame.

— În regulă, atunci.

(VA URMA)

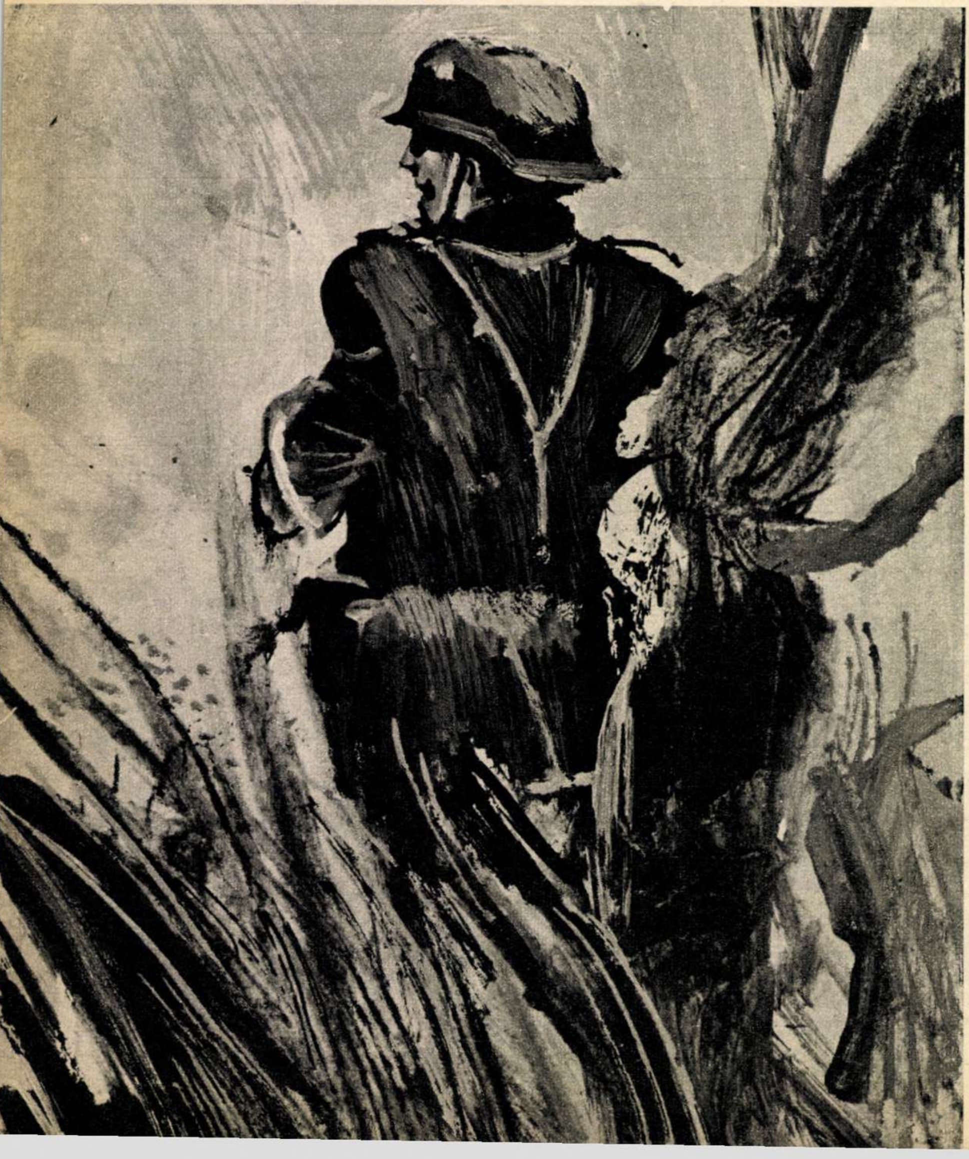

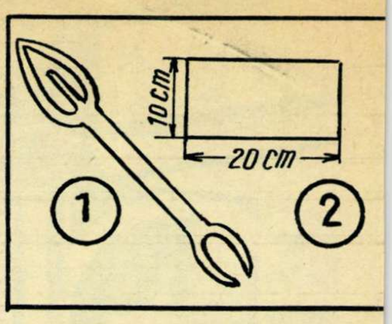

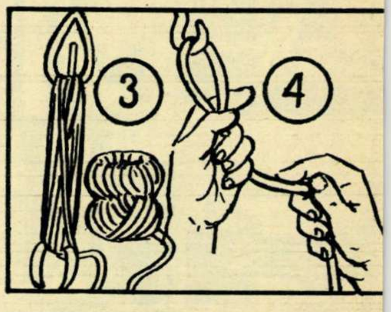

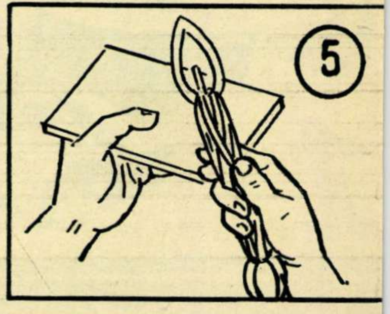

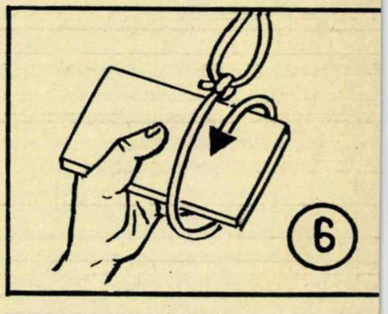

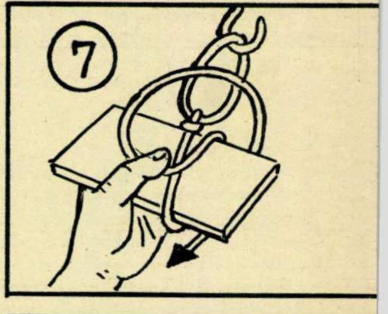

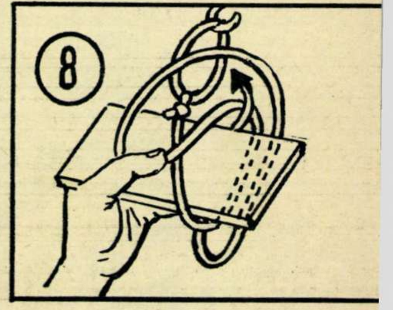

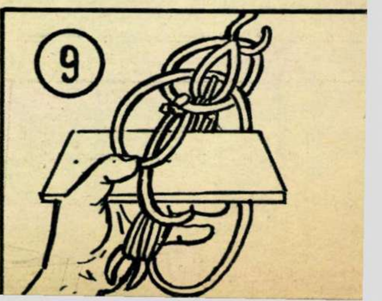

CONFECȚIONAȚI O PLASĂ DE VOLEI

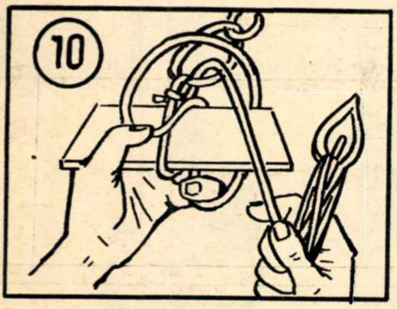

⑩

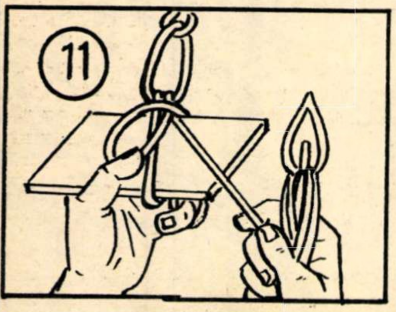

⑪

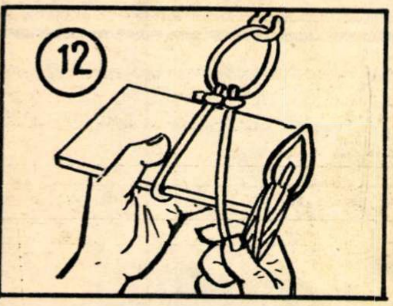

⑫

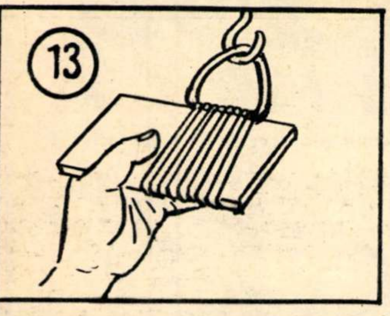

⑬

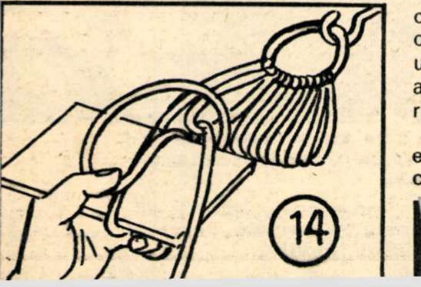

⑭

Pentru confecționarea unei plase de volei avem nevoie de următoarele materiale: 2 kg stoară groasă de 2—3 mm. 26 m stoară groasă de 5—6 mm, o navetă din sîrmă rotundă de 4 mm (fig. 1) și o plăcuță din placaj lungă de 20 cm și lată de 10 cm, cu ajutorul căreia se fac ochiurile plasei (fig. 2)

Începem confecționarea plasei propriu zisă astfel: legăm capătul liber al sforii de pe navetă de ochiul susținător (fig. 3,4). Cu naveta în mîna dreaptă iar cu plăcuța în mîna stîngă (degetul cel mare în față iar celelalte 4 degete în spatele plăcuței (fig. 5), trecem firul prin fața plăcuței înconjurînd plăcuța (fig. 6). În continuare ducem iarăși firul prin fața plăcuței pînă în dreptul degetului mare și prindem firul cu acest deget de la dreapta spre stînga (fig. 7). De la degetul cel mare naveta cu firul se trece din nou prin spatele plăcuței în partea de jos a ei, se trece pe sub primul fir — lăsîndu-l pe acesta în partea de jos a plăcuței în dreapta navetei — iar în partea de sus firul se lasă în stînga (fig. 8). Se trece prin navetă în continuare ochiul susținător. În momentul cînd se trece firul prin spatele plăcuței, trebuie prinsă sfoara cu degetul cel mic (fig. 9) dîndu-i-se drumul treptat, treptat, pînă cînd pe muchia de sus a plăcuței se formează nodul.

Cînd se trece naveta prin ochiul de sus, ea prinde firul ochiului deasupra și firul care pleacă de la degetul cel mare înapoi prin spatele plăcuței este prins între navetă și cele două margini ale ochiului.

Trăgînd treptat firul de navetă, se dă drumul firului de sub degetul mare și rămîne ținut numai de degetul cel mic, pînă cînd se formează deasupra plăcuței nodul. S-a obținut în felul acesta primul ochi de plasă (fig. 10).

Se repetă aceeași mișcare făcînd nouă sau zece ochiuri, obținînd în felul acesta lățimea plasei (fig. 11,12,13). Se scot ochiurile de pe plăcuță, se întoarce lucrul de la dreapta spre stînga, și continuăm la fel ca mai sus, cu singura deosebire că de la data aceasta ochiurile nu se mai leagă de ochiul susținător, ci de unul dintre ochiurile făcute anterior, bineînteles în ordinea corespunzătoare (fig. 14). Facem 90—100 de rînduri, obținînd astfel lungimea plasei.

Pentru întărirea marginilor plasei, trecem cu sfoara mai groasă prin toate ochiurile exterioare ale plasei, realizînd un fel de rulare (fig. 15). La fiecare colț al plasei facem un ochi din sfoara de întăritură în vederea fixării ei pe stîlpii laterali.

Pentru ca plasa să fie rezistentă și mai elastică se impregnează cu un ulei pe care-l avem la îndemînă.

Cutezătorii „300"

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2						■					
3					■		■				
4			■						■		■
5				■				■			
6		■				■					
7				■						■	
8	■							■			■
9						■					
10					■						
11			■								

ORIZONTAL: *1. La sărbătoarea sa jubiliară cu cel de-al trei sutelea număr. 2. Semnează în «Cutezătorii» nr. 265 scenariul «Dunărea fierbinte» — Autorul volumului de versuri «4 cravate». 3. Te prinde în clește (pl.) — A alunga. 4. Ere! — Autorul reportajului «Operația 1001» Frombork din nr. 285 al revistei. 5. Uniunea Internațională a Studenților; Ca baba din povestea lui Creangă; Autorul romanului «Scene de viață curioasă». 6. Alter... Publicat în revista sub formă de foileton. 7. Din nou; Ca paginile de umor. 8. Un spectacol pentru voi, copii — Radu Nasta. 9. Asemenea. Decupat. 10. Reprezentanți Numărul 300 al revistei. 11. Menționat pe fiecare copertă a revistei, iar la numărul 300 este tot VII. În dialog cu voi pe ultimele pagini ale revistei (pl.).*

VERTICAL: *1. «Cutezătorii» la nr. 300 (pl.); Precum am spus. 2. Adresate «Cutezătorilor» la jubileul său. Semnează împreună cu Ovidiu Zotta scenariul «Acțiunea Baraj» în nr. 239. 3. Nu vorbesc deloc; Ilustrat, de obicei, pe ultima pagină a «Cutezătorilor». 4. Un personaj cunoscut vouă din cele 300 de numere. Al treilea e Repede. 5. În lanț. Olguța din poșta cutezătorilor (pl.). 6. În cetina bradului. În felicitări; Cap de focă. 7. Felicitate la urmă. «Modelat» de școală, părinți și chiar de «Cutezătorii». 8. O semnătură constantă a prietenilor revistei, nealintată. Ore! Acest (reg.). 9. ...de Janeiro. «Titlul la care aspiră și prof. Parbriz. 10. Personajul cel mai distrat din toată revista. Ca desenele voastre din «Cutezătorii», cu toate că sînt pline de farmec (sing.). 11. A se ivi; Cu 54 de numere din «Cutezătorii» (pl.); «Emblema» tele pe programul I.*

IANCU ALEXANDRU

«PIONUL DE AUR»

Odată cu vacanța mare, revista «SĂPTĂMÎNA» organizează — pentru pionieri și școlari — un mare concurs de dezlegări de probleme de șah.

Se acordă numeroase și importante premii. Regulamentul a apărut în revista «Săptămîna» din 8 iunie a.c.

Succes tuturor!

UN DESEN CU 12 GREȘELI de NIC. NICOLAESCU

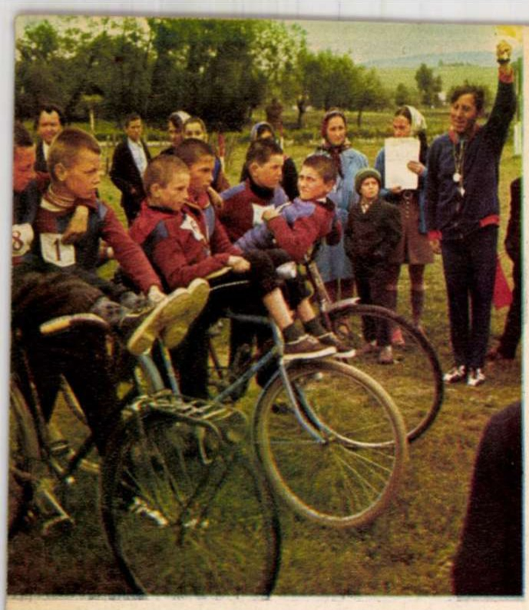

OASPEȚI DRAGI AI UNITĂȚII

Frumoasele plaiuri nemțene au găzduit de curînd o acțiune pionierească, devenită la cea de a III-a ediție a sa, deja tradițională. Gazdele, pionierii și elevii Școlii generale din satul Topolița, conduși de inimosul lor educator Vasile Croitoru, au inițiat această întîlnire între reprezentanții unităților pionierești din comunele învecinate, cu scopul de a dezvolta la copii spiritul de prietenie, curajul și dîrzenia. Spun aceasta deoarece cele cinci echipe de pionieri au luptat cu ardoare pentru obținerea unor rezultate cît mai bune atît în cursa cicloturistică cît și la probele de îndemînare sau aruncare la țintă. Cu toate că vremea a fost potrivnică, am remarcat pregătirea foarte bună a participanților. Nu întîmplător Valer Ciudin din Grumăzești a realizat cel mai bun timp de-a lungul celor 14 km ai cursei cicloturistice, urmat la numai cîteva secunde de Gheorghe Trandafir din Urecheni, Adrian Grigorici din Petricani, Vasile Aconstantinesei din Topolița și Alexandru Hociung din Războieni. N-au lipsit nici momentele de emoție de-a lungul traseului — cînd un coleg de echipă a rămas în urmă, toți au căutat să-l ajute. Un pionier din Petricani a avut o defecțiune tehnică mai serioasă și a fost pus în situația să parcurgă pe jos mai bine de jumătate din traseu, dar n-a abandonat, știut fiind faptul că aceasta ar fi cauzat descalificarea întregii echipe. Proba de îndemînare pe bicic-

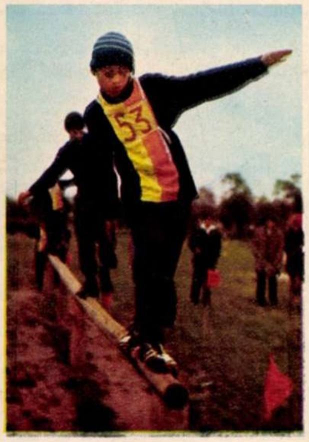

SPORT• SPORT•SPORT

▲ **Patrulele pionierești de circulație.**

a
RDUL
VEI
REA”

Zvonul de glasuri și cîntecul fanfarei a atras toți locuitorii pe strada principală a orașului Cernavoda. În fața Casei pionierilor s-au încolonat peste 3000 de pionieri. Sînt oaspeți veniți din comunele Aliman, Rasova, Mircea Vodă, Peștera, Seimeni și din orașele Medgidia și Constanța. Coloanele, frumos aliniate, pornesc în pas de defilare, în ritmul cîntecelor pionierești, patrio-

Pe vreme bună sau rea, pompierii sînt prezenți la datorie. ▲

Îndemînare, curaj și pri- epere — atribute necesare ricărui sportiv. ▼

lete a fost dominată de echipa pionierilor din Urecheni care au avut cele mai puține penalizări. Copiii au învățat să se descurce în situații mai puțin obișnuite, să depășească obstacolele cu multă îndemînare. Aruncarea la ținta orizontală cu grenada sportivă a fost proba celor din Topolița, fapt care le-a permis menținerea trofeului întrecerii în unitatea lor. În afară de aspectul sportiv al acestei acțiuni trebuie relevat faptul că între copii s-au legat prietenii trainice, au rămas cu amintiri de neuitat. Copiii din Războieni — o comună mai îndepărtată, — au sosit de seara și au fost găzduiți de către colegii lor din Topolița. După încheierea concursului, toți pionierii au luat masa la școala din sat, apoi au participat la spectacolul dat de formațiile artistice ale Școlii generale din Topolița. Într-o sală au fost expuse lucrări ale copiilor la orele practice, splendide cusături moldovenești, desene și picturi, obiecte confecționate de mîinile îndemînatice ale elevilor.

Între componenții echipei pionierilor din Topolița am avut plăcuta surpriză să întîlnesc un... poet, neobosit corespondent al revistei noastre, Adrian Alui Gheorghe, poet, dar și sportiv; cum zicea el «nu se putea să nu particip și eu la această întrecere cînd e vorba de prestigiul unității de pionieri din Topolița».

În planurile de viitor ale inimoșilor pionieri din Topolița sînt și construirea prin muncă patriotică a unui bazin de natație, a unei piste pentru curse aplicative, precum și înființarea unui cerc de carturi.

În final, disputa dintre cele cinci echipe s-a transformat într-o adevărată sărbătoare a prieteniei.

CĂLIN CREȚU

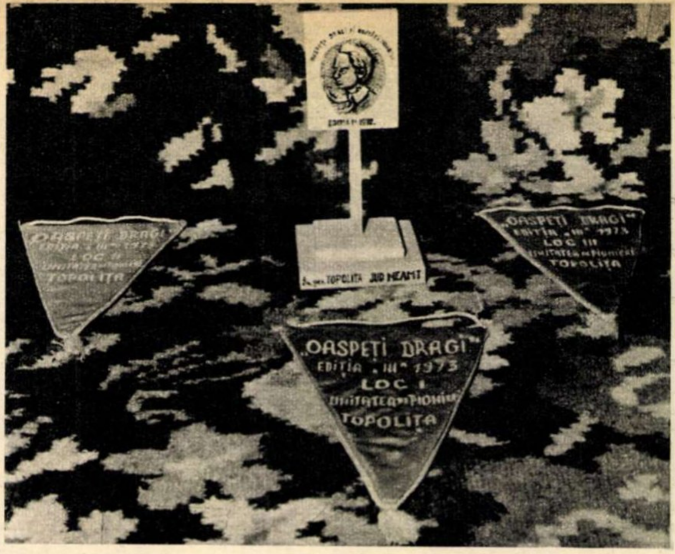

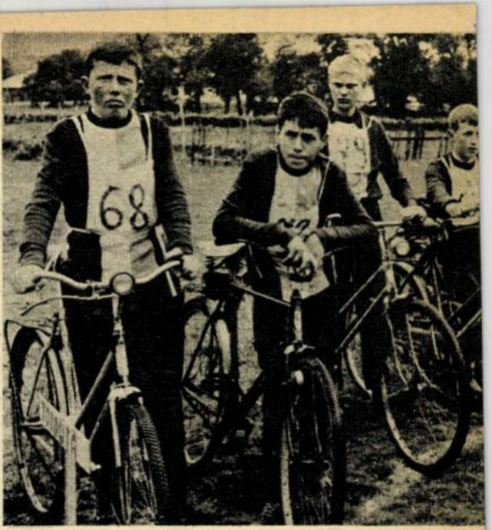

SPORT•SPORT•SPORT

Obstacolele cele mai dificile sînt trecute cu succes.

Pionierii sanitari veghează necontenit!

gatorii își verifică armele. Arbitrii își potrivesc cronometrul. Un semnal de fluier și competiția începe!

Spectatorii urmăresc cu încordare întrecerile grupelor pionierești. Concurenții sînt încurajați cu frenezie. Traian Șteplea, Dănuț Ceorban și Nicolae Tănase reușesc să atingă punctajul maxim la întrecerile la țintă. Din echipele de pompieri, cel mai aprig luptător cu secundele se pare că este Onuț Tănase. Oare, își va putea menține avantajul? N-a obosit? Gabriel Ivan îl urmează îndeaproape la numai doi metri. Dar iată că Onuț termină victorios proba: în 40 de secunde incendiul a fost localizat.

Un grup de sanitari cu atele, bandaje și targă veghează necontenit întrecerea de pe terenul aplicativ. Trecerea obstacolelor se face cu multă dibăcie. Dar, vai!... «accidentul» se petrece și, iat-o pe Dana Lefterovici, pe Gheorghe Tița și pe Lucica Ațintișan prezenți la datorie. Piciorul «luxat» este fixat în atele cu desăvîrșită măiestrie. Grupa își reia misiunea.

Încordarea crește. Sfredelind desișurile pădurii, Petrică Nilzescu, Nicolae Bătrîneanu, Stela Dobrogeanu și Tudor Roșca consultînd harta și busola, cu agerime reușesc să deslușească traseul.

Tot acum un detașament de pionieri se întrece în executarea alfabetului morse cu ajutorul fanioanelor. Violeta Ivanciu s-a dovedit a fi imbatabilă la acest exercițiu.

Marea competiție s-a încheiat cu nenumărate trofee și cu o surpriză: o plimbare pe Dunăre! Toți oaspeții s-au urcat pe puntea navei «Dunărea» și nu au pierdut prilejul de a-și încerca talentele de... marinari în cabina de comandă.

Fotoreportaj de ELENA FUNDULEA

La start!

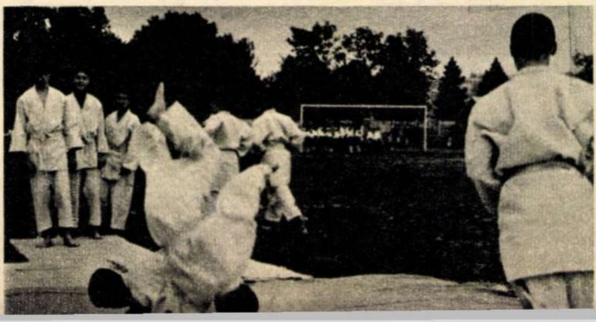

Acest spectaculos procedeu de judo pune pe oricare adversar în derută.

Cutezătorii **300**

Adresa redacției: Piața Scînteii nr. 1, București 33 — telefon: 17.60.10.
Redactor șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA
Șefi de rubrică: COSTACHE ANTON (literatură), **HORIA ARAMĂ** («Racheta cutezătorilor»), **BITI CARAGIALE** (cultură), **LIDIA NOVAC** (viață de organizație), **ECATERINA ROȘCA** (externe), **ing. NICOLAE STĂICULESCU** (știință), **AUREL WEISS** (concursuri), **CONSTANTIN DIACONU** (sport).
Redactori: ELENA MĂNESCU, MARIA NEGREA, ILEANA PIȚA, ELENA FUNDULEA, RADU F. ALEXANDRU, CONSTANTIN POPESCU.
Graficieni: POMPILIU DUMITRESCU, VINTILĂ MIHĂESCU, NICOLAE NICOLAESCU.
Foto-reporteri: GRIGORE PREPELIȚĂ, CĂLIN CREȚU
Secretari de redacție: ROZALIA BARANY, LUCIA SICOMAȘ, EMIL PETROVICI.
Corector: DIDA ZAMFIRESCU
Dactilografe: MIOARA IOANOVICI, ELENA MUNTEANU, MARIA CERNAT.

ADMINISTRAȚIA:
Editura Scînteia. **Director: LUCIAN NICOLAU, Directori adjuncți;** ing. **AUREL MIHAI, ION CIUCESCU.**

TIPARUL:
Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. **Director:** ing. **ALEXANDRU CONSTANTIN**
Șef secție tiefdruck: ing. **ION BALINT**
Maiștri tipar: GHEORGHE BOROȘ, VASILE DONESCU, CONSTANTIN MIHAI, NICOLAE IONAȘCU.
Șef atelier monofoto: ing. **MARIANA PUȘCARIU.**
Culegători-montori monofoto: GHEORGHE CONSTANTINESCU, DUMITRU LETCHI, MARGA RĂDULESCU, GHEORGHE BANU, DRAGOMIR ISTRATE, LAURA COCUZEL, TRAIAN PRECUP, ARCADIE OLARU, FLORICA PETRE, RODICA DANCIU, GEORGETA ION, ELENA PASCU, ELENA ANTON, ELENA SPÎNU, MĂNDIȚA BANU.
Maiștri montaj tiefdruck: ION DINESCU, NIȚĂ DUMITRU.
Montatori: MARIA VOINESCU, MARIA PETERSBURG, PAULA BALAURE, VICTORIA ANDONOVICI, FLORICA MANOLACHE, IRINA ANTIHI, LUCIAN TEODORESCU, ION CONSTANȚA, MARIN ELENA, MIRCEA MEȚA, CONSTANTIN PLĂVIȚĂ, ION GEORGETA, TUDOR VASILICA.
Maistru fotograf: ION ANDREESCU
Fotografi: ZOIA IANCU, GHEORGHE CIOBOTARU, ELENA TUDOR, EMILIA RĂDULESCU,
Maiștri retușori: TEREZA LEFTER, NICULINA CĂLIN.
Retușori: CORNEL PASCAL, ION PATER, NADIA DEZVALDI, NICOLETA ISCULESCU, EUGENIA MOVILĂ.
Revizori: ANGELA CIOCAN, JOSSE WEISS, MARIN PARASCHIV.

DIFUZAREA: Direcția de expediere a presei.
ABONAMENTELE
PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCU-

LA BRADUL SINGURATIC

scenariul:
LUDOVIC BOKOR
VAL. DUMITRESCU

desene:
VIORICA MIHĂESCU

1

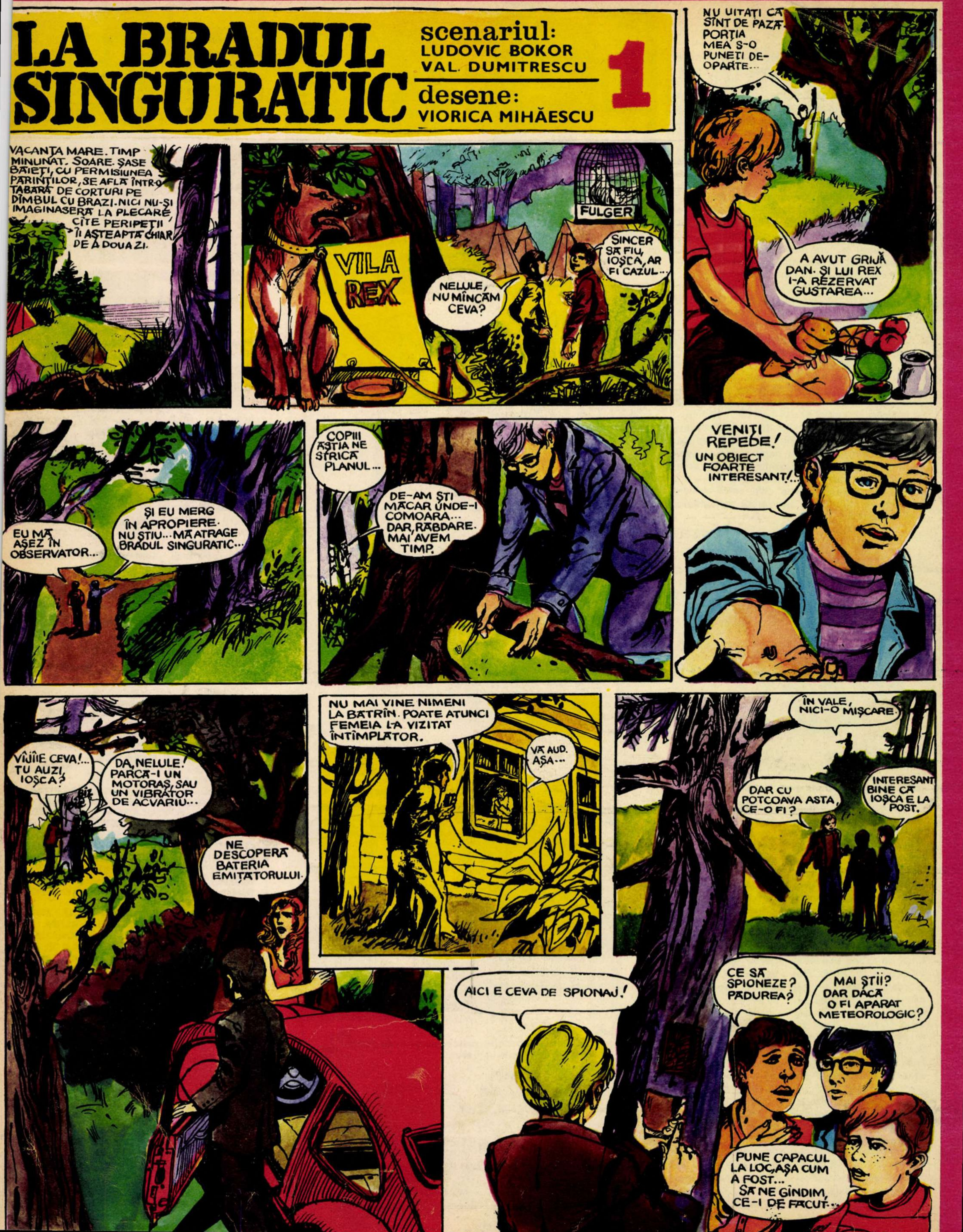
VACANŢA MARE. TIMP MINUNAT. SOARE. ŞASE BĂIEŢI, CU PERMISIUNEA PĂRINŢILOR, SE AFLĂ ÎNTR-O TABĂRĂ DE CORTURI PE DÎMBUL CU BRAZI. NICI NU-ŞI IMAGINASERĂ LA PLECARE CÎTE PERIPEŢII ÎI AŞTEAPTĂ CHIAR DE A DOUA ZI.
VILA REX
FULGER
NELULE, NU MÎNCĂM CEVA?
SINCER SĂ FIU, IOŞCA, AR FI CAZUL...
NU UITAŢI CĂ SÎNT DE PAZĂ. PORŢIA MEA S-O PUNEŢI DEOPARTE...
A AVUT GRIJĂ DAN. ŞI LUI REX I-A REZERVAT GUSTAREA...
ŞI EU MERG ÎN APROPIERE. NU ŞTIU... MĂ ATRAGE BRADUL SINGURATIC...
EU MĂ AŞEZ ÎN OBSERVATOR...
COPIII ĂŞTIA NE STRICĂ PLANUL...
DE-AM ŞTI MĂCAR UNDE-I COMOARA... DAR, RĂBDARE. MAI AVEM TIMP.
VENIŢI REPEDE! UN OBIECT FOARTE INTERESANT!...
VÎJÎIE CEVA!... TU AUZI, IOŞCA?
DA, NELULE! PARCĂ-I UN MOTORAŞ, SAU UN VIBRATOR DE ACVARIU...
NE DESCOPERĂ BATERIA EMIŢĂTORULUI.
NU MAI VINE NIMENI LA BĂTRÎN. POATE ATUNCI FEMEIA LA VIZITAT ÎNTÎMPLĂTOR.
VĂ AUD. AŞA...
ÎN VALE, NICI-O MIŞCARE.
DAR CU POTCOAVA ASTA, CE-O FI?
INTERESANT! BINE CĂ IOŞCA E LA POST.
AICI E CEVA DE SPIONAJ!
CE SĂ SPIONEZE? PĂDUREA?
MAI ŞTII? DAR DACĂ O FI APARAT METEOROLOGIC?
PUNE CAPACUL LA LOC AŞA CUM A FOST... SĂ NE GÎNDIM, CE-I DE FĂCUT...

Cutezătorii 26

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 28 IUNIE 1973,
ANUL VII (301)

16 pagini, 1 leu

ARIPI „CUTEZĂTOARE” PAG. 8

REPORTAJ DE
LOCOTENENT-
COLONEL
ADRIAN
MIERLUȘC

CUM POȚI DEVENI PILOT? PAG. 9

LOCOTENENT
VASIL

FOTO: VIRGIL ULIERU

a ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

VINERI, 22 IUNIE A.C., A SOSIT ÎN CAPITALĂ, LA INVITAȚIA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU, PRINȚUL NORODOM SIANUK, ȘEFUL STATULUI CAMBODGIAN, PREȘEDINTELE FRONTULUI UNIT NAȚIONAL AL CAMBODGIEI, CU SOȚIA, PRINȚESA MONIQUE SIANUK, CARE AU FĂCUT O VIZITĂ NEOFICIALĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ.

ACEASTĂ VIZITĂ CONSTITUIE O PUTERNICĂ EXPRESIE A SOLIDARITĂȚII MILITANTE A POPORULUI NOSTRU CU LUPTA EROICĂ A POPORULUI CAMBODGIAN, PENTRU APĂRAREA FIINȚEI ȘI LIBERTĂȚII SALE NAȚIONALE.

AGENDĂ POLITICĂ

În zilele de 18 și 19 iunie 1973 a avut loc Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român, prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Pe lîngă însemnate probleme politice, economice și sociale aflate pe ordinea de zi, Plenara a dezbătut și aprobat raportul Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului în România.

În cuvîntarea sa, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a relevat faptul că în urma înfăptuirii hotărîrilor din 1968 ale Comitetului Central și a aplicării Legii învățămîntului au fost obținute o serie de rezultate în mai buna organizare și desfășurare a procesului de învățămînt, în asigurarea cadrelor necesare diferitelor domenii ale activității economico-sociale, învățămîntul realizînd predarea la un nivel mai înalt a unor cunoștințe, satisfăcînd aproape în totalitate necesarul de cadre de specialiști.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat apoi unele neajunsuri care continuă să se manifeste în domeniul învățămîntului, dînd indicații prețioase pentru remedierea acestora, în scopul dezvoltării, intr-o formă unitară, a întregului sistem de învățămînt din țara noastră, începînd încă din grădinițele de copii.

Secretarul general al partidului a arătat că sînt create posibilitățile generalizării învățămîntului de 10 ani, cu sublinierea ca în primii doi ani de liceu — respectiv ultimii doi ani de școală din cei zece obligatorii, să se pună un mare accent pe cunoștințele practice. «Întregul învățămînt trebuie să pregătească tineretul pentru producție, pentru muncă. Și tînărul din liceu, și cel din universitate trebuie să fie în stare să execute o muncă concretă în societatea socialistă.» În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut recomandări privind îmbunătățirea metodelor și formelor de predare în învățămîntul de toate gradele, creșterea rolului organizațiilor de partid din școli și universități.

Plenara a aprobat în unanimitate concluziile și sarcinile cuprinse în cuvîntarea secretarului general al partidului, cuvîntare ce constituie un profund îndemn pentru slujitorii școlii și pentru toate categoriile de elevi de a răspunde grijii partidului printr-o temeinică pregătire pentru muncă și viață.

ÎN ACTUALITATE

Forumurile județene ale pionierilor

De cîteva zile, la redacție au început să sosească numeroase vești din diferite colțuri ale țării, din localitățile în care reprezentanții pionierilor se întîlnesc la masa rotundă a dezbaterilor. Mesagerii purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor raportează îndeplinirea obiectivelor din Chemarea primului Forum Național al pionierilor, din 1972, despre succesele obținute în întreaga activitate pionierească, în munca de învățătură.

La forumurile județene — tribună a democrației pionierești — delegații discută cu însuflețire și seriozitate, cu spirit critic, își spun părerile și iau decizii în probleme importante ale vieții și activității Organizației pionierilor.

● **MERIȘANI — ARGEȘ.** ***Forumul județean al pionierilor din Argeș este în plină desfășurare. Discuțiile, schimburile de opinii, vizitele, programul de tabără transformă fiecare zi într-o adevărată sărbătoare pionierească. Pentru astăzi, cînd se va aprinde și un frumos foc de tabără, participanții la Forum s-au pregătit să primească vizita tovarășului Ion Dincă, prim secretar al Comitetului județean Argeș al P.C.R., care, la întîlnirea avută nu de mult cu pionierii locțiitori ai președintelui Consiliului județean al Organizației pionierilor, a primit cu plăcere invitația de a veni în mijlocul solilor pionierilor argeșeni participanți la cel de-al II-lea forum județean.***

● ***Cei nouăzeci de reprezentanți ai purtătorilor cravatei roșii cu tricolor din județul*** **BRAȘOV,** ***care și-au dat întîlnire în pitoreasca ambianță a Timișului de Sus, se bucură de un program ce-i va pune în «dificultate» în momentul în care vor dori să se numească «cea mai frumoasă zi». Și, într-adevăr, vizitele la uzina «Rulmentul» si la fabrica «Dezrobirea», drumețiile la Predeal, Dîmbul Morii, Piatra Craiului, întîlnirea cu vînătorii de munte — sînt numai cîteva din punctele de atracție ale unei săptămîni de neuitat. Iar în ultima zi, cînd va avea loc închiderea festivă a Forumului județean, pionierii vor participa ca invitați la deschiderea, tot la Timișul de Sus, a unei tabere U.T.C. de pregătire militară.***

● **LIPOVA — ARAD.** ***În acest orășel de pe Mureș și-a desfășurat lucrările Forumul pionierilor din județul Arad. Cei optzeci de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, fruntași la învățătură, ca și în toate activitățile pionierești, s-au adunat între 19—25 iunie în tabăra de la poalele munților, organizată pentru desfășurarea Forumului.***

Participanții au discutat despre activitatea desfășurată în cursul unui an, despre planurile lor de viitor, s-au jucat, au făcut frumoase excursii în satele învecinate, precum și în frumoasa stațiune de odihnă Lipova.

RADAR PIONIERESC

Dis-de-dimineață, străzile Craiovei au fost împînzite de purtătorii cravatelor roșii cu tricolor. Pretutindeni, costume naționale, buchete de flori. În acest frumos mozaic de culori, copiii se îndreaptă spre centrul orașului, unde pionierii sărbătoresc două decenii de la înființarea Casei pionierilor din localitate.

Cu acest prilej, pionierii prezenți sînt salutați și felicitați de tovarășul Gheorghe Petrescu, prim-secretar al Comitetului județean Dolj al P.C.R., de tovarășul Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului.

Cu deosebită însuflețire au răsunat cele mai frumoase cîntece pionierești și patriotice. Apoi, Piața Unirii a devenit, pentru scurtă vreme, o rampă de lansare a rachetelor și micromodelelor, o pistă pentru concursurile de biciclete și carturi. Sala Operei craiovene a găzduit spectacolul intitulat «Partid iubit, îți mulțumim», spectacol care a încheiat această amplă sărbătoare pionierească.

FELICITĂRI NOII CAMPIOANE ✻
LA FOTBAL A ROMÂNIEI

„DINAMO BUCUREȘTI"

LA FOTBAL PENTRU COPIII DE LA SATE

CA ȘI ÎN ANII TRECUȚI, FINALA MARII COMPETIȚII
ORGANIZATĂ DE REVISTA NOASTRĂ
CUPA CUTEZĂTORII LA FOTBAL
PENTRU COPIII DE LA SATE,
SE VA DESFĂȘURA PE TERENUL CAMPIOANEI DIVIZIEI „A"

ANTICIPATE MULȚUMIRI GAZDELOR FINALEI
ȘI MULT SUCCES PARTICIPANȚILOR
LA CUPA „CUTEZĂTORII"/1973

Copii la țărmul mării

Copii la țărmul mării cu mingile se bat,
se-aruncă-n marea clară și-n valul spumegat
și, cum privesc enigma întinderilor mării,
rămîn, uitați de sine, ca semnele mirării.

Copiii de la țărmul mării pornesc pe mare-not
iar coama înspumată e-un vis cu Barbă-Cot,
aproape sînt tărîmuri de aur și palate,
iar valurile albe, covoare fermecate.

Sonorizați ca bronzul, cu soarele pe chip,
zidesc cu hărnicie castele de nisip,
și nu știu că, de-ar prinde castelele-n parîme,
tot vine valul mării, mugind, să le dărîme.

Puteri deslănțuite rup valuri din stihii
și spumegă sub ochii uimiților copii.
cu muget smulge marea nisipuri însorite...
...Puteri nepotolite și iarăși potolite.

Chemarea mării calme se înfiripă-n ei,
chemarea depărtării le dă un nou temei
în setea explorării... Copii la țărmul mării
îngîndurați, deodată, sub semnele-ntrebării.

GH. D. VA[illegible]

Ziua învățătorului

Oamenii pe care nu-i uităm niciodată sînt mai ales cei care ne-au ieșit în cale la răspîntiile vieții și, uneori cu blîndețe, alteori cu binefăcătoare severitate, totdeauna cu înțelepciune, ne-au călăuzit pe drumul necesar.

Nelipsiți din aceste împrejurări sînt învățătorii și profesorii noștri. Ei ne învață să scriem — să ne scriem bine și citeț nădejdile, țelurile, hotărîrile. Ei ne învață să citim toate cărțile — ale locului nostru în această țară și în istoria ei, ale locului nostru în lume și în istoria ei, ale îndatoririlor sublime pe care le avem față de patrie, față de poporul nostru, față de bătrînii și de părinții noștri. Invățătorii și profesorii ne învață și socotitul — cum să socotim, între altele, ce avem de făcut, care ne sînt scopurile și cum ne putem înmulți puterile, în ce împrejurări trebuie să fim energici și neîngăduitori, sau blînzi și generoși, sau fermi și gata de sacrificiu.

Cu alte cuvinte, și învățătorul care ne pune în mînă condeiul pentru a schița primele litere sau cifre, și profesorul universitar care ne deprinde cu mînuirea computerului fac mai mult decît atît. Și anume, prin nesfîrșitul lor efort de educatori, ne transmit marea ștafetă a umanității.

Există un obicei: oricine, indiferent de vîrstă, cînd îi evocă pe învățătorii și profesorii școlilor prin care s-a perindat, lasă să se înțeleagă că a avut norocul să studieze cu cei mai buni, cei mai învățați și cei mai omenoși dascăli, așa cum după el nu s-au mai pomenit. Această certitudine e temeinic fixată în foștii și actualii elevi cu ancorele de aur ale adevărului, și nu încape îndoială că reprezintă o realitate: noi toți am învățat și învățăm cu cei mai buni profesori!

In zecile de mii de scrisori pe care le primim la redacție din partea cititorilor, apar foarte des nume de învățători și de profesori. In calitate de comandanți-instructori sau pur și simplu de prieteni mai mari, profesorii și învățătorii sînt mereu în mijlocul grupelor, detașamentelor și unităților de pionieri. Revista «Cutezătorii» mulțumește și pe această cale miilor de cadre didactice care. de-a lungul ultimilor cinci ani, i-au mobilizat și i-au îndrumat pe copii să participe la marile acțiuni inițiate de redacția noastră — **«Minitehnicus», Expedițiile «Cutezătorii», Cupa «Cutezătorii la fotbal», Semafor «Cutezătorii»** *și altele. Reușita acestor acțiuni li se datorește în bună parte oamenilor de la catedră, în care revista a avut în permanență foarte prețioși colaboratori.*

Impreună cu voi, dragi cititori, așezăm pe catedră un buchet de gînduri recunoscătoare.

OVIDIU ZOTTA

A doua viză
PENTRU
PAȘAPORTUL CUTEZĂTORII '73
la marele concurs de turism
„TROFEELE VACANȚEI"

TALON
„TROFEELE VACANȚEI"
C 301

SE DECUPEAZĂ ȘI SE LIPEȘTE PE «PAȘAPORTUL CUTEZĂTORII» APĂRUT ÎN NUMĂRUL 23.

LABIRINTUL STRĂZII

ATENȚIE LA... NEATENȚIE

Zilnic, pe străzile orașului se deplasează, într-un flux continuu, autovehicule de toate felurile și pietoni de toate vîrstele. Strada a devenit o «societate» în permanentă mișcare. Venind în contact cu ea și folosind-o trebuie să cunoaștem și să respectăm anumite reguli. In caz contrar, urmările — **accidentul stradal** *— nu se lasă așteptate.*

Știm cu toții că accidentele de circulație sînt tragice și nedorite. Dar cele ale căror victime cad copiii sînt cu atît mai dureroase. De aceea, factorii răspunzători caută în permanență diverse forme, metode și mijloace de prevenire și înlăturare ale lor. Astfel, organele de miliție din Capitală, în strînsă legătură cu Consiliul municipal al Organizației pionierilor, au întreprins o serie de activități cu caracter profilactic, printre care înființarea patrulelor de circulație în școlile de cultură generală. Aceasta a dus în mare măsură la reducerea numărului de accidente în rîndul copiilor, dar, cu toate acestea, se mai înregistrează încă asemenea întîmplări nedorite. În afara pierderilor grele, irecuperabile suferite

în unele cazuri, în altele vătămările corporale, mai mult sau mai puțin grave, atrag după ele și repercusiuni sociale nebănuite. Astfel, datorită traversării incorecte a străzii, accidentarea suferită de către un pieton costă — de cele mai multe ori — destul de scump. O zi de spitalizare se ridică în medie la 500 lei, fără a include intervențiile chirurgicale, care ating în cazurile operatorii valori de ordinul miilor de lei. Gîndindu-ne prin comparație — spre exemplu — la bucuriile ce le oferă o excursie la munte sau la mare, ne dăm seama că folosind suma amintită, cel puțin cinci elevi puteau face o frumoasă excursie.

Nu am amintit aici de suferințele fizice și morale cauzate celui accidentat sau celor de acasă. Nu am vorbit nici de notele bune ce puteau fi obținute sau de situațiile mai slabe la învățătură ce se puteau ameliora în zilele petrecute în spital.

Odată cu apropierea mult doritei vacanțe, atenția elevilor este îndreptată — «uitîndu-se» pînă spre toamnă grija lecțiilor — spre joacă. Aceasta însă trebuie organizată pe terenurile de sport, în parcuri sau alte asemenea locuri special amenajate. **În nici un caz pe stradă,** *așa cum se întîmplă uneori. În această perioadă din partea fiecăruia dintre voi se cere un plus de înțelegere în respectarea «codului străzii». Cu ocazia activităților ce se întreprind, patrulele de circulație vor avea aceeași obligație majoră de a-i supraveghea și îndruma pe colegii lor,* **obișnuindu-i** *și* **obligîndu-i** *— după caz — de a se încadra în disciplina rutieră. Pentru că e* **mai ușor** *să nu vă abateți de la cele cîteva obligații pe care le aveți atunci cînd veniți în contact cu strada* **decît** *să suportați urmările accidentării.*

Col. AURELIAN MĂRGINEANU,
Șeful Miliției Municipiului
București

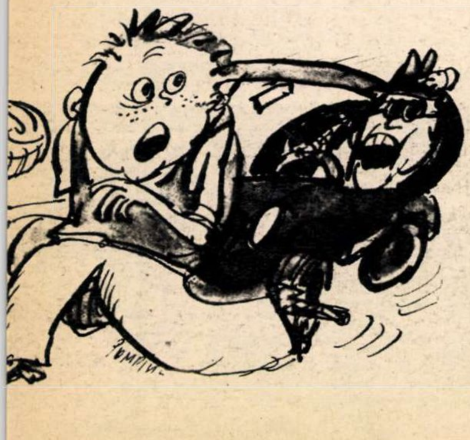

CUNOAȘTEȚI REGULILE DE CIRCULAȚIE?

Ideea acestei anchete ne-a fost sugerată de un test la care au răspuns elevii a cinci școli bucureștene. Răspunsul trebuie formulat prin DA sau NU la două întrebări. 1. Cunoașteți regulile de circulație? 2. Respectați întotdeauna aceste reguli? Fiecare din cei întrebați — în total 4 924 de copii — au răspuns cu DA la ambele întrebări. Atunci am înțeles că putem, că sîntem datori să abordăm din nou o problemă care, pentru cei mai mulți dintre voi, **pare** să nu mai prezinte nici o dificultate: felul în care ne angajăm să străbatem labirintul străzii.

«AM CREZUT CĂ NU NE PRINDE»...

Au trecut de atunci 22 de zile. Astăzi faptele pot fi reconstituite fie răsfoind paginile dosarului întocmit de serviciul circulație din cadrul sectorului IV miliție, fie stînd de vorbă cu unul din cei doi colegi și prieteni care în ziua de 6 iunie, orele 11,30... **«La data și ora de mai sus, împreună cu colegul meu de școală Cîrstea Ștefan, m-am angajat în traversarea Bulevardului Liviu Rebreanu, prin dreptul stației de tramvai «Lac», într-un loc nemarcat pentru trecerea pietonilor».** Am transcris exact cuvintele cu care Dănuț Istrate, în calitate de martor (între el și cel care a fost victima accidentului, distanța se măsura, în acel moment, în pași!) își începe declarația depusă la dosar. În continuarea lor, l-am căutat și am încercat să aflu mai mult despre cele întîmplate, despre sentimentele ce le încearcă

1971
21-TR-2589
21-TR-2589

astăzi amintindu-şi de un moment care putea fi atît de simplu evitat:

— Cu Ştefan sînt vechi prieten, locuim pe aceeaşi stradă, învăţăm la aceeaşi şcoală (ambii sînt elevii Şcolii generale nr. 21, Bucureşti, sectorul IV)... **Era într-o miercuri, veneam de la antrenament..**

— Accidentul a avut loc pe ziua de 6 iunie...

— Asta a fost într-o miercuri, ţin bine minte ziua... Veneam de la antrenament (cei doi fac parte din secţia de box a Şcolii sportive Energia), **în loc să mergem direct acasă am intrat şi ne-am plimbat prin parcul I.O.R... Am stat în parc o oră, o oră şi ceva, am întîlnit nişte oameni care pescuiau şi ne-am mai uitat şi la ei un timp...**

— La prînz trebuia să veniţi la şcoală.

— ...Da, ne-am grăbit... Am ieşit din parc şi am pornit să traversăm.

— În dosarul în care se găseşte şi declaraţia ta, este notat: timpul era frumos, vizibilitatea foarte bună, partea carosabilă uscată.

— Aşa era... Am văzut maşina: am crezut că nu ne prinde... Nu ne-a trecut prin cap că ne ajunge. Am pornit să traversăm, venea tramvaiul şi nu voiam să-l pierdem, şi am auzit un claxon la 8—10 metri în spatele nostru. Eu m-am tras înapoi, Ştefan a vrut să sară pe trotuar...

Doi prieteni, în drum spre casă, mai întîrzie aproape două ore într-un parc. Este destul de tîrziu, mai au să-şi pregătească lucrurile pentru şcoală, la ora unu trebuie să fie în clasă. Cei doi încearcă acum să recupereze timpul consumat cu prea multă generozitate. Şi unde li se pare că pot cîştiga încă două-trei minute? Tocmai la traversarea bulevardului. Din punctul unde cei doi au încercat să traverseze şi pînă la locul marcat special pentru trecerea pietonilor, distanţa se măsoară într-o aruncătură de băţ. Şi fiecare dintre ei, la fel ca miile de colegi din celelalte şcoli cu care am stat de vorbă, ştiu că nu este permisă traversarea decît prin locurile special marcate. Şi atunci cum este posibil, cum se poate ajunge la accidentele pe care le resimţim sau pe care nu le putem uita toată viaţa? Un răspuns ar fi cel dat de Dănuţ: **«am crezut că nu ne prinde».** Şi din păcate acelaşi răspuns sau mai exact: acelaşi mod de a gîndi, îl putem întîlni încă la mulţi dintre cei tari la... teorie, dar care, pe stradă, uită că se prind într-o dispută cu un «adversar» infinit mai tare. «Am crezut că nu ne prinde» este relaţia pe care cei doi colegi şi-au imaginat că o pot stabili între ei şi maşina care circula-normal! — cu o viteză de peste 50 km/oră. Urmările acestei iluzii pot fi dintre cele mai dureroase. (Din fericire, Ştefan, internat cu diagnosticul «traumatism cranio-cerebral acut deschis» este astăzi în afara oricărui pericol).

Ştiaţi că...

... niciodată un autovehicul nu poate «îngheţa» pe loc sub acţiunea frînelor? Din momentul frînării, el mai parcurge o distanţă pe care specialiştii au denumit-o distanţa de frînare. *Pentru o maşină care merge cu o viteză de 60 km/oră (viteza legală pentru oraş), distanţa medie de frînare este de 27 m!*

... într-o fracţiune de secundă (1/40) un autoturism de 1 000 kg care se deplasează cu numai 40 km/h, izbeşte un pieton cu o forţă egală de 2 960 kgf?!

... Viteza legală a unei maşini în localităţi este de 60 km/oră, iar în afara localităţilor de 100 km/oră?

DE DOUĂ MII DE ANI CIRCULĂM PE TROTUARE...

Se zice, şi săpăturile arheologilor au confirmat că primele trotuare (porţiune a străzii amenajată special pentru circulaţia pietonilor — definiţie simplă şi la îndemîna oricui, dar pe care o să vedeţi imediat de ce am amintit-o) au fost amenajate, în antichitate, în oraşul Pompei (oraşul acoperit de lavă în urma erupţiei vulcanului Vezuviu). Au trecut de atunci aproape două mii de ani, timp suficient pentru ca fiecare dintre noi să ştie şi să înţeleagă rosturile acestei «împărăţii a pietonului». Şi totuşi în ziua de 23 mai s-a înregistrat un accident de circulaţie care pentru mulţi poate să pară de necrezut. Pe strada Manea Şerban s-a tăiat un copac care, pînă cînd să fie ridicat de acolo, a fost tras la marginea drumului. Ieşind după masă să se joace, Constantin Negrilă s-a gîndit că nimic nu poate fi mai atrăgător decît o «aventură» printre crengile copacului prăbuşit în stradă. Totul a fost minunat — în fond, să te ascunzi într-un loc unde prietenilor nici prin cap nu le trece că ai putea fi, este pînă la un punct o ispravă de invidiat — pînă în clipa în care Costel s-a grăbit să ţîşnească din ascunzătoarea nebănuită de nimeni... **«Şoferul a virat mult, mult în stînga, fără să reuşească să evite accidentul»** (extras din procesul-verbal). Şi de data asta e vorba de un accident «fericit» (pentru că în astfel de situaţii şansele de a nu fi victima unui accident mortal sînt minime): după douăsprezece zile de spitalizare, Costel s-a întors acasă. Şi el şi probabil mulţi dintre prietenii şi colegii lui pot înşira dintr-o suflare regulile de circulaţie care reglementează şi urmăresc tocmai asigurarea securităţii pietonului. Şi totuşi... numai formidabila prezenţă de spirit a omului de la volan a reuşit să evite un accident dintre cele mai tragice.

*

Am pornit de la un test care avea să ne confirme încă o dată încrederea — şi, din păcate, uneori uşurinţa — cu care se afirmă cunoaşterea regulilor de circulaţie. Faptul, afirmaţia în sine, nu este departe de adevăr. Se strecoară însă o mică confuzie, care poate duce la situaţii asemănătoare celor mai sus amintite: cunoaşterea regulilor de circulaţie nu înseamnă posibilitatea enumerării lor verbale, ci, **în primul rînd,** respectarea lor în condiţiile străzii. în condiţiile în care fiecare «lecţie neînvăţată» nu poate fi îndreptată decît... cu lungi şi grele suferinţe.

Pentru ca vacanţa care abia începe să nu însemne decît prilej de multe şi meritate bucurii, pentru ca fiecare zi să o puteţi păstra ca pe o amintire a unei frumoase sărbători, nu trebuie să faceţi decît un singur lucru: **să nu uitaţi regulile pe care le-aţi învăţat şi le cunoaşteţi, cu siguranţă, atît de bine.** Ce poate fi mai uşor?

RADU F. ALEXANDRU

CONCURS DE DESENE ŞI AFIŞE

SE DECUPEAZĂ ŞI SE LIPEŞTE PE PLICUL ÎN CARE SE EXPEDIAZĂ LUCRAREA PENTRU CONCURS

CUPON
PARTIC

COMANDAMENTUL PIONIERILOR ŞI REVISTA «CUTEZĂTORII» organizează pe timpul vacanţei de vară un concurs cu premii pentru cele mai bune desene, picturi sau afişe pe teme de pază contra incendiilor.

Tematica:

— NEGLIJENŢA DUCE LA INCENDII.

Cele mai multe incendii care mistuie clădiri, lanuri, păduri etc., şi care provoacă pagube însemnate şi chiar victime omeneşti, izbucnesc datorită: lămpilor de gătit sau de iluminat cu petrol neglijent folosite; improvizaţiilor electrice şi a aparatelor electrice uitate în priză; neglijenţei fumătorilor; sobelor supraîncălzite şi defecte etc. De asemenea, numeroase incendii sînt provocate de jocul copiilor cu focul în case, în curţi, în păduri, lîngă furaje sau în alte locuri.

Pentru o documentare suplimentară se pot consulta revistele «Paza contra incendiilor», afişele, broşurile care se găsesc în localităţi la Consiliile populare, şcoli, biblioteci, sediul formaţiilor civile de pompieri etc.

Condiţiile de participare

POT PARTICIPA PIONIERI ŞI ŞCOLARI PÎNĂ LA VÎRSTA DE 16 ANI.

Lucrările vor avea dimensiunea unei foi de bloc de desen şi pot fi în acuarelă, guaşă, tempera sau ulei. Pe verso va fi trecut numele şi prenumele autorului, vîrsta, şcoala, precum şi profesiunea părinţilor şi se vor trimite pe adresa: Revista «Cutezătorii»— Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, pînă la 15 august 1973. Lipiţi pe plic talonul alăturat.

CELE MAI BUNE LUCRĂRI VOR FI PREMIATE ÎN OBIECTE (BICICLETE, BĂRCI PNEUMATICE, CORTURI, APARATE DE RADIO CU TRANZISTORI, ACORDEOANE, CEASURI, FOTOAPARATE, STILOURI, TRUSE DE PICTURĂ, ŞEVALETE, CULORI, MINGI DE FOTBAL, LANSETE ETC.) VOR FI POPULARIZATE ŞI VOR FACE OBIECTUL UNEI EXPOZIŢII.

PREŢUL UNEI CLIPE DE NEATENŢIE

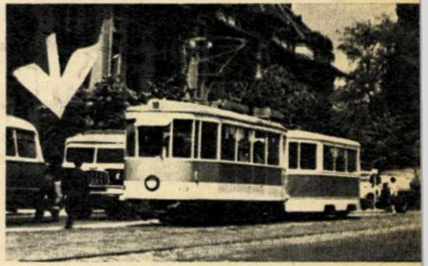

Copii, mă adresez vouă atît ca părinte cît şi ca medic cu o practică de 25 de ani într-o secţie cu un profil mai deosebit: «secţia de reanimare». Am îngrijit în lunga mea carieră cazuri mai grave sau mai puţin grave, dintre toţi însă victimele accidentelor de circulaţie m-au impresionat cel mai mult. Era vorba de cei care, jucîndu-se pe stradă sau nerespectînd regulile elementare de circulaţie, trebuiau să plătească preţul propriei neglijenţe. Cum este posibil, cum se poate explica uşurinţa cu care încă mulţi dintre voi uită că pentru o minge urmărită în mijlocul străzii, de exemplu, îşi riscă chiar viaţa? Timpul petrecut în spital, absenţa de la şcoală, părinţii plîngînd pe culoarele spitalului, personalul medico-sanitar luptînd zile şi nopţi pentru a vă salva, pentru a vă reda societăţii sînt numai cîteva dintre consecinţele imediate ale unei clipe de neatenţie. De ce nu vă gîndiţi cu o secundă mai devreme dacă e bine să faceţi pasul care vă poate costa viaţa?

N.A., din Bucureşti, traversînd strada fără să fie atent, a fost surprins de un autoturism şi grav accidentat. Au fost necesare două intervenţii chirurgicale şi un timp îndelungat de spitalizare pentru a se vindeca. Şi e vorba de un copil care, nu cu mult timp în urmă, mai suferise un accident de circulaţie. Sau copilul M.C., tot din Bucureşti, care «prins» într-un meci de fotbal, nu a văzut maşina care, cu toate eforturile n-a mai putut frîna. Şi de aici, zilele lungi cu mîna imobilizată în ghips, regretele tardive care nu mai puteau îndrepta nimic.

Gîndiţi-vă la voi, la părinţii voştri, gîndiţi-vă la preţul unei clipe de neatenţie — este sfatul pe care vi-l dă un om care şi-a închinat viaţa vouă, copiilor.

Dr. GEORGE CONSTANTINESCU
şeful secţiei anestezie-reanimare
Spitalul central de copii «Grigore Alexandrescu»

ACȚIUNEA XYZ

POVESTIRE DE GICA IUTEȘ

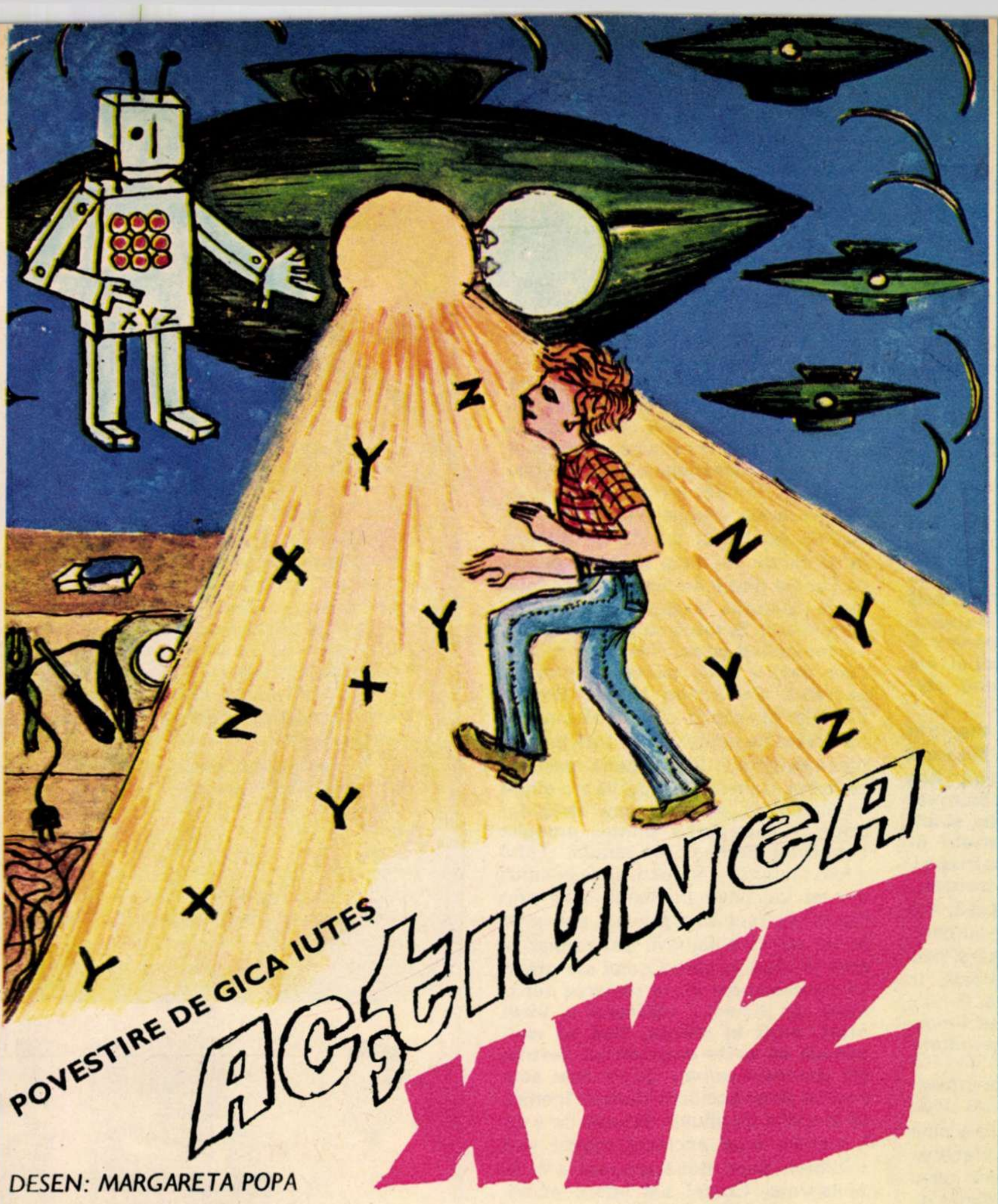

DESEN: MARGARETA POPA

Lăcustă făcuse oricum «greva foamei»: toate rămăseseră pe masă neatinse (inclusiv clătitele cu căpșuni).

Asculta cu capul plecat, într-o tăcere resemnată, cuvintele tatii, care i se păreau cu atît mai nedrepte și mai jignitoare cu cît nu așteptau nici o explicație.

— Ești ca o lăcustă, domnule. O adevărată lăcustă la casa omului. Pe unde treci, potopești! Ai stricat toate prizele, toate ștecherele! Becurile de la lanternă dispar, bateriile se descarcă din senin! Aparatul de radio l-ai zăpăcit! De televizor mă mir, cum a scăpat întreg pînă acum? Că, văd, te-ai apucat să-mi nenorocești magnetofonul. Ce-s mațele astea de sîrmă pe care le-ai legat de el? Ce-ai vrut să faci? Iar e vorba de robotul ăla nenorocit? Camera ta a ajuns un fel de hală de fiare vechi! Ai o idee fixă cu robotul ăla. Crezi că un robot poate fi construit așa, alandala? Mîine, poimîine ai să te electrocutezi. Ai să dai foc la casă.

Văzînd că nu primește nici un răspuns (ce răspuns putea să reziste unui asemenea potop de vorbe grele), tata o luă pe mama în primire:

— Ei, ce zici de genialul dumitale fiu? De domnul inventator Lăcustă? Doar mătăluță îl subvenționezi cu toate sîrmele și sîrmulițele, cu becurile și bateriile. Cumpără-i un magnetofon special să-l facă bucăți! Dar de magnetofonul meu să nu se atingă. Știi că mi-a stricat banda cu Aznavour?

Mama, care tăcuse tot timpul, făcea omuleți din miez de pîine (făcuse vreo nouă și-i înșirase unul cîte unul lîngă solniță), se vedea că are nervi și ea, dar se stăpînea. Șopti cu glas rugător:

— Dragă Briel, dă-ți cuvîntul tău de onoare că nu mai faci experiențe din astea în casă! Una e la școală, acolo, în atelierul vostru Minitehnicus, cum îi zice, și alta acasă. Nu? Ce-ar fi ca eu să consult bolnavii acasă, în bucătărie și nu în cabinetul de la policlinică?

— Mda, și eu să folosesc în loc de stetoscop, uite, scoica aia, care ține loc de scrumieră, ai?! bombăni tata.

Gabriel ascultase totul într-o tăcere plină de umilință, îi părea rău că mama era amărîtă din pricina lui. Dar tata îl jignise adînc, îi vorbise ca unui puști neastîmpărat care n-are voie să se joace cu chibriturile. Lui îi vorbise așa, lui, care îl realizase pe X Y Z în douăzeci și trei de zile de vacanța. Un sfert de oră dacă ar fi întîrziat, toată munca lui ar fi fost încununată cu cea mai teribilă experiență: X Y Z ar fi rostit cu ajutorul benzii de magnetofon cuvintele memorabile: «Bună dimineața, Monica. Ce mai faci?» Și-ar fi întins în același moment mîna dreaptă pentru a o saluta pe Monica. Mda, toată truda lui era stricată acum, X Y Z zăcea sub canapea! Acolo îl aruncase tata! Și el era dator să-l asculte cum se supărase degeaba, dar absolut degeaba, cum îl lua peste picior cu «domnul inventator Lăcustă». El, care nu se pricepea deloc la tehnică, la electronică. Da, poate de asta vorbea așa, ori poate avusese o operație grea la spital. De aceea era așa nervos. În fine, mama nu avea încotro, nu putea să-i sară în ajutor, n-ar fi fost pedagogic, nu? Să se amestece sau să arunce vreun cuvînt în favoarea lui, în timp ce tata îi făcea morală? Dar era nedrept, n-ar fi trebuit să-l arunce, să-l deterioreze pe X Y Z. NU, pentru simplul motiv că era o muncă, munca unui om. Nu? Douăzeci și trei de zile de vacanță! Abia dacă apucase să se ducă de cinci ori la ștrand, a cincea oară cel puțin nici o oră n-a stat, pentru că a aflat că Monica nu vine, că plecase la bunica ei la Vărădia.

Hm, cine știe cît de tare s-a defectat X Y Z din trînteala asta sub canapea. Or fi sărit toate lipiturile cu cositor. Oricum, magnetofonul nu putea să se fi defectat, nu ar fi fost nici o cauză, putea să jure că nu avea nici pe naiba magnetofonul. Cît privește banda cu Aznavour, nici nu umblase la ea, ce să facă cu Aznavour? Dar tata nu se pricepea să pună o bandă, de fiecare dată îl chema pe el:

— Ia vino, Briel, și vezi ce are păcătoasa asta de bandă? Și acuma poftim: «domnul inventator Lăcustă»! Și cînd se strică fierul de călcat? Cînd nu merge fierbătorul electric, feonul de uscat părul? Pe cine îl chemăm să le repare? Pe Briel. Să crăpi ca pițigoiul de atîta ciudă...

Briel oftă pe întuneric, perpelindu-se cînd pe-o parte, cînd pe alta în pat.

Chiorr! Chior, începură să se certe în burta lui mațele, care nu voiau să știe de nici o grevă a foamei... Briel oftă din nou și cînd simți așa, ca un fel de hoardă de șoareci care-i ortocoleau prin burtă, aruncă cît colo pătura, se dădu jos din pat și pîș-pîș deschise ușa biinișoor spre sufragerie. Se repezi asupra mesei.

Ha, ha, ce se găsea acolo, dovedea că mama nu era supărată pe el: o bucată de caș, o roșie mare cît capul motanului, un copănaș de pui prăjit, inclusiv clătitele... Toate astea dispărură pe rînd undeva, unde hoarda de șoareci umbla chițcăind înfometați. Hm, desigur, oamenii viitorului vor simplifica problemele nutriției, dar pînă atunci... Ohoho, așa era mult mai bine! Briel găsi în bombonieră și-o bomboană cu mentă, una singură, dar era ceva, ținea loc de pastă de dinți, era cît se poate de bine să o simți răcoroasă pe limbă... Dar ar fi fost și mai bine, se gîndi Briel, dacă ei ar fi ajuns cu un sfert de oră mai tîrziu acasă. N-ar mai fi fost nici o supărare — X Y Z ar fi învățat să spună: «Bună dimineața, Monica! Ce mai faci?» Întîmplarea este cea mai păcătoasă problemă, mormăi Briel și-și trase pătura pe cap.

Dar, chiar în clipa aceea, auzi clar o voce necunoscută:

— Dragă Lăcustă, dragă Lăcustă...

— Cine naiba... șopti Briel uimit sau mai mult decît uimit, pentru că să auzi așa un glas, în miez de noapte, e cel puțin de mirare, nu?

— Eu sînt, cine să fie? XYZ.

Briel sări ca ars de pe pernă și se holbă spre ușa dinspre sufragerie, rămasă întredeschisă: Nouă luminițe roșii îl fixau prin întuneric. Apoi, o umbră greoaie făcu un pas, încă un pas, scîrț, scîrț... și XYZ se apropie de pat.

Briel simți așa un fel de sloi rece pe șira spinării, iar XYZ îi zise cu cel mai calm și mai clar glas din lume?

— Îmbracă-te, repede, căci nu prea avem timp de pierdut! Și-i întinse hainele; bluza ecosez, blugii albaștri și cureaua.

Briel își luă hainele și începu să se îmbrace cu mîini tremurînde. Era așa de zăpăcit de întîmplarea asta neașteptată încît își îmbrăcă bluza cu fața la spate.

— Dragă Lăcustă, te rog să te grăbești, ne așteaptă Marele Calculator. Eu sper să trecem cu bine examenul și tu să capeți diploma de electronist.

Ce calculator, ce diplomă? bolborosi Briel, izbutind în sfîrșit să se descotorosească de mînecile bluzei.

— Mii de baterii arse. Ce-i cu tine, dragă Lăcustă. Nu mai auzi bine? Eu mă simt minunat și sînt sigur că Marele Calculator va fi încîntat și-ți va înmîna o diplomă.

În schimb, eu mă simt ca un gogoman, se gîndi Briel năucit. Și de ce naiba îmi tot spune Lăcustă?

— Hai, lasă emoțiile astea, n-au nici un rost, mai auzi el! și se simți tras de-o mînă puternică. Se trezi afară, pe palier, unde becul electric ardea cu destui wați ca să-și dea seama că nu visa! XYZ era acolo în carne și oase (adică, un fel de-a spune), dar arăta extraordinar, chiar așa cum își imaginase el că ar trebui să arate: îmbrăcat într-o carcasă strălucitoare de aluminiu, cu toate încheieturile frumos finisate, încheieturi îndărătul cărora releele și comenzile îi funcționau perfect, de vreme ce XYZ adăugă cu oarecare ironie:

— Nu știu ce ai împotriva numelui de Lăcustă.. E destul de interesant și-l poți considera un pseudonim, nu? Pînă ce devii o somitate științifică!

— Hm, mormăi Lăcustă, și cum ajungem acolo, unde zici că trebuie să ajungem?

— Foarte simplu. Avem o rachetă la dispoziție. Ajungem în aproximativ cincisprezece secunde.

Cum apartamentul lor se afla la nivelul etajului trei, constată cu stupoare că în fața palierului aștepta, bineînțeles, racheta: o farfurie cam turtită dar, desigur, zburătoare. XYZ deschise fereastra, în mijlocul farfuriei se deschise o ușiță și Lăcustă se trezi înăuntru. Dar nu avu vreme să observe ceva în interiorul navei. Din primul moment fu izbit din plin de un puternic parfum de lavandă. Tocmai cînd avea intenția să se intereseze ce e cu acest parfum de lavandă, se pomeni, cît ai zice pește, că aterizaseră. Era afară, pe un platou circular, înconjurat concentric de alte platouri circulare, ciudat suspendate deasupra celui inițial. O lumină moale, albastră ca levănțica plutea ca un eter, de undeva se auzea o melodie (parcă era «Eine kleine Nachtmusic», sau poate ceva asemănător). Oricum, urechile începură să-i vîjîie, pentru că pe platourile circulare suspendate aterizau alte farfurii zburătoare, din fiecare cobora cîte un băiat însoțit de cîte un robot argintiu. Toți semănau în mod izbitor cu XYZ al lui, care veni și-l întrebă confidențial:

— Începem cu «Bună dimineața, Moni! Ce mai faci?», nu?

Întrebarea nu mai avu cînd să-l surprindă într-un fel sau altul, pentru că o lumină puternică îl orbi, se auzi strigat pe nume, primul, ca la catalog:

— Adamescu Gabriel-Lăcustă — și opera sa, realizată în douăzeci și trei de zile de vacanță...

Lumina îl orbi de tot, nici nu se desmetici bine, cînd mama îl strigă încet, ca o șoaptă:

— Briel, Briel scoală-te! Trebuie să te duci să cumperi lapte.

— Da, mamă, scînci Briel și-și acoperi desperat ochii. Tocmai visam ceva atît de interesant...

Cînd mama se așeză, ca în fiecare dimineață pe marginea patului, era treaz de-a binelea.

— Ha, ha, începu el să rîdă. Mama purta capotul de culoarea levănțicăi și ochii ei albaștri îi zîmbiră:

— Mai ești supărat? Știi că tatii i-a părut foarte rău că... Sper că robotul tău n-a pătimit cine știe ce...

— Ha, ha, rîse Briel... Și făcu o tumbă în pat.

In urmă cu aproape patru decenii, Mihai Beniuc intra în literatura noastră ca o trîmbiță de aur, ca un poet profund original, cu un univers liric distinct, cu sufletul în trei învelişuri simbolice care au legănat şi sufletul neamului său de-a lungul unei istorii aspre şi grele; înveliş «de jale, de dor şi răscoale», constituind pentru multă vreme substanța lirismului său robust, militant, protestatar şi vaticinar. Beniuc venea din Munții Apuseni, din Sebişul Aradului, unde s-a născut, într-o familie de țărani, la 20 noiembrie 1907, aducînd cu el universul etnografic şi folcloric, limbajul bolovănos, cu minereu de aur, al acestui neam de oameni dîrji, demni şi neînfricați, cu un acut sentiment al istoriei, căci erau nepoții spirituali ai lui Horia şi Iancu, ai răzmerițelor stîrnite din dorul de dreptate socială şi suveranitate națională. Poezia lui Beniuc venea din legendele revoluționare ale acestor plaiuri moțeşti, din tradițiile liricii revoluționare, ilustrată de un Andrei Mureşanu, G.Coşbuc, Octavian Goga, din arderile mari ale geniului eminescian, din doina şi balada românească pe care le-a încorporat magistral în propria-i substanță. Incepînd să scrie de pe băncile Liceului «Moise Nicoară» din Arad, Mihai Beniuc va debuta propriu-zis în 1928, în revista lui Tudor Arghezi «Bilete de papagal», realizînd debutul editorial în 1938, cu volumul de versuri «Cîntece de pierzanie», în care critica vremii a salutat, deîndată, un temperament liric vînjos, ancorat puternic în tradiție, istorie şi în grava problematică socială a acelor ani, un crez artistic luminos şi militant. Antologica poezie «Poeților tineri», o autentică artă poetică, vorbea limpede despre misiunea militantă a poeziei, despre rolul poetului în viața neamului său. Beniuc realiza o sinteză a poeziei revoluționare de la noi şi deschidea «cu mii de cai putere», «zorii unei alte ere» (vol. «Cîntece noi», 1940), zorii poeziei comuniste al cărei spirit va străluci, după Eliberarea patriei, în volumele: «Un om aşteaptă răsăritul» (1946), «Versuri» (1949), «Steaguri» (1951), «Partidul m-a învățat», «Mărul de lîngă drum» (1954), «Trăinicie» (1955), «Azimă» (1956), «Inima bătrînului Vezuv» (1957), «Cu un ceas mai devreme» (1959), «Materia şi visele» (1961), «Culorile toamnei» (1962), «Pe coardele timpului» (1963), «Cu farurile aprinse» (1964), «Colț de stîncă» (1965), «Alte drumuri» (1967), «Mozaic» (1968), «Inimă-n zale» (1969), «Lumini crepusculare» (1970), «Trepte» (1971), «Arderi» (1972).

Toate aceste volume de versuri care impun ipostaze noi, de ordin etic şi filozofic, poetul meditînd cu gravitate asupra trecerii ireversibile a timpului ce aduce îmbătrînirea şi moartea, asupra istoriei, a raporturilor dintre individ şi colectivitate, definesc un mare poet cetățean, o etapă distinctă în evoluția liricii româneşti, o puternică personalitate creatoare. Dar Mihai Beniuc nu e numai poet. El a scris strălucite eseuri despre poezie şi artă, vol. «Meşterul Manole» (1957), nuvele, vol. «Ură personală» (1959), romanele «Pe muche de cuțit» (1959), «Dispariția unui om de rînd» (1963), piesele de teatru «In valea Cucului», inspirată din lumea satului, şi «Intoarcere», reflectînd lupta împotriva fascismului. In acelaşi timp Mihai Beniuc, membru al Academiei R.S.R., este un autentic om de ştiință, un remarcabil profesor şi psiholog.

Generațiile tinere de azi au crescut cu poezia lui pe buze şi ca atare îi poartă, neîndoios, recunoştința pe care o asemenea personalitate a culturii româneşti socialiste o merită.

ION DODU BĂLAN

M. Beniuc

SCRIITORI DE AZI

MIHAI * BENIUC

Drumul meu

Pegasul meu e murgul românesc.
El ştie doar poteca şi urcuşul
Spre vîrful către care năzuiesc,
Pe care pajuri mari îşi au culcuşul.

Acolo e palatul din poveste
Şi Cosînzeana veşnic ne'ntîlnită —
N-o văd prin ceață, dar eu ştiu că este
Şi murgul bate vajnic din copită.

La poduri au să iasă dedesubt
Balaurii cu capetele şapte.
Va trebui cu dînşii să mă lupt
Din zori de zi pînă tîrziu în noapte.

Dar am să fac în sîngele lor baie -
Şi limbile lor pune-le-oi în sîn,
Ca să le vadă zîna mea bălaie
Cînd ziua va veni la ea să mîn.

Iar de va fi ca steaua mea să cadă
'Nainte de soroc pe drumul greu,
Un alt fecior cu frunte de zăpadă
Va duce mai departe drumul meu!

(1940)

Partidul

Eşti calea ce-o găseşte omul,
Pierdut în codru fără urmă;
Eşti prin deşert, deodată, pomul,
Cînd setea pe drumeț îl scurmă.

Eşti mîna ce ți-o-ntinde-un frate
Cînd simți că te cufunzi în glod;
Eşti, peste ape tulburate
Şi pline de vîrtejuri, pod.

Eşti în puterea nopții, casa
Cu geamurile luminate,
Eşti glasul ce răspunde, masa
Întinsă pentru cel ce bate.

Ai fost şi scut, şi paloş sprinten,
Să aperi focul vetrii noastre
De cei cu zvastică la pinten
Înfipt norodului în coaste.

Şi, celor cu viclene pravili
Sugînd al țării suc de sînge,
Le-ai pus în veac pururea stavili,
Să-i ştim a doborî şi frînge.

Ne-nveți frăția-ntre noroade,
Credinta-n pace, şi ne-nveți
Că fiecăruia se cade,
Muncind, prinosul ăstei vieți.

Şi cîte le-am făcut prin tine
Sînt mărturie şi dovadă
Că tu eşti drumul către bine
Al celor care vor să vadă.

De cînd sîntem stăpîni pe fire,
Pe traiul nostru şi pe vatră,
Am prins şi gust de fericire
Şi-o răsădim în țara toată.

Tu călăuz ne eşti şi carte,
Învață-ne, iubit părinte,
Şi cum să facem mai departe,
Şi cum să mergem înainte!

Inima BĂTRÎNULUI VEZUV

Poate că de mine va rămîne
Doar iubirea pentru țara mea.
Poate că urmaşilor de mîne
Darul ne-nsemnat li s-o părea.

Alții s-or nălța cu strălucire
Din al vremii frămîntat vulcan
Ca un fum în sus, uşor, subțire,
Numai eu m-oi stinge an de an.

Soarta nu mi-i ca să urc în slavă,
Element am fost mai dur, mai greu,
Nu cenuşă, abure, ci lavă
M-am vărsat eu peste veacul meu.

Poate Herculanum ori Pompeii
Le-am înmormîntat curgînd năpastă,
Zbirii, cărturarii, fariseii
N-au scăpat din clocotita-mi pastă.

Omenire fără de-mpărați
Creşte peste somnu-mi temporar.
Dar băgați de seamă, nu mişcați,
Că-n străfunduri mai mocneşte jar.

Linişte-i, tăcere-i, e şi pace
Şi e nea pe creştetul pleşuv,
Însă-n miezul muntelui mai zace
Inima bătrînului Vezuv!

(1957)

ARIPI CUTEZĂTOARE

Reportaj de locotenent-colonel ADRIAN MIERLUȘCĂ

Aparatul urcă vertiginos prin zidul compact al norilor, propulsat spre stratosferă de forța miilor de cai-putere ai motorului. Urletul acestuia pătrunde în cască precum o herghelie sălbatică, dezlănțuită. Zona prin care pilotul execută spargerea de plafon, puternic ionizată, îi trimite în cabină o lumină stranie, ireală. Pare că bolidul argintiu trece printr-un lung coridor de flăcări albastru-violete. Dincolo de acest coridor, beznă. Adîncă, amenințătoare. Ar vrea să privească, pentru o fracțiune de secundă, euritmia de basm a acestor flăcări ionice, reci și înșelătoare. Ochii, însă, atrași ca de un magnet imens, nu se dezlipesc de pe indicatoarele instrumentelor de bord. Senzația că zboară pe spate nu numai că nu-l părăsește, dar parcă vrea dinadins să cîștige teren. Să devină certitudine. Din ce în ce mai greu rezistă tentației de a acționa comenzile care să schimbe poziția avionului. Încrederea în indicațiile citite pe tabloul de bord începe să se clatine. Degetele mîinii, care-ar dori să apese un anume contact, să comande o anume manevră, simt o furnicare, ca și cum s-ar plimba printre urzici. Pe tîmple, pe șira spinării se prelinge o sudoare rece. Jocul acesta de nervi, provocat de senzațiile false, atît de stupide în comparație cu probele de tărie pe care le susținuse pînă la primul zbor, de simplă comandă în condiții meteorologice grele, îl îndîrjește și-l irită deopotrivă. Își amintește sfaturile pe care i le-a dat instructorul referitoare la comportarea pilotului în asemenea împrejurări și încearcă să le aplice întocmai. Totuși, senzația zborului pe spate nu-l părăsește.

— «Pescăruș»-2... Aici «Cupola»... Răspunde dacă m-auzi...

Vocea comandantului, intrată în cască prin sita de bruiaj, se aude neclar. Parcă ar trece prin dinții unui ferăstrău ruginit. Prezența ei, însă, exact în acel moment valorează cît un munte de aur. Își simte sîngele pulsînd mai fierbinte în corp. Simultan cu această infuzie îi revine încrederea deplină în indicațiile aparatelor de bord. Pînă și coridorul de flăcări prin care trece supersonicul parcă s-a mai lărgit. Iar zgomotul motorului nu-i mai sfredelește atît de necruțător timpanele.

— «Cupola»... sînt «Pescăruș»-2. Te aud foarte bine!

Cînd avionul țîșnește deasupra frontului de nori, lumina zilei îi inundă cabina. Sub el coamele albe, ondulate, par troiene uriașe, încremenite, așternute cîndva printr-o ninsoare domoală.

— «Pescăruș»-2... Atenție... ținta în dreapta la...

Execută manevra de apropiere și intră la atac printr-o poziție pentru care instructorul l-ar felicita. Surîsul care-i înflorește pe chip după reușita atacului nu i-l vede nimeni. Cum nimeni nu aude melodia pe care o fredonează în surdină. Timp de cîteva clipe, poate fracțiuni de secundă, locotenentul-major Aurel Popa celebrează, acolo, în împărăția senină a stratosferei, o sărbătoare. O sărbătoare în care, poate, evocă cuvintele lui Saint-Exupéry: «Omul se descoperă pe el însuși cînd se măsoară cu obstacolul». Poate că-și amintește, cu acest prilej, jurămîntul tainic, făcut în urmă cu peste un deceniu, în fața chipului surîzător al căpitanului erou Mircea Zorileanu, dintr-o fotografie aflată pe-un panou într-un muzeu. Pionierul de-atunci a jurat în fața acelei fotografii să devină pilot de vînătoare, să străjuiască, la bordul avionului cu reacție, cerul românesc. Așa cum a făcut-o Zorileanu și toți ceilalți aviatori români, mîndri de tradițiile aeronauticii noastre care a dat lumii, pentru nemurire, un Vuia, un Vlaicu, un Coandă...

Poate că locotenentul-major Popa, acolo, între cele două praguri de cer, înainte de a reintra în frontul de nori și a reveni la aerodrom a retrăit întîlnirea emoționantă, avută în preajma Zilei aviației, cu un grup de pionieri din localitate. El se afla în mijlocul lor ca tînăr pilot militar, fruntaș în instruire, comunist, cu o comportare demnă în orice împrejurare. Le-a vorbit despre viața lui ostășească, despre frumusețea si răspunderile zborului cu avionul de luptă supersonic. Cineva, dintre fete, i-a înmînat un buchet de garoafe, în timp ce un pionier, cel mai tînăr și mai scund dintre toți, membru al cercului de aeromodelism din localitate, l-a fixat cu ochii săi de culoarea murelor coapte, întrebîndu-l: «Cînd poate un pilot să spună că trăiește întreaga frumusețe a zborului și cînd își potolește setea de înălțimi?» Nu a reținut numele acelui prichindel. Îl va afla. Poate că el va deveni cîndva un as al aripilor românești. Răspunsul pe care i l-a dat acelui pionier n-a fost atît de cuprinzător pe cît ar fi vrut. De fapt experiența sa în lupta pentru măiestrie aeronautică e încă modestă. Altfel ar fi răspuns, de pildă, colonelul Dumitru Bondar, după întoarcerea din misiunea de trageri aeriene cu rachete de luptă lansate de la bordul supersonicului. Altfel ar fi răspuns și locotenent-colonelul Horia Opruță, după executarea celei de-a treia interceptări, în cursul unei nopți de smoală, deasupra mării. Un alt răspuns ar fi dat Ilie Crîșmaru, bunăoară, care zboară de peste 25 de ani. Fostul instructor de acrobație aeriană, cel ce ne-a reprezentat țara la campionate europene și mondiale, pilotul din cadrul TAROM-ului care a zburat în nord pînă aproape de cercul polar, executînd anul trecut una din cele mai temerare misiuni aeriene de-a lungul Nilului Albastru, mai multe ore prin furtună, ar fi dat, desigur, un răspuns mai complet despre frumusețea și setea de zbor. Așa cum l-ar fi dat și Stelian Bănică, comandantul aeronavei intercontinentale și transoceanice IL-62, pilotul cu peste șase milioane de kilometri drum aerian la activ. Așa cum l-ar fi dat și... Dar esența acestui răspuns, pe care de fapt a exprimat-o locotenentul-major Popa, a fost aceea că frumusețea deplină a zborului o poți obține doar atunci cînd, pregătit temeinic, îndeplinești ireproșabil misiunea încredințată de patrie, răspunzi prin calitatea ei încrederii pe care partidul ți-a dat-o, aceea de a-i străjui, ca pilot militar, României socialiste cerul senin, iar ca aviator civil aflat la bordul avionului de transport, al elicopterului, al avionului sanitar sau al celui cu alte misiuni speciale, de a contribui la dezvoltarea și înflorirea patriei, la creșterea prestigiului ei aeronautic pe meridianele și paralelele globului.

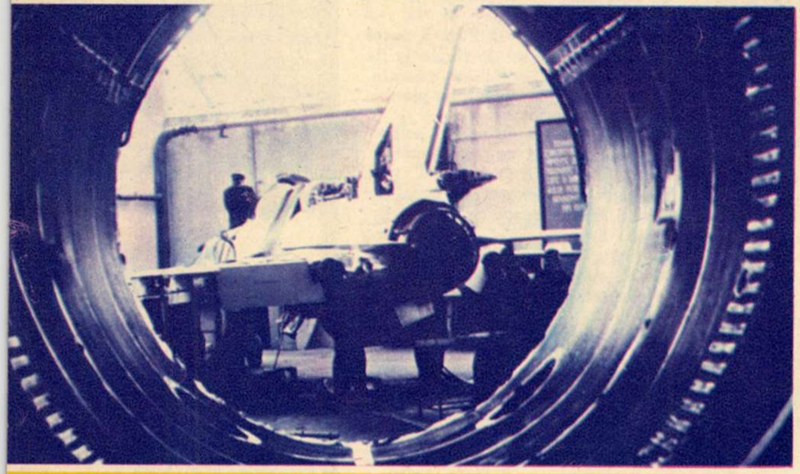

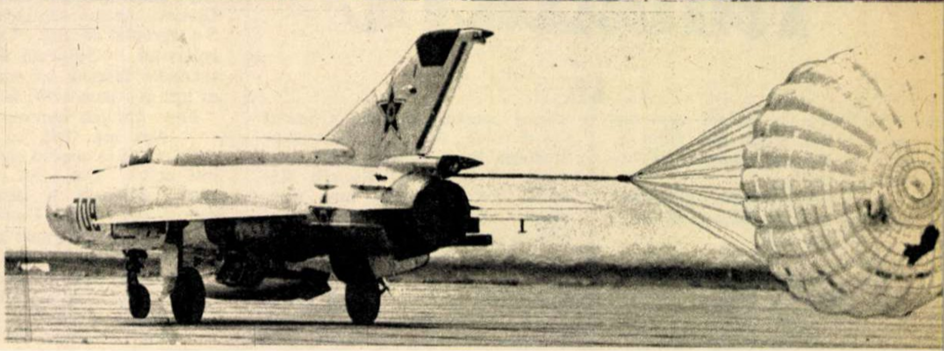

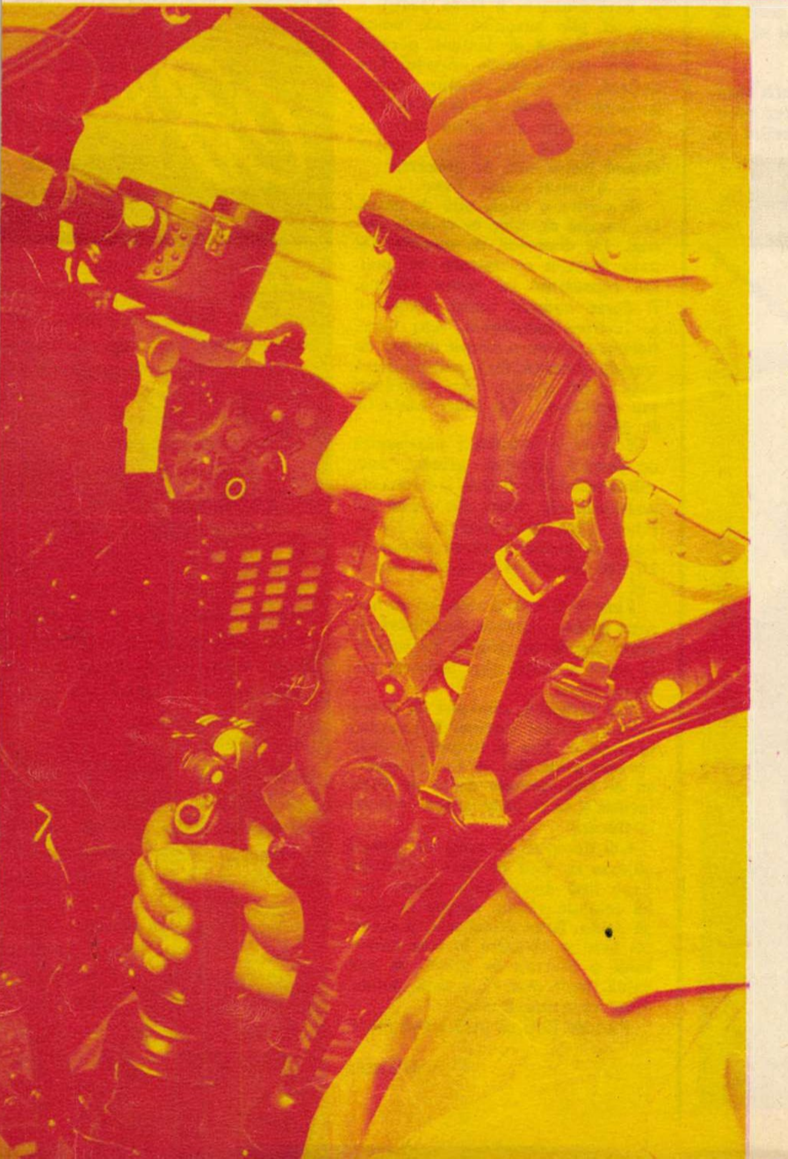

CUM POȚI DEVENI PILOT ?

Locotenent de aviație

VASILE BARBU

Zborul i-a fascinat din cele mai vechi timpuri pe tineri. Astăzi, cînd oamenii au pășit pe Lună, cînd zborurile în cosmos au devenit evenimente cotidiene, apariția unui avion sau elicopter ce brăzdează cerul nu mai constituie însă o curiozitate. Totuși, nu puțini sînt cei care, privind pentru o clipă zborul lor, se simt ei înșiși segetători ai înălțimilor. Desigur, printre aceștia vă numărați și voi, dragi prieteni. Și pentru că, fără îndoială, îndrăgiți aviația, pentru că unii v-ați propus poate ca peste ani să deveniți ași ai manșei, este bine să cunoașteți cîteva cerințe pe care le impune practicarea acestei frumoase profesiuni.

— Cum putem deveni piloți?

Iată întrebarea ce apare, adesea, pe buzele voastre. Răspunsul este singular. Pentru a deveni piloți ai modernelor aeronave de pasageri sau ai puternicelor supersonice militare, munca susținută, perseverența – oglindite în rezultatele ce la obțineți la învățătură – constituie baza de plecare spre arta zborului. O să vă explic de ce. Avioanele de astăzi nu mai seamănă cu cele de altă dată. Atît forma cît și performanțele lor diferă substanțial. Dacă la început au fost aeroplanele cu aripile și celula (corpul avionului) confecționate din nervuri de lemn învelite cu pînză lăcuită, avînd aparatură rudimentară, acum avioanele cu reacție, care străbat distanțe uriașe și urcă la mari înălțimi, cu viteze ce depășesc sunetul, sînt complet metalice și reprezintă adevărate uzine pe care pilotul trebuie să le cunoască perfect.

Să intrăm în cabina unui avion. Așezați-vă pe scaunul de pilotaj și priviți înainte. Ceea ce vedeți în față și pe părțile laterale ale cabinei sînt tablourile de bord. Pe acestea sînt montate zeci și zeci de cadrane ale aparatelor, sute de întrerupătoare de formă specială, iar luminițele albe, roșii, galbene și verzi ce se aprind și se sting, dezvăluie la zborurile de noapte o lume fascinantă. Acționînd asupra manșei — care la unele avioane seamănă cu o jumătate de volan, la altele cu o pîrghie – pe care se găsesc diferite butoane, pilotul poate face avionul să vireze, să urce sau să coboare. Acolo, jos, pe podea, veți zări două pedale. Ele constituie un alt element de comandă al avionului, palonierul, cu care se schimbă direcția de zbor și care ajută la efectuarea virajelor.

Să revenim însă la discuția noastră. Cred că v-ați dat seama de complexitatea aparaturii ce se găsește pe o aeronavă. Aceasta nu trebuie să vă sperie. Satisfacțiile zborului sînt prea mari pentru a ne lăsa copleșiți. Avionul dispune de aparate care asigură o bună navigație aeriană, de aparate pentru controlul funcționării motorului, de aparate de climatizare. Toate trebuie exploatate corespunzător. Pentru aceasta este necesar ca pilotul să fie multilateral pregătit. Matematica, fizica, chimia, geografia sînt obiecte de studiu care, față de voi, viitorii piloți, trebuie să aibă din ce în ce mai puține taine. Deci, învățătura pe primul plan. Dar aceasta nu constituie totul. Pilotul trebuie să fie și un bun sportiv. În zborurile la mari înălțimi, în evoluțiile acrobatice, corpul pilotului este supus acțiunii unor forțe aerodinamice. Fără o bună condiție fizică, fără o bună formă sportivă, aceste forțe sînt cu greu suportate. Stăpînirea de sine, curajul, perspicacitatea, spiritul de observație, reflexele sînt tot atîtea calități care se cer unui pilot. Iar ele izvorăsc din îmbinarea cunoștințelor teoretice asimilate la cursuri, cu o temeinică pregătire fizică din viața de fiecare zi în cadrul colectivului vostru de muncă, colectivul modelînd cu succes toate caracterele, formînd oamenii adevărați. La absolvirea liceului cu aceste calități dobîndite, veți putea fi înscriși cu ușurință la una din școlile de pilotaj. Astfel visul vostru va deveni realitate.

Foto: VIRGIL ULIERU

Nelson şi piraţii, într-o vară.

Roman foileton de

Ilie Tănăsache

7

Din turma de godaci, unul mai mare, bălţat, parcă mai puţin tăvălit în noroaie, încerca să răstoarne o salcie.

— Fugi, mă, urîtule, îl goni Fane.

Urîtul se dădu doi paşi în lături.

— Mă, te ard!

Nimic.

Salcia îl atrăgea ca un magnet. Fane ridică un bulgăre de clisă şi-l plesni peste bot.

— Tu ai vrut-o măi, guiţ.

Guiţ! a ţipat odată, scurt şi tot cu ochii la salcie. O privea cu o lăcomie incredibilă. Aştepta răbdător să plece Fane şi să se pună pe lucru. Salcia? Cît omul de groasă. Rădăcinile erau puternice, răspîndite cine ştie pînă unde în pămîntul mustind de apă. Copacul era el voinic, dar cu godacul neînduplecat lîngă dînsul parcă nu-i venea la îndemînă. Rîturile flămînde sînt în acelaşi timp nişte pluguri năprasnice, cu care e mai bine să nu te pui. Porcul şi copacul se înfruntau acum pe grindul bătut ca o tobă de soarele amiezii şi după cum se vedea, clipa ostilităţilor sosise. Bălţatul se împinse în copac cît putu cu spatele, parcă pentru a-şi încerca forţa. Abia îşi mai rîcîia şi rapănul de pe el.

Salcia nu se da bătută.

Atunci, bălţatul începu să-şi afunde botul în pămînt, căutînd venele alunecoase, puternice.

Cranţ!

Cranţ!

Cranţ!

Grozav bălţatul! Ştia unde să atace.

Avea şanse rîtosul şi Fane, odată ajuns la constatarea asta, se înfurie fără rost. Se răsti la bălţat:

— Ho! mă fomilă, că dărîmi copacul.

Fomilă nici nu se sinchisi. Alegea metodic rădăcină cu rădăcină pe care le reteza urgent.

Cranţ!...

Cranţ!...

Cranţ!...

Sub mal, motoarele navei hitleriste pornesc şi se îneacă cu un pocnet surd, ce răsună peste baltă.

Poc! Poc! Poc! şi, deodată, stooop!

— Auzi? S-au înecat. De lacome ce sînt. Că prea au vrut să înghită lumea. Şi au păţit întocmai ca broasca din poveste. Aşa că... Dar ce-ţi spun eu ţie, ochi sticloşi? Godac nenorocit de baltă! Frumos îmi şade să stau la taifas cu dihănii ca voi? Păi voi ştiţi numai asta:

Cranţ!...

Cranţ!...

Cranţ...

Pe malul unde sînt fasciştii, lîngă Dunăre, numai santinela. Uite-o. S-a apropiat de apă. «Ce face neisprăvitul ?» Sufocată de căldură, santinela fascistă îşi umplu casca cu apă şi o puse astfel în cap.

Fane aprobă, murmurînd:

— Aşa mă, friţ, că altfel te coci... O să vă coaceţi voi în curînd, însă de tot... Unu... doi... cincisprezece... douăzeci şi patru, douăzeci şi opt! Cum! Unu-i lipsă la apel! Doarme, l-a păpat lupu? Aha, tu erai bălţatule!

Rît bălţat era pe jumătate cufundat în brazdele răscolite. Uitase şi de foame de tot.

— Treci în front, rît bălţat!

Bălţatul nu înţelegea decît de jordie şi Fane ar fi trebuit să ştie asta!

Nimic.

— Jap! odată cu sete, încît băţul verde se încovoie pe spinarea ascuţită, slăbănoagă, de cal hrănit cu răbdări prăjite o sută de ani în aşteptarea tăvii de aur cu jeratic.

— Guiţţ! răscoli bălţatul balta cu ţipătul lui şi o luă la goană în neştire.

— Aşa, să te înveţi minte!

Ţipătul ştiut de pasăre se repetă iar, la răstimpuri egale, de trei ori.

— Îndată,bătrîne, murmură Fane rupînd un băţ mai zdravăn din salcia aplecată. Îndată! Să pun însă ordine în «pluton».

De la nava de sub mal răzbăteau pînă aici pocnituri rare, înfundate. Metalul lovit trimitea zgomote ascuţite peste baltă. Fane cercetă cu privirea grindul de acolo. În afară de santinela ce îşi turna iar o cască cu apă în cap, nici o mişcare. Totul era pustiu. Un pustiu însă invadat de sunetele metalice ascuţite, născute din lovituri dese, violente.

Bălţatul intră nehotărît în marginea apei. Pînă aici fusese destul de ascultător. Acum aştepta şi hotărîrea hoardei. Nu-i fu dat să aştepte prea mult, că Fane îl pocni iar, cu sete peste jamboanele de la spate, încît rît bălţat execută, odată cu un guiţ violent, un plonjon de toată frumuseţea.

Cîţiva porci aflaţi pe mal se holbau neînţelegînd ce l-a apucat. E drept, în apă răcoare cîtă vrei. Dar aici era pămîntul cu melci, cu rizomi. Erau copacii ce ţin la scărpinat. Era pămîntul plin cu rîme şi gîndaci. Iarba bogată de baltă. Mîlul proaspăt, de pe margini, în care ari ca în brînză.

Bălţatul însă înota liniştit, cu plăcere, în şuvoi.

— Vezi mă, urîtule? parcă se scuză Fane. Înoţi atît de frumos şi te încăpăţînai ca prostul. Te-am lovit să-ţi vie mintea la cap. Ia să vedem ce facem cu ceilalţi.

Deodată, dincolo de cotul uriaş pe care Dunărea îl făcea pentru a izbi în plin şuvoaiele sale malul galben, ciuruit de lăstuni, porniră să sune toate sirenele oraşului. Era amiază, cer senin, frumos, curat, un soare fantastic şi vuietul subţire ce venea pînă aici părea nefiresc, cu un zgomot fără pripas, rătăcit absurd într-o sală de concert.

— Alarmă! tresări Fane.

Şi, pentru o clipă, uită de porci. De barajul de mine ce trebuia distrus. De depozitul de muniţii. De nava fascistă ce aştepta sub mal. De consemnul cu nenea Giuşcă. Îl durea cumplit capul. Pămîntul se învîrtea halucinant. Apa lucie, fierbinte, părea o cîmpie imensă de zăpadă, dreaptă, fără margini. Fără case. Fără copaci. Fără ridicături sau coborîşuri. Cu soare fantastic de gheaţă.

Îl trezi o bubuitură năprasnică ce despică pădurea, grindul, apa, salcia prăvălită. Îl trezi şi bălăceala godacului alb, întors din malul celălalt. Cînd dădu însă cu ochii de Fane, de jordia ce zăcea alături de el, ţipă ascuţit şi se aruncă iar în apă.

Fane ar fi vrut să rîdă,dar nu mai avea putere. Sirenele încetaseră de mult. Iar de pe grindul din cealaltă parte a bălţii, ţipa insistent pasărea aceea.

Era strigătul, semnalul lui nenea Giuşcă. Fostul marinar îl îndemna la acţiune. Era şi timpul. Amiaza revărsa peste fire un torent nesfîrşit de foc. Soarele ardea pe bolta încinsă şi ea de torţa uriaşă — vulcan în flăcări.

Cei douăzeci şi nouă de godaci pluteau cu toţii pe firul curentului. Erau însă destui care ţineau malul celălalt, vîslind pieptiş să ajungă acolo. Erau destui însă şi dintre cei care se lăsaseră în voia curentului şi pluteau pe gratis, în apa caldă, mult mai răcoroasă, totuşi, decît văzduhul încins.

Pluteau fără să facă vreun efort.

(VA URMA)

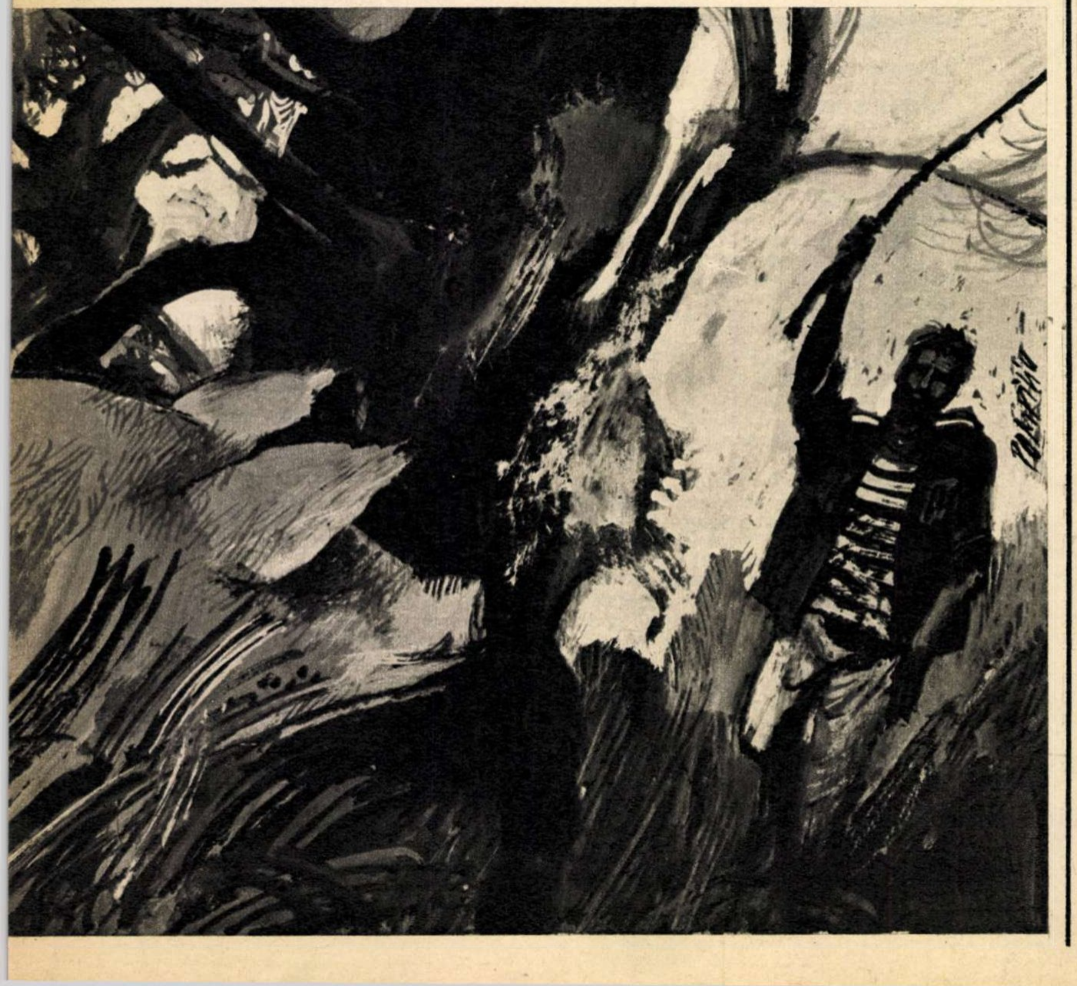

BREVIAR

- *Cu mii de ani în urmă, astronomii chinezi au reuşit să prevadă eclipsele, fără însă a găsi explicaţia fenomenului. Prima însemnare despre o eclipsă a fost făcută de învăţaţii chinezi acum 4 100 de ani. Intr-o cronică chinezească din anul 1186 î.e.n. se vorbeşte despre astronomii Hi şi Ho cărora li s-au tăiat capetele pentru că... nu au prevăzut o eclipsă de soare.*

- *Istoricul grec Plutarh, în lucrarea sa «Vieţi paralele», povesteşte că navigatorii atenieni, conduşi de Pericle au refuzat să ridice pînzele vaselor care trebuiau să pornească contra perşilor, deoarece tocmai atunci începuse o eclipsă de soare.*

- *Istoricii persani aveau credinţa că armatele persane n-ar fi pierdut bătălia de la Gaugamela (331 î.e.n.) dacă eclipsa de soare ar fi avut loc cu cîteva zile mai în urmă, deoarece atunci cînd s-a produs eclipsa luptătorii din armata lui Alexandru Macedon au aruncat armele şi au căzut cu fruntea la pămînt, considerînd fenomenul drept un «semn al cerului».*

- *Cînd Cristofor Columb a debarcat în insula Jamaica, a avut loc o eclipsă de lună. Acest fenomen i-a îngrozit pe băştinaşii goi «vopsiţi în toate culorile, cu pene pe cap» care au căzut în genunchi şi au adus spaniolilor alimente şi pietre preţioase.*

- *Legendele indienilor vorbesc despre zeul Rahu, despre care se spune că în trecutul îndepărtat ar fi furat de la zeul Vişnu, «nectarul nemuririi». Luna şi Soarele l-au pîrît lui Vişnu,care i-a tăiat capul. De atunci, se spune, capul lui Rahu rătăceşte pe cer şi caută să se răzbune pe Lună şi Soare.*

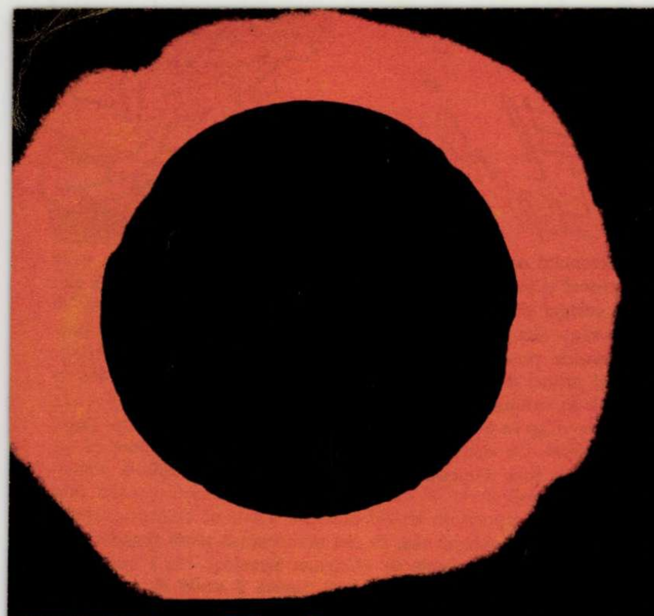

LA 30 IUNIE 1973:

ECLIPSA DE SOARE

de prof. univ. CĂLIN POPOVICI

Cînd Luna trece exact între
oare și Pămînt, pe suprafa-
planetei noastre se pro-
ce o pată cu un diametru
maximum 300 km, care se
eplasează din cauza miș-
ării Lunii și a Terrei cu o vi-
ză de aproximativ 35 km/
c. Pe teritoriul măturat de
mbra Lunii se poate obser-
o eclipsă totală de Soare.
Cînd Luna trece prin um-
a aruncată de Pămîntul lu-
inat de Soare, se produce
eclipsă totală de Lună,
zibilă pe acea jumătate din
era terestră deasupra ori-
ontului căreia se află Sele
e.
Din cauză că planul orbitei
unii în jurul Pămîntului este
clinat pe planul orbitei Pă-
întului în jurul Soarelui,
clipsele nu se pot produce
ecît atunci cînd, în mișca-
a lor, Luna și Pămîntul se
ăsesc în apropierea liniei
intersecție a celor două

plane. Astfel, într-un an pot avea loc minimum două eclipse, ambele de Soare, sau maximum șapte eclipse, din care trei sau patru de Soare, restul de Lună. Cu toate că eclipsele de Soare sînt mai frecvente, dintr-un anume loc de pe Pămînt ele se văd mult mai rar decît eclipsele de Lună, deoarece fîșia de totalitate, dată de deplasarea umbrei Lunii, are o suprafață relativ mică. La București, ultima eclipsă totală de Soare a fost observată la 15 februarie 1961. Viitoarea eclipsă totală se va vedea în țara noastră de-abia la 11 august 1999, urmată de alta tocmai la 7 octombrie 2135. Aceste eclipse vor avea însă o durată doar cu puțin mai mare de două minute. Ca o eclipsă de Soare să poată dura mai mult, trebuie ca ea să fie observată cît mai aproape de ecuator, Pămîntul să fie cît mai departe de Soare, Luna cît mai aproape de Pămînt, umbra Lunii să se miște cît mai încet pe suprafata Pămîntului etc. Toate aceste condiții se întrunesc foarte rar. Spre exemplu, în viitorii 50 de ani numai șase eclipse de Soare vor dura peste 4 minute.

Eclipsa de Soare de la 30 iunie 1973 este cu totul excepțională ca durată, putînd ajunge la 7 minute și 4 secunde deasupra teritoriului Nigerului din Africa, foarte aproape de maximumul posibil al unei eclipse de Soare (7,6 minute). Este adevărat că la 8 iunie 1937 a avut loc o eclipsă cu aproape aceeași durată, dar ea se producea în mijlocul Oceanului Pacific, departe de orice insulă de pe care ar fi putut fi urmărită. Eclipsa precedentă, avînd aceeași durată a avut loc în anul 699, iar viitoarea se va produce în 2150! Pe drept cuvînt se poate deci vorbi de eclipsa din 30 iunie ca de eclipsa secolului, recomandată ca atare atît de durată cît și de posibilitățile favorabile de observare.

Eclipsa va începe la răsăritul soarelui în Venezuela, va traversa Oceanul Atlantic ajungînd deasupra țărmului Africii, în Mauritania (unde totalitatea va dura 6 minute și 19 secunde), se va deplasa către frontiera dintre Algeria si Niger (unde va avea durata cea mai lungă — 7 minute și 4 secunde —, Soarele fiind aproape de zenit), apoi se va vedea în Ciad, Sudan, Kenia și Sudul Etiopiei, Somalia, Oceanul Indian — la nord de Madagascar —, unde va înceta odată cu asfințitul.

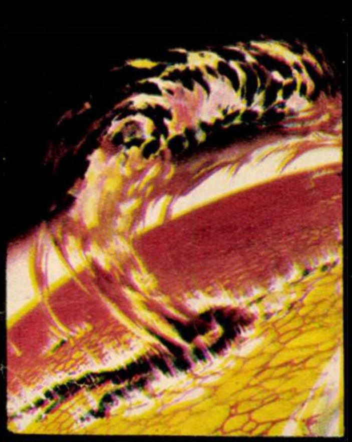

În afară de fîșia totalității, eclipsa va putea fi văzută ca eclipsă parțială pe o întindere mult mai mare, acoperită de penumbra Lunii. La București ea se va observa ca o foarte mică știrbitură a discului solar, de numai 4% din diametrul acestuia, eclipsa începînd la ora 13 și 34 de minute și sfîrșindu-se la ora 14 și 14 minute.

Eclipsele de Soare sînt un prilej unic de observări a părții celei mai îndepărtate a atmosferei solare, coroana care, din cauza slabei străluciri, nu se vede în plină zi. De asemenea, se poate urmări în condiții foarte favorabile cromosfera solară, cu protuberanțele solare care apar ca niște flori roșii în jurul discului eclipsat al astrului zilei.

Spectacolul unei eclipse totale de Soare este deosebit de impresionant, stelele se văd în plină zi, iar aureola coroanei, de culoare argintie, se întinde departe în jurul Soarelui. În timpul eclipselor totale de Soare se pot face studii speciale de fizică solară (coroană, cromosferă) și unele verificări ale teoriei relativității (deplasarea razelor luminoase venind de la stelele din apropierea marginii discului solar). De asemenea, se caută mereu o eventuală mică planetă mai aproape de Soare decît Mercur. Apoi se fac multiple studii privind condițiile din atmosfera înaltă a Pămîntului, ca și modificările meteorologice la sol, comportarea animalelor și a păsărilor etc.

Numeroase expediții astronomice se vor deplasa în Mauritania, în Ciad, în Kenia, pe malul lacului Rudolf etc. Dat fiind interesul larg trezit de acest fenomen excepțional, s-au organizat și numeroase croaziere, excursii în grupuri de astronomi amatori, de tineri din numeroase țări care, pe lîngă urmărirea eclipsei, vor vizita și regiuni de interes turistic. Chiar și cei care nu vor participa, la fața locului, la acest spectacol, vor avea posibilitatea, prin Euroviziune, să urmărească în direct evenimentul, nu numai al eclipsei ca fenomen astronomic, dar și impresia produsă de acest fenomen asupra viețuitoarelor junglei africane.

«Eclipsa secolului» va fi astfel urmărită de cel mai mare număr de spectatori din istoria multimilenară a desfășurării grandioaselor spectacole ale naturii.

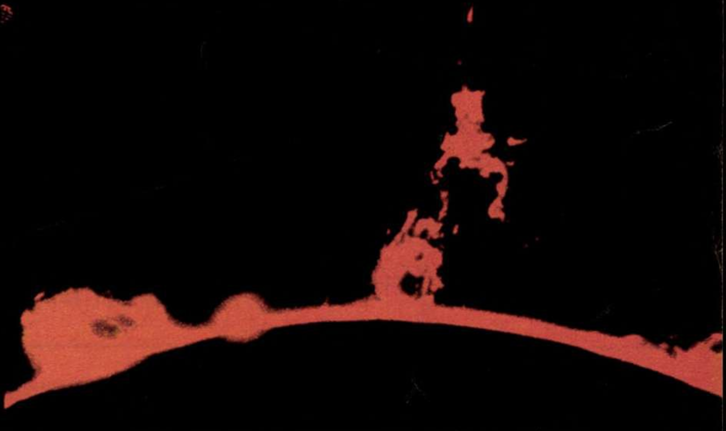

H
DOINA CRISTEA
CLASA a IV-a

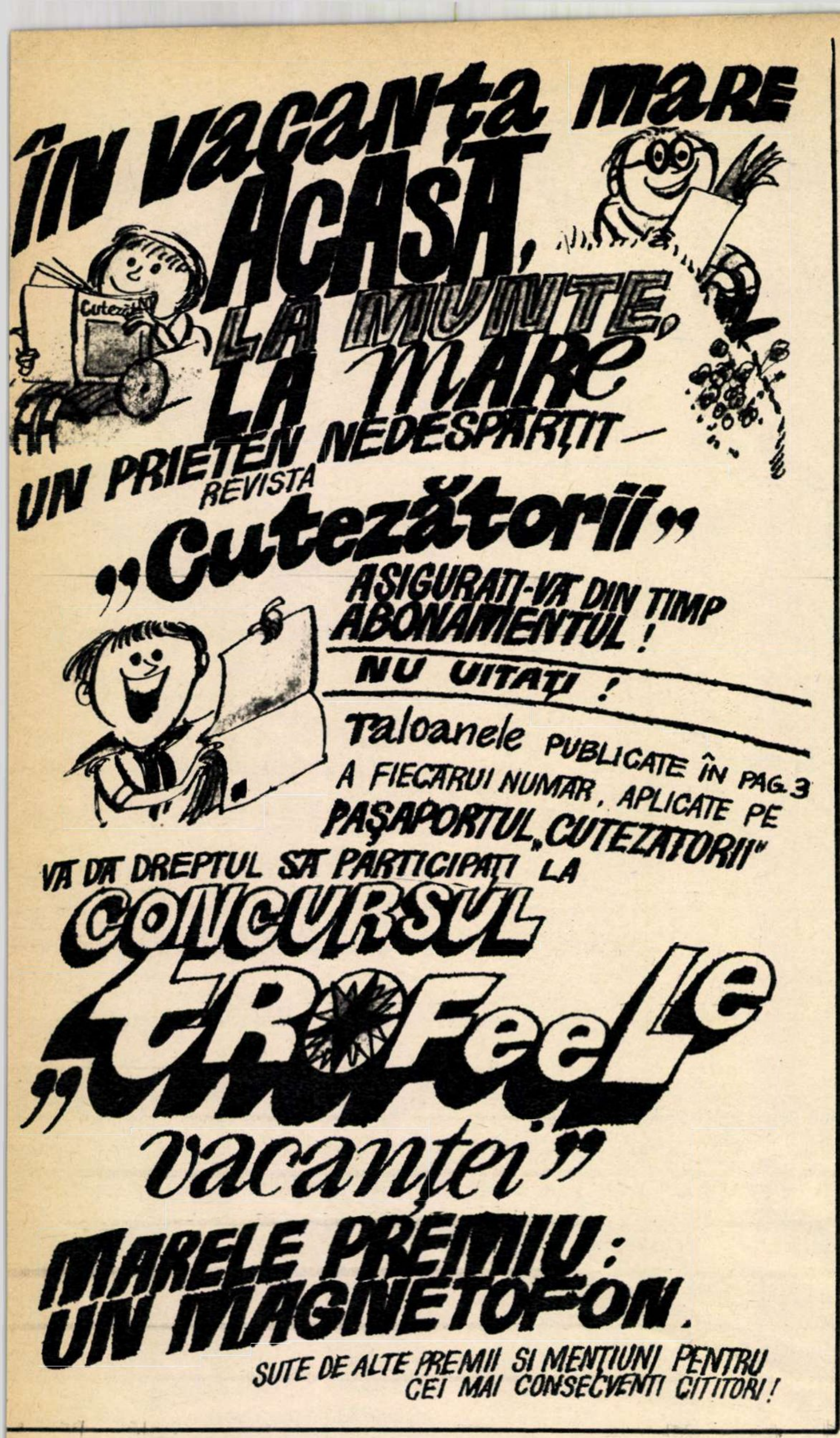
IN VACANTA MARE
ACASĂ,
LA MUNTE,
LA mare
UN PRIETEN NEDESPĂRŢIT —
REVISTA
„Cutezătorii”
ASIGURATI-VA DIN TIMP ABONAMENTUL!
NU UITAŢI!
Taloanele PUBLICATE ÎN PAG. 3
A FIECARUI NUMAR, APLICATE PE
PAŞAPORTUL „CUTEZATORII”
VA DA DREPTUL SA PARTICIPATI LA
CONCURSUL
„TROFEELE
vacanţei”
MARELE PREMIU:
UN MAGNETOFON.
SUTE DE ALTE PREMII SI MENTIUNI PENTRU
CEI MAI CONSECVENTI CITITORI!

10 GREŞELI ALE LUI IONICĂ

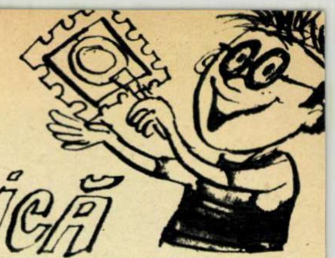

O nouă pasiune a prietenului nostru Ionică este filatelia, pe care a îndrăgit-o de la unchiul său, un foarte cunoscut şi pasionat filatelist. Într-una din zile, Ionică îl roagă să-i dea voie, ca împreună cu colegul său Dănuţ, să răsfoiască preţioasa colecţie. «Iată — îi **explică Ionică prietenului său** — aici, pe prima pagină a albumului sînt două mărci poştale «Cap de bour», autentice, puse în circulaţie la 15 iulie 1885 în Moldova. Aceste timbre fac parte din tirajul primei emisiuni poştale româneşti care se ridica la 2 465 de exemplare, începînd cu cele în valoare de 10 lei pînă la cea mai mare valoare care era de 50 lei». **Ei admiră mărcile «Cap de bour» foarte viu colorate, iar unul din ele, pe lîngă coloritul său, este vărgat vertical. Cu acest prilej Ionică îl informează pe Dănuţ că, în anul 1819, exploratorul român Iuliu Pascadi emite o marcă poştală, valabilă pentru transportul corespondenţei** cu mijloacele de circulaţie proprii. «Desenul acestei preţioase mărci, — **explică Ionică** — reprezintă un vas maritim şi este de culoare carmin-roz.» **Dănuţ află, de asemenea, de la colegul său, că cea mai scumpă piesă filatelică din lume este vestita marcă cunoscută sub numele de «Guyana Spaniolă» de 1 cent, care la ora actuală este evaluată la peste 280 000 de dolari. Ionică îi arată în continuare prietenului său timbrele din seriile emise de poşta românească care ilustrează viaţa şi activitatea marilor savanţi români şi cele referitoare la flora şi fauna ţării.**

Încercaţi să găsiţi cele 10 greşeli filatelice strecurate în acest text.

DEZLEGARE *1) Primele timbre «Cap de bour» au fost puse în circulaţie în anul 1858. 2) Tirajul lor era de 24 064 exemplare. 3) Ele încep de la valoarea de 27 de parale şi nu 10 lei. 4) 108 parale şi nu de 50 lei. 5) «Capul de bour» nu este viu colorat, ci foarte pal. 6) Timbrul era vărgat orizontal. 7) Exploratorul român emite primul său timbru în anul 1891. 8) Numele lui este Iuliu Popper. 9) Desenul acestei mărci este un glob în flăcări cu iniţialele I.P. 10) Cea mai scumpă marcă este intitulată «Guyana Britanică».*

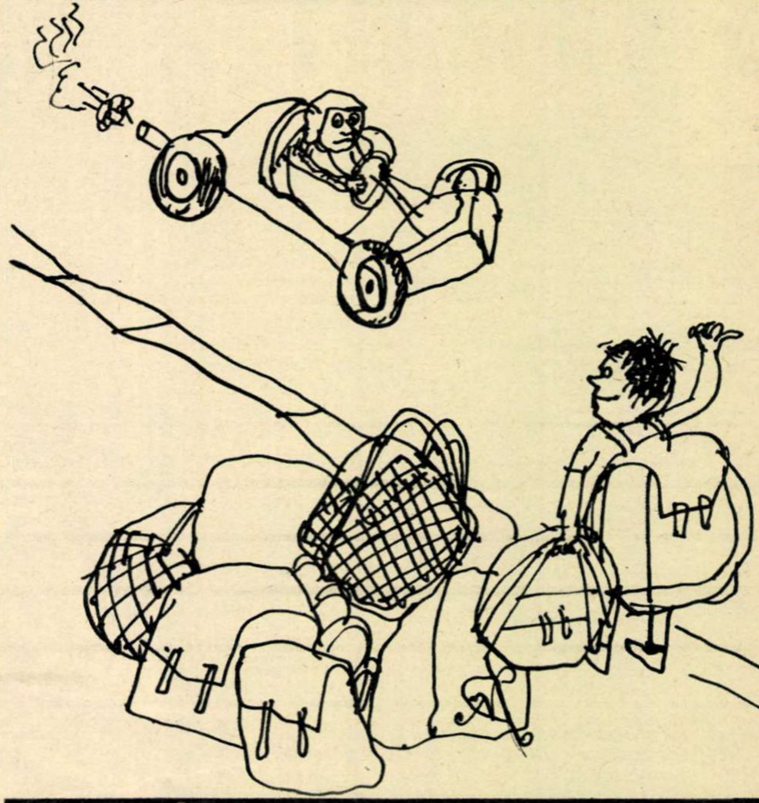

CRĂIŢĂ MÎNDRĂ VASILE

Redacţia mulţumeşte tuturor cititorilor şi colaboratorilor care au trimis felicitări cu ocazia apariţiei numărului 300 al revistei noastre, «Cutezătorii».

AGENDĂ C.N.O.P.

Vineri, 22 iunie a.c, delegaţia Frontului de Eliberare din Mozambic condusă de Samora Moises Machel, preşedintele FRELIMO a fost primită la sediul Consiliului Naţional al Organizaţiei pionierilor de către Elena Poparad, vicepreşedinte, Nicolae Predescu, directorul Palatului pionierilor, de activişti ai organizaţiei şi pionieri din municipiul Bucuresti.

Oaspeţilor le-a fost prezentată activitatea Organizaţiei pionierilor din Republica Socialistă România, rolul ei în contextul colaborării cu şcoala şi familia pentru educaţia comunistă a copiilor, activităţile practice desfăşurate de pionieri — atît în şcoli cît şi la casele pionierilor — ce au ca scop educarea tinerei generaţii în spiritul dragostei faţă de învăţătură, muncă, patrie şi popor, în spiritul internaţionalismului socialist, al păcii şi prieteniei între popoare.

Delegaţia a vizitat apoi Palatul pionierilor şi Expoziţia «Expediţiile Cutezătoriii».

ÎNGRIJIŢI-VĂ FAŢA

Tenul gras *se caracterizează prin aspectul său lucios, unsuros, mai ales pe bărbie, frunte şi aripile nasului. Un ten gras necesită spălări cu apă şi săpun, dacă pielea suportă. Deşi la un ten foarte gras este indicată spălarea cu apă caldă, aceasta se va face numai din cînd în cînd, deoarece apa caldă moleşeşte pielea. În orice caz, spălatul va fi urmat de o limpezire cu apă rece, care înviorează.*

Opus tenului gras, este **tenul uscat** *sau alipic (lipsit de grăsime). Această lipsă de grăsime îl face să suporte mai greu factorii climaterici şi mai ales agenţii detergenţi (săpunurile). Vom evita deci abuzul de apă caldă şi săpun, vîntul, frigul, expunerea îndelungată la soare fără a proteja faţa. În general, la vîrste tinere acest fel de ten se întîlneşte mai rar, sau mai bine-zis el mai păstrează încă din eutrofia (starea echilibrată de grăsime) copilăriei. Dacă, totuşi, avem un astfel de ten, ne vom unge faţa seara sau după spălat, cînd simţim că ne «strînge», cu o crema emolientă, pe bază de lanolină, bine hidratată ca aceasta: ceară — 8 g; cetaceu — 5 g; lanolină — 20 g; ulei helianti — 25 cm^3; apă distilată 25 cm^3; colesterină — 0,50 g. După fiecare spălat vom avea grijă să uscăm întotdeauna foarte bine faţa, deoarece, ieşind cu faţa umedă la aer, aceasta se aspreşte.*

● ●

Pentru punctele negre care se formează în porii dilataţi ai feţei este necesară o îngrijire specială şi atentă, ca să nu infecteze faţa. Punctele se pot scoate numai după o baie de aburi de muşeţel, făcută astfel: deasupra unui lighean cu infuzie clocotită de muşeţel ne aplecăm capul, acoperindu-ne cu un prosop gros. După 5—10 minute, ştergem faţa cu un tifon sauo batistă curată şi apoi procedăm la scoaterea punctelor negre. În acest scop, folosim două tifoane sterile şi apăsăm cu pulpa degetelor arătătoare. Nu este bine să apăsăm cu unghiile pentru a nu lăsa semne. De asemenea, dacă avem prea multe puncte negre, nu le vom scoate pe toate odată; după ce le-am scos, ne vom şterge faţa cu următoarea soluţie: eter 20 cm^3; alcool 60–40 cm^3; apă Dalibur 10 cm^3; apă roze 60 cm^3.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										●
2									●	
3							●			
4					●			●		
5			●				●			
6				●						
7		●				●				
8								●		
9	●						●			
10									●	

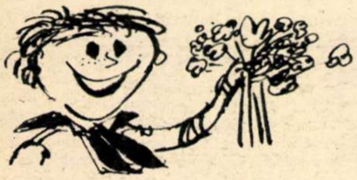

OMAGIU PRIETENULUI DE LA CATEDRĂ

ORIZONTAL: 1. Ceahlăul prozei românești care a evocat figura învățătorului său în «Domnu' Trandafir»; 2; Măiastra pană a liricii noastre, autorul poeziei «La moartea lui Aron Pumnul»; 3. Copile (fig.) — Om urît; 4. Zburător mitologic — Notă mică! — Rug! 5. Mai puțin decît nimic! — Călit la mijloc! — Ustensilă a școlarului; 6. Începe aselenizarea! — Ființă; 7. Bun pentru prins păsărele — Scriitor român (1838—1916), autorul volumului «Pagini răzlețe»; 8. Distincția profesoarei — George Sbîrcea; 9. Cumpliți (reg.) — Apă; 10. Prenumele autorului emoționantei povestiri «Nea Tăsică», unde este redată bunătatea și modestia unui profesor.

VERTICAL: 1. Cercuri de studii; 2. «Profesoara mea cea bună, nu te voi uita niciodată. Și cînd voi fi mare îmi voi aduce aminte de tine» (scriitor italian, autorul romanului «Cuore») — Sparge valul; 3. Prenumele unei cunoscute actrițe; Participă la sărbătorirea Zilei învățătorului; 4. A cinsti «Ziua învățătorului»; — Oraș; 5. Vers scurtat! — Poporul de la care am moștenit maxima «Viața fără învățătură este moarte»; 6. Poet sovietic, autorul stihurilor «Slab și mic totdeauna/Printre băietani eram vestit/ Adesea, adesea mă întorceam acasă cu nasul zdrobit» — Timp redus! 7. Mic și înfipt! — lată (reg.); 8. Port în arhipelagul HAWAI. — Rîu în U.R.S.S. — «Liră»... avocală! 9. Savantul E. Racoviță și scriitorul J. BART, ne-au lăsat mărturii despre măiestria lecțiilor acestui mare povestitor. 10. Poet contemporan, autorul poeziei «ÎNVĂȚĂTOAREA».

Dicționar:
UCE, NUU, TMA

PROF. TEODORA MIJA,

DEZLEGARE: *1. Sadoveanu. 2. Eminescu. N. 3. Minore. Uce. 4. Icar. Rg. 5. Ni. Ali. Teu. 6. Ase. Animal. 7. R. Lat. Gane. 8. Emerită. Gs. 9. Avani. Lac. 10. Vladimir. U.*

MARICA TEREZA

ANGELICA MEREUȚĂ

VALENTIN MATEI

MARIA SAVA

DORESC SĂ CORESPONDEZE PE TEME DE...

PIONIERIE: **Elena** și **Maricica Chirițoiu,** clasa a VI-a B. Elena este comandantă de detașament, iar Maricica locțiitor de comandant de unitate la Școala generală nr. 1 Matca, județul Galați; **Marica Tereza Panțuru,** comandantă de detașament, comuna Frumușica, județul Botoșani; **Silvia Pamfile,** clasa a VI-a Brăila, str. Carpenului nr. 17, cartier 1 Mai. COLECȚIONEAZĂ ILUSTRATE: **Mihăiță V. Andrieș,** clasa a VI-a, satul Cristești, comuna Brăiești, județul Iași. PRIETENIE: **Angelica Mereuță,** clasa a V-a Iași, str. Ciurchi nr. 125 B, bl. B$_1$, sc. C, etaj 1, ap. 2; **Silvia Agneta Beneze,** clasa a VIII-a, Satu Mare, str. Fraternității nr. 12. DESEN: **Valentin Matei,** clasa a IV-a A, Școala generală Tichilești, județul Brăila. MUZICĂ ȘI FILM: **Doina Luminița Pricop,** clasa a VI-a A, satul Ștejaru, comuna Pîngărați, județul Neamț: **Maria Sava,** clasa a VII-a, comuna Manasia, județul Ilfov.

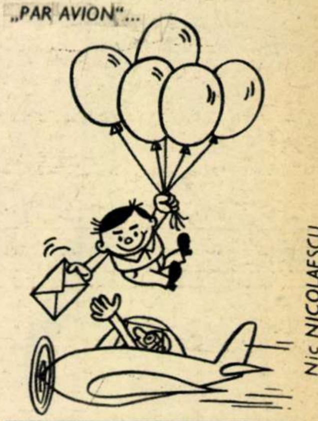

Nic NICOLAESCU

Budincă de lămîie

1 lămîie, 1 lingură făină, 20 g unt, 3 ouă, 100 g zahăr, puțină sare.

Se freacă zeama de lămîie cu o lingură de apă, sare și făină. Se amestecă cu untul cald și se adaugă treptat gălbenușurile de ouă, zahărul, coaja rasă de lămîie și albușurile bătute spumă. Se pune compoziția într-o formă și se fierbe la bain-marie.

Tort „Lucia"

BLATUL: 3 linguri zahăr, 1 ou, 3 linguri untdelemn, o linguriță amoniac dizolvat în puțin lapte, 20 g făină.

Se freacă zahărul cu oul, se toarnă treptat untdelemnul, amoniacul și făina.

Se coace la foc potrivit în tavă unsă.

Se taie în trei foi, care se umplu cu cremă.

CREMA: 50 nuci date prin mașină, 6 linguri zahăr, 1 linguriță cafea, 1 pahar lapte, 100 g unt, 1 linguriță cacao.

Se fierb nucile în lapte împreună cu zahărul și cafeaua, timp de 20 minute. Se lasă să se răcească bine. Apoi, se freacă cu untul și cacaua. Se ung foile cu această cremă și se pudrează cu cacao.

Spumă de căpșuni

1 albuș de ou, 1 pahar zahăr pudră, 1/4 kg căpșuni din care se opresc cîteva pentru ornat.

Se bat albușurile cu zahărul și cu căpșunile timp de un sfert de oră. Spuma obținută se toarnă într-un castron de sticlă și se ornează cu căpșunile stropite cu rom.

Astfel de creme se pot face și din smeură sau fragi.

„SOLIST"
FOTO: ANDREI DANIEL, cl. a VI-a, Casa pionierilor, Curtea de Argeș

„SĂRUTUL" (BABELE MICI)
Foto: O. CAHANE

„A LA DUMITRACHE
FOTO: GRIGORE PREPELIȚĂ

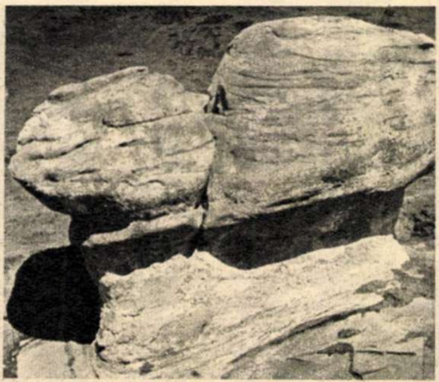

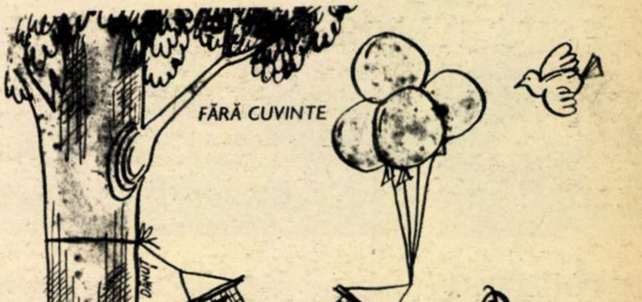

DAN VASILE

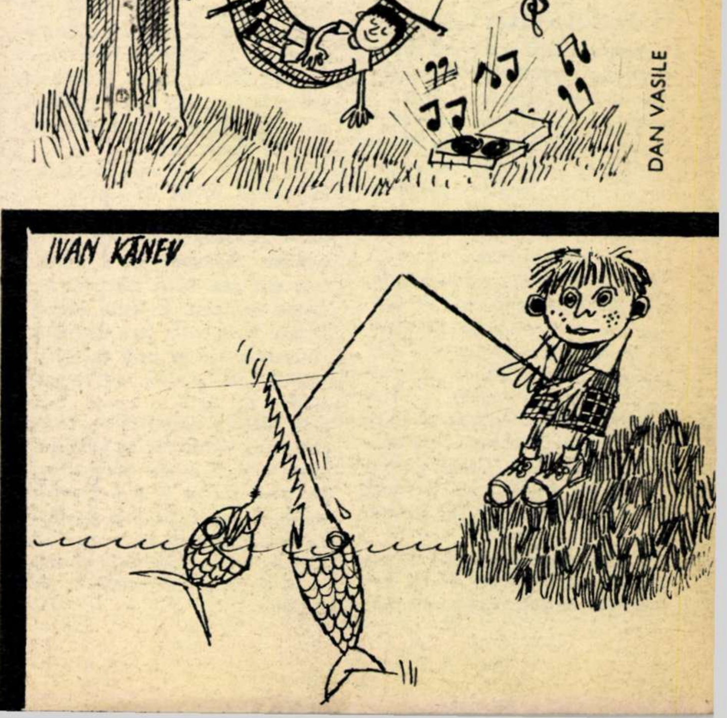

ATLAS DE VACANȚA

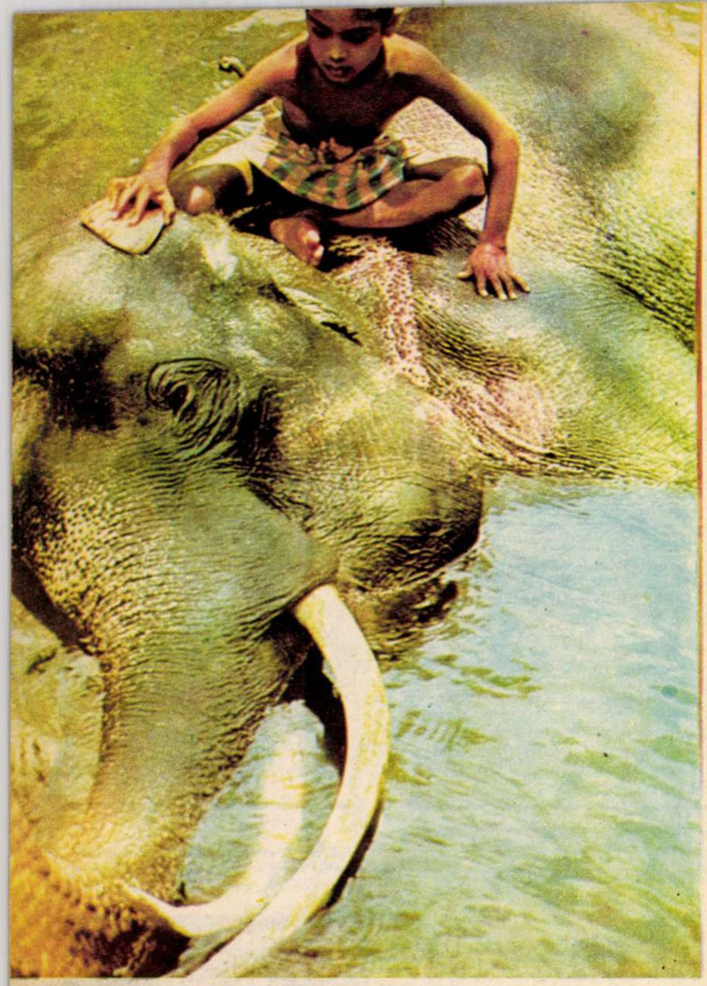

Prietenie neobișnuită

Pentru a face cunoscută natura diferitelor regiuni ale globului, precum și unele aspecte ale vieții și preocupărilor copiilor, o echipă de exploratori și fotografi din Franța au colindat lumea, realizînd pentru micii cititori o bogată colecție de albume, intitulată «Copiii și universul».

Unul dintre popasuri a fost făcut în Shri Lanka, pămînt scăldat de apele Oceanului Indian. Aici l-au cunoscut pe băiatul din imagine care a relatat oaspeților o emoționantă poveste despre prietenia sa cu un pui de elefant.

Aici, la noi, elefanții, acești uriași ai pădurii, au colții mai scurți decît elefanții din Africa. Greutatea corpului poate să ajungă pînă la 5 tone, iar din cele 24 de ore, 18 ore mănîncă.

Cînd sînt mici, unii elefanți din această parte a lumii au pe corp lungi fire de păr. Așa este și prietenul meu pe care, din cauza podoabei capilare, l-am botezat Hippie. Mama sa a fost capturată în junglă, cu ajutorul kvaalului – **un țarc din trunchiuri groase de arbori în care sînt atrași elefanții sălbatici. De peste 20 de ani trăiește în captivitate.**

Cu Hippie, care are 3 ani, m-am împrietenit destul de repede. Ca să-i pot face baie, am luat lecții de la paznicul elefanților de la Grădina zoologică din Colombo, care este una dintre cele mai frumoase din lume. În toate după-amiezele mergem la lac. Hippie se cufundă în apă, iar eu îi spăl pielea încrețită cu buretele sau cu o jumătate de nucă de cocos. Sora mea Menika spune că va trebui să-i tăiem părul, dar eu găsesc că micul elefant e mai frumos așa. De două ori pe zi îl hrănesc cu mlădițe crude de bambus și fructe. Le ridică la gură cu trompa, pe care de altfel o folosește și drept armă de apărare, pompă de apă și fluier.

În perioada cînd mă voi afla la școală, Hippie va rămîne la grădina zoologică alături de alți pui de elefant. Îmi pare rău că va trebui să-l las să trăiască în captivitate, căci oricît ar fi de bine îngrijite, animalele de acolo tot prizoniere rămîn. Mulți cred că grădinile zoologice sînt necesare pentru apărarea unor specii rare, dar eu sînt de părere că ele sînt făcute pentru plăcerea copiilor și adulților. Ele sînt create pentru a cunoaște natura prietenă. Și un prieten, cu cît îl cunoști mai bine, cu atît îl respecți mai mult.

Consider că Hippie se va simți, totuși, bine alături de mama sa și de ceilalți elefanți; se vor juca, vor face baie și se vor amuza stropindu-i pe admiratori cu trompa. În vizitele pe care i le voi face, ne vom juca din nou și-l voi învăța gimbușlucuri. Pînă atunci îl las să viseze (paznicul mi-a spus că elefanții visează ca și noi). Poate va visa că pleacă în junglă pentru a se regăsi cu alți elefanți.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ECATERINA ROȘCA

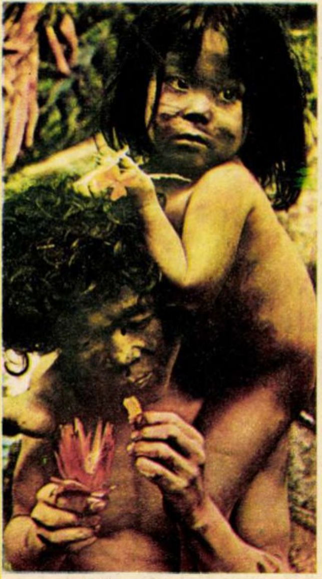

Familia lui LOLO

În ziua cînd a fost fotografiat, Lolo abia împlinise 3 ani. Cu toate acestea îi plăcea să țină în mînă un bolo **— instrument rudimentar cu care tatăl său pleacă în junglă după tulpini fragede de copac, pline cu** ubud **gustos și parfumat, sau după** natok.

Împreună cu părinții și frații săi, Lolo trăiește în desișurile de nepătruns ale junglei, făcînd parte din micul trib al tasadayilor, care numără în total doar 26 de membri.

Pînă în anul 1971, cînd au fost descoperiți de un grup de cercetători, nu știa că pe lume mai există și alte ființe omenești. Locul în care trăiesc se află situat în insula Mindanao din Filipine, într-o vale îngustă și abruptă, la o altitudine de 1600 metri, cu climat umed și cald, de tip ecuatorial. Drept îmbrăcăminte sînt folosite frunzele, tribul nu cunoaște nici un fel de țesătură, nu cultivă nici o plantă, iar apa este păstrată în recipiente din tulpină de bambus. Tasadayii sînt blînzi și afectuoși. Nu au nici un fel de arme, nu vînează și nu au cuvînt pentru noțiunea de război. După hrană pleacă numai bărbații, însoțiți de fiii mai mari. Atunci cînd aceasta este puțină, este împărțită mai întîi copiilor.

Fragii și florile sînt consumate mai ales de către copii cu mare plăcere.

TRIBUNA SPORTULUI

COPII CARE FAC MINUNI

FOTO: ION MIHĂICĂ

Eleva Doina Dragomir de la Şcoala generală nr. 150 din Bucureşti mă roagă să-i răspund la următoarea întrebare: «Există copii-minune în domeniul sportului?»

Vă mărturisesc, sincer, că e o întrebare foarte grea, la care nu-i pot răspunde prin da sau prin nu, ci... printr-un exemplu concret şi actual.

De cîtva timp, în lumea sportului românesc se vorbeşte mult despre apariţia unui asemenea copil-minune: este vorba despre gimnasta Nadia Comăneci.

Curios, dornic nu numai să mă conving cît sînt de adevărate aceste afirmaţii, ci şi să-l cunosc pe acest copil cu totul remarcabil, am pătruns, de cîteva ori la rînd în lumea lui. Mai întîi ca spectator la două sau trei competiţii la care a participat, apoi, şi la cîteva antrenamente ale lui. L-am cunoscut bine şi acum mă pot pronunţa.

La campionatele internaţionale ale României, fetiţa blondă, ale cărei codiţe încadrează un năsuc... obraznic, a încîntat deopotrivă şi pînă la extaz şi pe spectatorii care umpleau tribunele sălii Floreasca, şi pe cele cîteva arbitre. Spectatorii aplaudau după fiecare exerciţiu, cerînd repetarea lui, ceea ce constituie o situaţie unică în sport. De fapt însă nu era vorba numai de sport, pentru că exerciţiile executate de ea depăşeau evident sfera aceasta, trecînd în aceea a artei.

Arbitrele, în unanimitate, i-au notat fiecare exerciţiu numai cu note aflate aproape de limita superioară, fapt nemaiîntîlnit în istoria evoluţiilor celor mici, care au în program exerciţii uşoare, simple, pe care oricît de bine le-ar executa, nu pot fi cotate cu asemenea note. Una dintre arbitre mi-a explicat de ce şi ea, şi colegele ei au procedat aşa: «Pentru că toate exerciţiile Nadiei Comăneci conţin numai elemente de cel mai înalt grad de dificultate, care intră de obicei în programul sportivilor mari».

Şi astfel, dominînd categoric întrecerea, la 12 ani, Nadia Comăneci a cîştigat campionatele internaţionale, învingîndu-le pe toate celelalte sportive care aveau de două ori vîrsta ei. Este ea, deci, un copil-minune?

Aşa s-ar părea, dar... Dar, după cum v-am mai spus, am fost şi la cîteva antrenamente ale ei. La ea la şcoală, la Liceul cu program special de educaţie fizică din oraşul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Şi acolo am aflat şi mai multe amănunte, am înţeles şi mai bine cum de-a ajuns fetiţa aceasta pe podiumul cel mai înalt al gimnasticii noastre.

Urmărind-o de pe margine la cîteva antrenamente, mi-am dat repede seama că în spatele minunăţiilor pe care le face pe covor sau pe bîrnă se află o cantitate enormă de muncă... matură. Acolo, unde dificultatea se transformă încet-încet în graţie şi unde oboseala nu poate fi mascată de zîmbetul copilăresc, Nadia exersează ore, zile, săptămîni, luni pentru un element care în concurs nu durează decît o clipă... Acolo, în sala de antrenament, nimeni nu vorbeşte despre faptul că Nadia ar fi un copil-minune. Acolo am aflat că pe urmele ei mai păşesc multe alte fete, cu rezultate aproape la fel de bune: Georgeta Gabor, Mariana Cojan, Teodora Ungureanu, Luminiţa Milea, Liliana Brănişteanu. Acolo îţi dai foarte uşor seama că Nadia Comăneci, acest copil care ar putea fi numit «minune», îşi împarte ziua între şcoală şi sala de antrenamente.

Există, deci, copii-minune în sport? După părerea mea intimă, nu! Există doar copii care fac adevărate minunăţii, încîntîndu-i şi minunîndu-i pe oamenii mari. Sînt acei copii care, descoperindu-şi de la o fragedă vîrstă o anume pasiune, o anume înclinaţie, i se dăruiesc cu totul, reuşind, încă de mici, să atingă limitele de sus ale realizărilor în domeniile respective. Nadia Comăneci, un autentic talent, o autentică speranţă a gimnasticii noastre, pe care sperăm şi dorim s-o vedem evoluînd cu succes şi la Jocurile Olimpice din 1976, de la Montreal, este unul dintre aceşti copii.

OCTAVIAN VINTILĂ
maestru al sportului

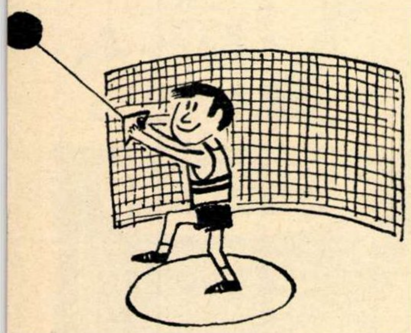

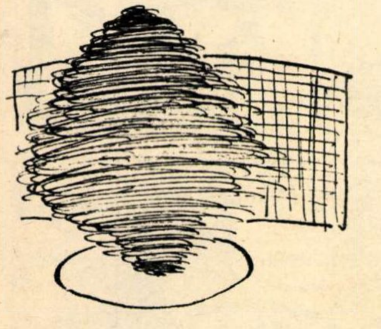

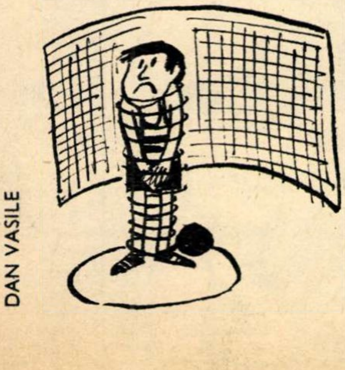

DAN VASILE

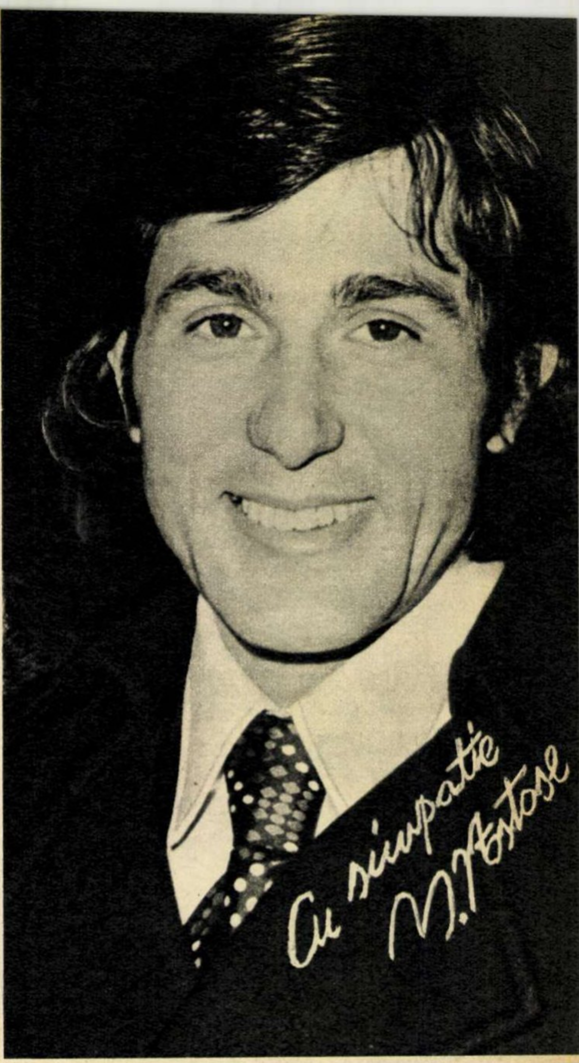

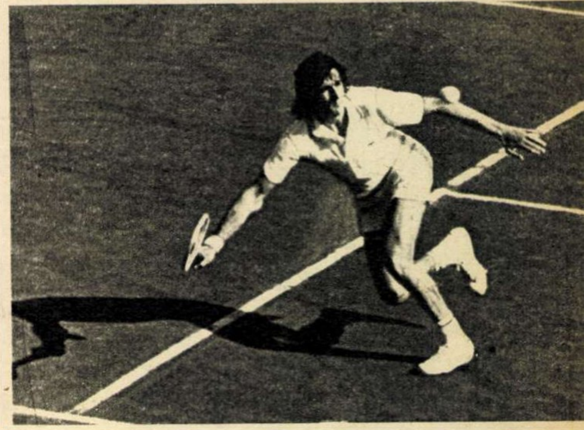

UN AUTOGRAF PE ADRESA VOASTRĂ

Reintors în ţară imediat după strălucitul succes de la Roland Garros, Ilie Năstase, acest «geniu al tenisului» cum l-a numit recent un ziarist francez, şi-a adus aminte de voi, cititorii revistei «Cutezătorii», şi v-a transmis, ca semn de preţuire şi prietenie, aceste fotografii cu autograf.

Cutezătorii 26

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR 1
BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREŞTI-CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacţie: LUCIA SICOMAŞ

LA BRADUL SINGURATIC

SCENARIUL:
LUDOVIC BOKOR
ȘI
VAL DUMITRESCU
DESENE:
VIORICA
MIHĂESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

CHIAR ÎN PRIMA DIMINEAȚĂ DE TABĂRĂ, UNUL DINTRE PIONIERII DE LA DÎMBUL CU BRAZI DESCOPERĂ MAI ÎNTÎI UN OBIECT ÎN FORMĂ DE POTCOAVĂ DESPRINS DE LA UN BUTON DE CĂMAȘĂ, APOI O BATERIE DE MICROEMIȚĂTOR, INTRODUSĂ ÎN BRADUL SINGURATIC. CONCOMITENT, BĂTRÎNUL BIJUTIER PRIMEȘTE UN MESAJ DE LA DOI STRĂINI CE DAU TÎRCOALE CORTURILOR.

2

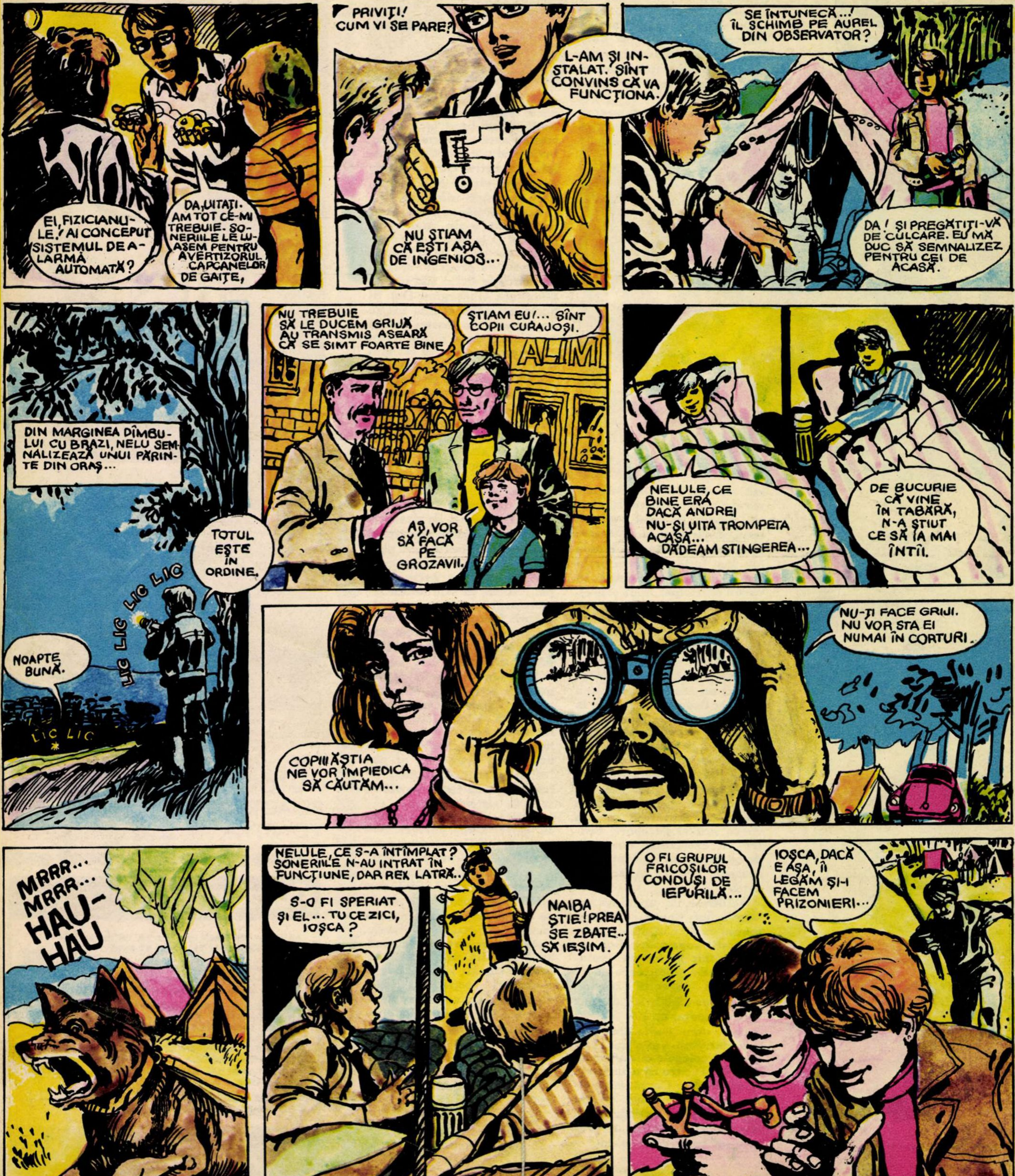
EI, FIZICIANULE, AI CONCEPUT SISTEMUL DE ALARMĂ AUTOMATĂ?
DA, UITAȚI. AM TOT CE-MI TREBUIE. SONERIILE LE LUASEM PENTRU AVERTIZORUL CAPCANELOR DE GAIȚE,
PRIVIȚI! CUM VI SE PARE?
L-AM ȘI INSTALAT. SÎNT CONVINS CĂ VA FUNCȚIONA.
NU ȘTIAM CĂ EȘTI AȘA DE INGENIOS...
SE ÎNTUNECĂ...! ÎL SCHIMB PE AUREL DIN OBSERVATOR?
DA! ȘI PREGĂTIȚI-VĂ DE CULCARE. EU MĂ DUC SĂ SEMNALIZEZ PENTRU CEI DE ACASĂ.
DIN MARGINEA DÎMBULUI CU BRAZI, NELU SEMNALIZEAZĂ UNUI PĂRINTE DIN ORAȘ...
TOTUL ESTE ÎN ORDINE.
LIC LIC LIC LIC
NOAPTE BUNĂ.
LIC LIC
NU TREBUIE SĂ LE DUCEM GRIJĂ AU TRANSMIS ASEARĂ CĂ SE SIMT FOARTE BINE
ȘTIAM EU!... SÎNT COPII CURAJOȘI.
ALIM
AȘ, VOR SĂ FACĂ PE GROZAVII.
NELULE, CE BINE ERA DACĂ ANDREI NU-ȘI UITA TROMPETA ACASĂ... DĂDEAM STINGEREA...
DE BUCURIE CĂ VINE ÎN TABĂRĂ, N-A ȘTIUT CE SĂ IA MAI ÎNTÎI.
COPIII ĂȘTIA NE VOR ÎMPIEDICA SĂ CĂUTĂM...
NU-ȚI FACE GRIJI. NU VOR STA EI NUMAI ÎN CORTURI.
MRRR... MRRR... HAU-HAU
NELULE, CE S-A ÎNTÎMPLAT? SONERIILE N-AU INTRAT ÎN FUNCȚIUNE, DAR REX LATRĂ...
S-O FI SPERIAT ȘI EL... TU CE ZICI, IOSCA?
NAIBA ȘTIE! PREA SE ZBATE... SĂ IEȘIM.
O FI GRUPUL FRICOȘILOR CONDUȘI DE IEPURILĂ...
IOSCA, DACĂ E AȘA, ÎI LEGĂM ȘI-I FACEM PRIZONIERI...

Cutezătorii 27

joi, 5 IULIE 1973 (302)
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CUPA „CUTEZATORII" la fotbal ESTE ÎN PLINĂ DESFAŞURARE

(FILMUL COMPETIŢIEI ÎN PAGINA a 15 a)

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

Săptămîna trecută, răspunzînd invitației președintelui Republicii Federale Germania, dr. Gustav W. Heinemann, și a doamnei Heinemann, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a făcut o vizită oficială în Republica Federală Germania.

Încă de la sosirea pe aeroportul din Köln, șeful statului român a fost întîmpinat cu înalte onoruri, cu multă căldură și ospitalitate, cu manifestări de simpatie ale cetățenilor.

Întreaga vizită s-a caracterizat printr-un program dens, de lucru, avînd un itinerar cu obiective importante. Pretutindeni în unitățile vizitate s-a făcut simțit un viu interes pentru intensificarea colaborării economice cu România, au fost adresate înalte aprecieri activității șefului statului român, contribuției țării noastre la cauza păcii și cooperării pe continent și în lume.

Rodnicele contacte și convorbiri realizate în timpul vizitei s-au încheiat prin ceremonia semnării Declarației solemne comune și a Acordului pe termen lung privind colaborarea economică, industrială și tehnică.

Cu prilejul vizitei în Republica Federală Germania a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la Köln a avut loc, joi, o adunare de prietenie organizată de conducerea Partidului Comunist German. Adunarea s-a desfășurat sub tema: «Prietenia cu România socialistă».

Întreaga desfășurare a vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Republica Federală Germania a marcat un succes în dezvoltarea cooperării și conlucrării celor două țări, o contribuție importantă la cauza păcii și securității în Europa și în lume.

Radar [illegible] DE VACANȚĂ

● «Porumbița», cea mai tînără orchestră de mandoline *din satul Dumbrava, județul Neamț, formată din șapte fete și doi băieți anunță că, în urma unor susținute pregătiri, repertoriul lor s-a îmbogățit în vederea unor viitoare spectacole pe care pionierii vor să le dea în cinstea harnicilor lor părinți.*

● *La tradiționalul festival al corurilor pentru copii de la Celje, R.S.F. Iugoslavia, cunoscutul și apreciatul cor de copii al Radiodifuziunii, condus de Ion Vanica și Elena Vicică, a fost distins cu premiul al II-lea.*

*

● *Nu de mult, s-a încheiat cea de a treia ediție a Festivalului spectacolelor de teatru pentru tineret și copii de la Piatra Neamț. Printre premiile acordate la Festival s-au numărat: premiul Consiliului Național al Organizației Pionierilor, decernat spectacolului «Scufița cu trei iezi» de Alecu Popovici, pus în scenă de teatrul «Ion Creangă» din București; Diploma de onoare a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, a fost acordată teatrului «Țăndărică» din București pentru spectacolul «Ninigra și Aligru» de Nina Casian.*

Dintre actorii distinși cu premii la Festivalul de la Piatra Neamț o amintim pe Daniela Anencov, cunoscuta parteneră de la T.V. a lui Așchiuță, pentru cele două roluri interpretate în piesa «Scufița cu trei iezi».

● *«Bine ați venit!» le urează, din toată inima, pionierii din detașamentul clasei a V-a de la Școala generală din Salonta, județul Bihor, oaspeților — copiii din comuna Mădăraș.*

«Bucuria întîlnirii a fost mare, ne transmite pioniera Antonia Abrudan . Cu toții am avut grijă să le arătăm prietenilor tot ce este mai frumos și mai interesant în orașul nostru».

Oaspeții au vizitat locurile istorice și muzeele, spațioasele săli de clasă și laboratoarele școlii gazde.

Programul artistic realizat împreună s-a bucurat de un deosebit succes. Cea mai frumoasă amintire pentru gazde și oaspeți rămîne însă prietenia ce s-a legat între ei după această frumoasă și interesantă întîlnire.

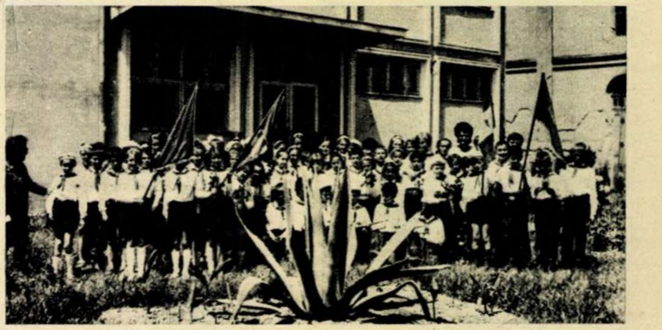

● A trecut primul an din viața de școlar. Un an rodnic în care cei mai mici școlari au putut să-și dovedească sîrguința, comportarea frumoasă. Au avut, în același timp, prilejul să-i vadă, să-i cunoască mai bine pe pionieri, să afle cît de frumoasă și de bogată este activitatea lor, viața în organizație. Și iată că, la începutul acestei veri, în preajma Monumentului de la Călugăreni, cei mai buni elevi ai clasei I de la Școala generală nr. 50 din București au trăit emoționantul moment al intrării lor în pionierat. Ovidiu Roșca, Răzvan Enescu, Marian Florea, Mariana Ispas și încă mulți alți școlari sînt, de puțin timp, pionieri!

● Tabăra de vară «Cetățuia» din pitoreasca așezare Luncavița îi invită pe toți copiii din județul Tulcea să petreacă o săptămînă la pădure, în miros de tei și zumzet de albine.

Drumețiile, focurile de tabără, activitatea cercului de pictură în aer liber, descoperirea tainelor stupăritului, iată numai cîteva dintre activitățile proiectate.

«Este aici o atmosferă sănătoasă și odihnitoare, avem un bogat program pionieresc" ne asigură Onița Gheormez, elevă în clasa a VI-a.

Dragi prieteni, sperînd că veți răspunde invitației, vă dorim petrecere bună!

* * *

● **Matei Stan, Ionica Mindoc, Nicolae Ion și Nicolae Popescu** sînt membri ai cercului micii pompieri din comuna Cocărăștii Mislii. În cadrul acestui cerc, ei au învățat nu numai să ia măsuri împotriva incendiilor, dar să și localizeze un incendiu repede și cu îndemînare. Recent, din neglijența unei bătrîne, a izbucnit un foc la locuința lui Aurel Pîrvu. Cei patru pionieri au sărit toți ca unul și, pînă la sosirea pompierilor și-au făcut datoria.

● Casa pionierilor din Pitești i-a invitat, nu de mult, pe copiii din oraș, să viziteze «Expo '73», o frumoasă expoziție dedicată pionieriei. Picturi, colaje, mozaicuri, lucrări la gherghef și cusături artistice stau mărturie unei activități bogate puse în slujba nu numai a frumosului dar și a utilului. O secție a expoziției, deosebit de originală, o constituie lucrările grupate sub titlul «Atelierul fanteziei» și datorate pionierilor din clasele a II-a pînă la a IV-a. Căsuțe miniaturale de țară, mobile, mori de vînt și de apă, numeroase jucării cioplite în lemn, care dau expoziției o notă aparte, demonstrează încă o dată bogata imaginație și îndemînare a celor mici.

EXPO '73
Casa Pionierilor PITEȘTI *

COMORILE PATRIEI

OȚELAR ÎN SCHIMBUL DE NOAPTE

De ce «de noapte»? Numai ce venisem cu trenul, cale lungă, și neastîmpărul îmi da tîrcoale. Ce-ar fi să-l caut. Sun acasă, cu toată ora înaintată și vocea de la capătul firului izbucnise violent la gîndul revederii. «N-ai vrea să mergem chiar acum?» Întrebarea îmi stătuse pe limbă, dar pas de îndrăznește să spui asta unui om în pijama, gata de culcare. A zis-o el. În mai puțin de jumătate de oră, urcam scările oțelăriei.

— Să trăiti.

— Trăiți, tovarășe inginer.

— Trăiți...

Ieșirea din schimb. Șepcile se ridică scurt deasupra frunții, în semn de respect. De cîteva minute focul oțelăriei duduie sub ochii odihniți ai schimburilor de noapte. Calc alături de Antonică Dijmărescu, șeful secției, cel pe care telefonul meu îl smulsese brusc din lejeritatea unui program de odihnă. Călcăm împreună prin fata cuptoarelor încinse, perforate doar de limbile prelungi ale flăcărilor. Ați fost vreodată la oțelărie în timpul nopții? Păcat. Dacă ziua, cît e de mare, focurile neostenite înfășoară drumul devenirii oțelului în mantii spectaculoase, vă asigur că noaptea, ei bine, noaptea, prețioasa distilare se desfășoară în termeni inegalabili. Poate o mai veche dragoste pentru acest interior de retortă, obișnuită la vedere, mă face să văd în fiecare detaliu lucruri demne de interes, pentru mine și pentru alții, poate această statornică dragoste să mă încurajeze a crede că dintre coșurile ce spumegă zi și noapte deasupra Reșiței doar cele de la oțelărie scînteiază ca niște catarge în strălucirea mării.

Liniște, aproape suspectă. Focurile duduie, oamenii, unul ici — unul colo, pe locurile lor, așteptînd parcă ceva, ceva anume, care trebuie neapărat știut de cei care privesc inima de foc a cuptorului, prin sticla colorată a ochelarilor. O sirenă sparge la un moment dat tăcerea aparentă a halei. Semnalul macaralei. Oala plină cu fontă lichidă se înșurubează în aer, dirijabil lansat în tăriile nopții. Un șir de vagoneți, cărucioare de copii ceva mai arătoase, pline de fier vechi, se pun în mișcare și peste cîteva minute numai, se vor odihni în pîntecul cuptorului. Jos, la picioarele noastre, zece platforme poartă povara șarjelor precedente. Dovadă acele trunchiuri de con înroșite, mari cît ușa, oțelul lăsat în răcire. Pe acolo, prin stînga, vin oalele cu fontă de la furnale. Se cîntăresc și se răstoarnă în butoiul din capătul secției, în melanjor. Pe linia îngustă de cale ferată, cum spuneam, vagoneții cu fierul vechi. Unul după altul ajung în cuptor. La vreo mie opt sute de grade apare oțelul.

— Nea Capră!

Cel avizat a înțeles. Ușa de la cuptorul 4 se ridică ușor, ca un perete metalic de la ecluză. Te-ai aștepta să țîșnească spre tine ceva, nu prea-ți dai seama ce, din spatele ușii te-ai aștepta să sară fie și șarpele de foc pe care-l intuiești acolo. Aș! Cel mult niste solzi înroșiți, semne ale prefacerii ascunse privirii. Prin fonta creată descoperi oțelul născînd. Colcăie. Stropi mari de metal sar în aer, clipocind ca și cum din bolta cuptorului ar fi injectată o ploaie

NEAGU UDROIU

(Continuare în pag. 4—5)

ÎN VIZITĂ LA CASTEL - *Floarea Gheorghiu, clasa a IV-a, Școala generală Vulturești-Argeș*

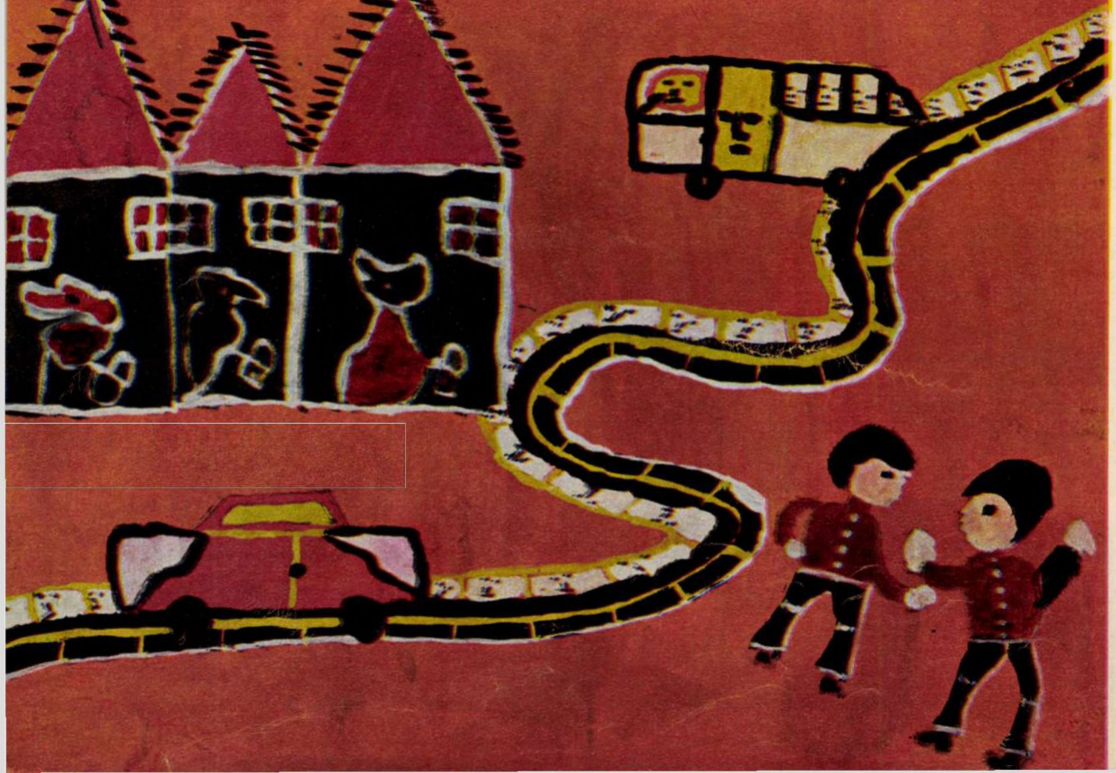

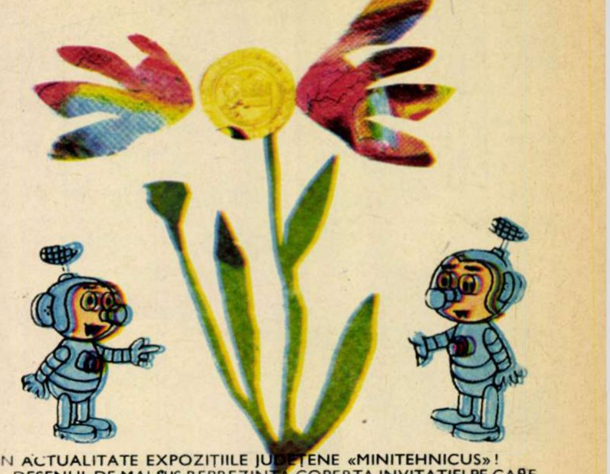

ÎN ACTUALITATE EXPOZIȚIILE JUDEȚENE «MINITEHNICUS»! DESENUL DE MAI SUS REPREZINTĂ COPERTA INVITAȚIEI PE CARE AU TRIMIS-O REDACȚIEI MINITEHNICIENII DIN JUDEȚUL ILFOV.

La seceriș

de **PETRE GHELMEZ**

Treceau, albi, pe ceruri, nori
lungi,
ca gîtul de cocori,
sunînd strune de viori,
și mă strămutau furiș
într-un fel de luminiș,
vara-n grîu, la seceriș!

Maică, galbenă lumină,
din pămînt creștea,
albină,
miere coaptă și rășină,
îndesată pe sub zări,
pînă pe la subsuori,
pînă-n ochi
pînă-n sprîncene,
pe sub piele,
pe sub gene,
prin ciorapii groși,
de lînă,
usturime,
mîncărime
de pleavă și de țărînă,
și de greieri răgușiți,
de prin miriști și arșiți.

Pe sub soarele molîu —
numai solzi de spic de grîu,
numai boabe tari, ca piatra,
să ne lumineze vatra.
Eu — tot mic,
sub spicul des,
cît o boabă de orez,
ce se dă de-a berbeleacul,
vreau să aflu, mai ales,
unde cîntă pitpalacul!
Rugii mor
prin mohor,
săgetați pe la chindie,
de-un fulger de ciocîrlie.
Cînepile umplu zarea
cu polenul alb ca sarea.
Gușterii, prin iarba grasă,
își scot capul de mireasă,
că li s-a uscat în gură
limba,
de-atîta căldură.

Prin țărîna de cenușă
pașii mei
mititei,
frig ca pasărea-n țăpușă,
și lasă tipăritură,
sub atîta foc și zgură,
un călcîi —
ca luceafărul dintîi,
și cinci degete-n inele
cu coroana lor de stele...

Arde soarele, topește!
Fata zărilor mă crește!
Lasă-mă, tu, fată rea,
sub lumina verii grea,
printre maci și gherghinari,
nu mă du la ape mari!
Lasă-mi anii care-mi plac,
într-un cuib de pitpalac!
Lasă-mi zilele și glasul,
lasă-mi pasul,
lasă-mi ceasul,
într-un bob aprins, de grîu,
să mă-ngroape pîn-la brîu;
într-o floare de neghină,
tot aici,
la rădăcină
de izvor fără contur,
tot copil naiv și pur!...

Ah, de und' să fi știut,
că ești surdă,
că sînt mut,
că-ntre noi o apă-albastră,
umflă valul sub fereastră,
fata zărilor,
că nu
te-aș mai fi strigat și-acu'!

A treia viză
PENTRU
PAȘAPORTUL CUTEZĂTORII '73
la marele concurs de turism
„TROFEELE VACANȚEI"

TALON
„TROFEELE VACANȚEI"
C **302**

SE DECUPEAZĂ ȘI SE LIPEȘTE PE «PAȘAPORTUL CUTEZĂTORII» APĂRUT ÎN NUMĂRUL 23.

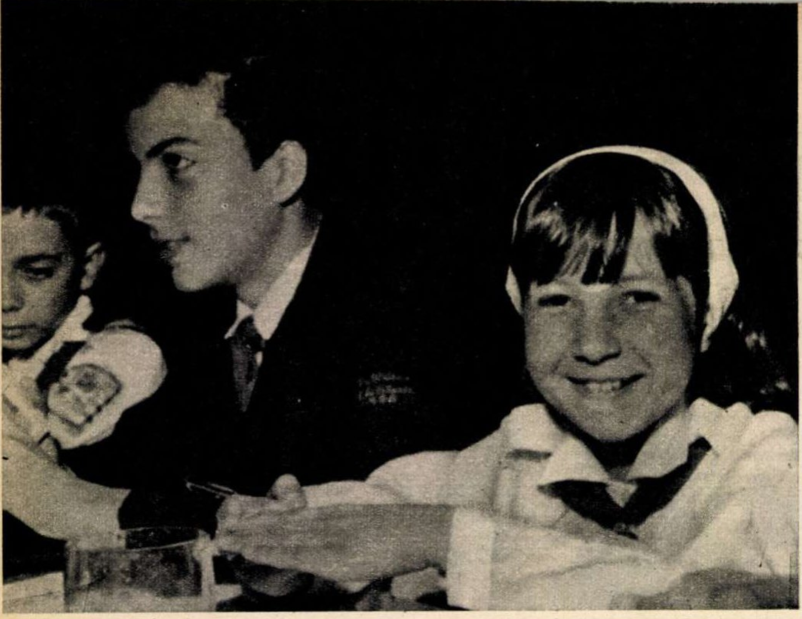

Gospodarii de la Casa pionierilor

Una din marile bucurii ale copilăriei este și aceea de a trece, o dată sau de mai multe ori pe săptămînă, pragul Casei pionierilor! Ești înscris la un cerc, ai acolo prieteni de care te leagă o preocupare comună. După orele petrecute la masa de montaj radio sau dinaintea șevaletelor, alergați pe terenul de sport sau în sala de spectacole. Dar nu cumva și copiii care se bucură de plăcerea de a frecventa Casa pionierilor ar putea contribui la mai buna ei gospodărire, ba chiar la conducerea activității ei?

Cu acest scop s-au născut sfaturile pionierești de pe lîngă Casele de pionieri. Copiii i-au ales pe cei mai întreprinzători, mai energici și mai harnici dintre ei. Sfatul pionieresc al Casei pionierilor are multe îndatoriri de seamă, printre care acelea de a cunoaște și transmite inițiativele colegilor și de a contribui practic la întărirea climatului de activitate rodnică, disciplinată, multilaterală, atît la cercuri cît și în celelalte activități ale Casei pionierilor.

Nu de mult, la Palatul pionierilor din București, cîteva zeci de copii — președinți ai sfaturilor pionierești de pe lîngă Casele pionierilor din diferite orașe ale țării — s-au adunat pentru a-și împărți reciproc experiența acumulată.

Iată cîteva din inițiativele apărute în ultimul timp, pe care sfaturile pionierești ale diferitelor Case de pionieri le-au sprijinit, contribuind la aplicarea lor în practică.

Timișoara. Copiii și-au exprimat dorința de a organiza, în vederea participării la «Expedițiile Cutezătorii», echipaje ale cercurilor. Zis și făcut. Fotografii pleacă la Poiana Ruscă, specialiștii cercului de turism, în Retezat, iar membrii cercului de judo, în Parîng *(Cecilia Petrache).*

Băicoi. O întrebare actuală: «Cum își vor petrece vacanța pionierii care nu pleacă din localitate?» Sfatul Casei pionierilor a răspuns: Să înființăm un club de vacanță, cu un program plin de surprize plăcute. De asemenea, unele cercuri ale Casei, cum ar fi cel de carturi, de chitară, de pirogravură, să rămînă deschise și în timpul verii *(Adriana Smaus).*

Mangalia. Aici funcționează una din cele mai tinere Case ale pionierilor. La dotarea ei au contribuit, între alții, marinarii și Palatul pionierilor din București. S-a pornit, așadar, cu toate pînzele sus *(Anca Bunescu).*

Cluj. Două concursuri originale: Cupa «Victor Babeș» pentru cea mai bună grupă sanitară și Cupa «Decebal» pentru cei mai buni arcași *(Antonia Todor).*

Piatra Neamț. Cercul de artă dramatică e atît de solicitat încît a fost nevoie de un concurs de selecție. «Bun, a spus sfatul pionieresc, dar ceilalți, care n-au reușit, ce vor face, vor renunța la teatru?» Discutînd cu colegii ei, în întîlnirea de la Palatul pionierilor din București, președinta sfatului, *Carmen Vinea*, a ajuns la concluzia că ar fi bine să propună crearea unor echipe de teatru în școli, îndrumate tot de Casa pionierilor.

Brăila. Casa pionierilor de aici are o bogată tradiție, e bine dotată, rezultatele activității cercurilor sînt remarcabile. Sfatul pionieresc spune: «Trebuie să avem grijă ca fiecare coleg să folosească *integral* și cît mai bine utilajele care ne stau la dispoziție în cercuri, experiența profesorilor, posibilitățile de afirmare pe care ni le creează diferitele concursuri pionierești» *(Scheip Sergiu)*

Este o idee pe care am ales-o drept concluzie a relatării noastre.

SANDU ALEXANDRU

(urmare din pag. a 3-a)

pantagruelică. Leneș, zgura formată se înalță peste prag, așternînd la picioarele noastre un covor incandescent, furat treptat de întuneric.

— Pe cît e de frumos la privire acum, oțelul devine de nesuferit cînd începe să meargă numai pe unde vrea el. Nu te poți apropia, te ține la distanță. Mușcă.

Mi se relatează un caz. Ora zece seara, ca și acum, șeful secției se pregătea de culcare cînd, ca și acum, soneria l-a pus în mișcare. «Tovarășe inginer...» «Accident?» «Nu, nu putem evacua». Se lipise dopul gurii de evacuare. La fața locului: «ce facem?». Soluția unică: tăiem cu aparatul de sudură. Ore de nervi încordați la maximum. Vrei să curgă pe aici, izbucnește dincolo și o ține înainte «pe unde vrea el». S-a muncit mult. Au muncit toți. Și șamotarii și șeful secției. A fost evitată avarierea cuptorului, a fost salvată și șarja.

Reîntîlnim lingotierele de adineaori, mult mai închise la culoare acum. Răcoarea nopții le-a îmbrăcat în haine mai sure. Lung convoi adormit absorbînd în el munca unui schimb.

Același «Bună seara» însoțit de gestul reflex al înălțării caschetei.

— Salut, Mitrașcule.

Ion Mitrașcu, șeful de echipă la «unu». Numai tineri. El, Mitrașcu, cel mai în vîrstă. Treizeci și opt de ani din care, aproape jumătate trăiți în oțelărie. Brunet, înalt, vorbește cursiv, îmi povestește, mă face să înțeleg obsesia lui de fiecare zi: scurtarea timpului de elaborare — și-mi pune în față datele de referință. La un cuptor șarja durează cîteodată opt — opt ore si ceva. El a scos, aici, la cuptorul unu, sub șase ore. Exact de tot, așa cum apare în registrul secției — cinci ore și patruzeci de minute! «Să cunoști bine tehnologia și s-o respecți». Simplu, nu?

Două mașini de șarjare își fac de lucru la cîțiva pași de noi. Se încarcă fierul vechi. Cărucioarele de care vorbeam sînt purtate ca niște jucării prin ușa deschisă și răsturnate. Deasupra băii încinse. Opt zeci de asemenea «troci», cum le numesc oțelarii, înghite o șarjă. Înmulțiți cu 1 200 kilograme cît are fiecare. Pentru această operație macaragiul, rătăcit în schelăria mașinii printre ramele de metal alambicat, are nevoie de 15—20 de mișcări. «Troaca și minutul». Ca în chirurgie — nodul și secunda. Macaraua miriapod se plimbă de colo-colo, obsedată de misiunea ei — pulverizarea fierului în adîncimea băii.

COMORILE PATRIEI

OȚELAR ÎN SCHIMBUL DE NOAPTE

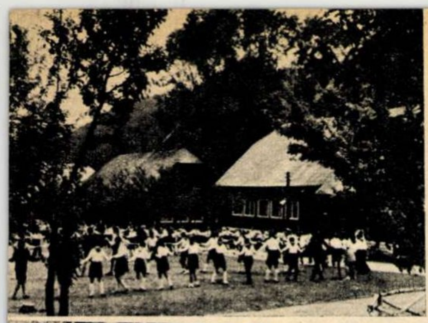

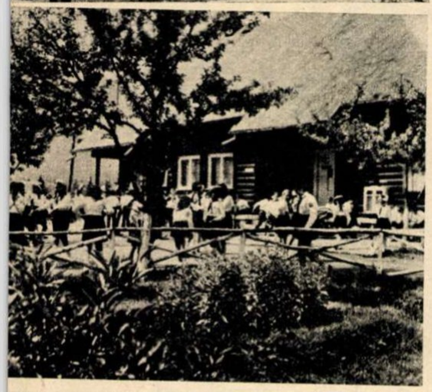

FORUM '73

La 30 de kilometri mai sus de Comănești, pe Valea Uzului, într-o pitorească zonă montană, își au pionierii băcăoani una dintre... reședințele lor de vară. O tabără mare, compusă din cîteva încăpătoare și confortabile pavilioane construite în întregime din lemn, dotată cu terenuri de joacă și de sport, cu bibliotecă și chiar cu ștrand. O tabără din care, odată venit, îți vine greu să pleci.

Aici s-au desfășurat, nu de mult, lucrările forumurilor reunite ale pionierilor din județele Bacău și Galați. Timp de cîteva zile, combinînd adunările de lucru (mai toate ținute prin poienile din preajmă) cu activități specifice de tabără, cei 238 de delegați au purtat ample și amănunțite discuții pe diverse teme ale vieții și activității lor pionierești. În discuții au fost abordate, printre altele, importanta problemă a autoconducerii pionierești, rolul și sarcinile comandamentelor pionierești, pregătirea pentru muncă și viață și pentru apărarea patriei. Numeroșii și elocvenții «oratori» și-au împărtășit unii altora din experiența lor, au evidențiat atît succesele cît și insuccesele de pînă acum, au venit cu numeroase și interesante propuneri menite să ridice viața și activitatea lor pionierească pe trepte și mai înalte.

Ultima zi a lucrărilor celor două forumuri reunite (duminică, 24 iunie a.c.) a fost marcată de un eveniment deosebit: pionierii și comandanții instructori prezenți în tabăra de pe Valea Uzului au avut ca oaspeți pe tovarășii *Gheorghe Roșu*, prim secretar al Comitetului județean Bacău al P.C.R. și *Virgiliu Radulian*, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

Întîmpinați cu emoție și bucurie, oaspeții au vizitat tabăra, interesîndu-se de condițiile pe care aceasta le oferă pionierilor, au stat îndelung de vorbă cu delegații pionierilor din cele două județe despre lucrările forumurilor lor.

Cu hotărîrea de-a întreprinde și realiza, împreună cu toți ceilalți colegi din județele lor, cu toți pionierii țării, mai mult decît au făcut pînă acum, cei 238 de delegați au încheiat lucrările forumurilor lor, alegînd 20 de reprezentanți care vor duce la Forumul Național de la Livada cuvîntul pionierilor din județele Bacău și Galați.

C. PĂLTINEANU

Semnalul sonor apare. «Uite-i, se feresc. Hai și noi, să nu dăm exemplu de indisciplină». La auzirea semnalului, lumea devine prudentă. Macaraua în marș avertizează. Și te dai deoparte, ceea ce facem și noi.

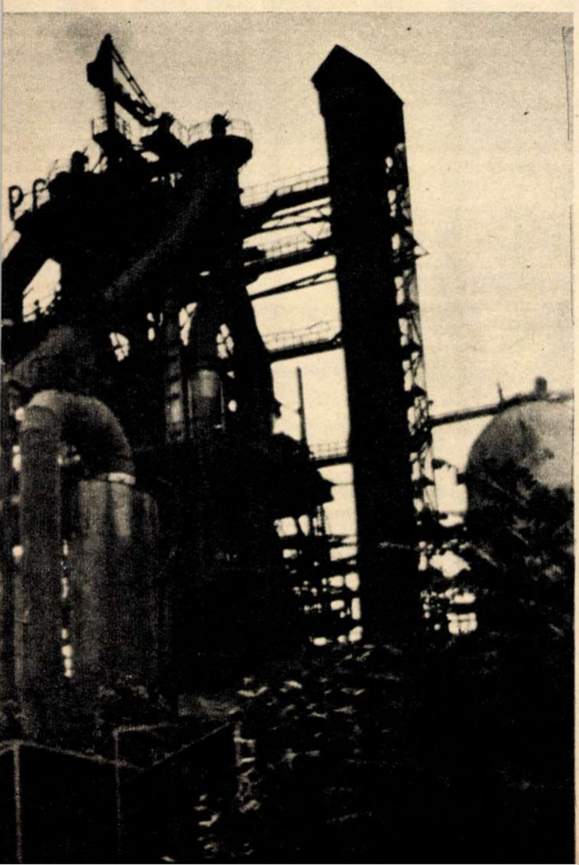

Lîngă noi se oprește un munte de flăcău cu cascheta albastră. Mișa Opriș, inginerul de schimb, cunoștință de facultate, coleg mai de mult al șefului secției. Îmi oferă sticla de cobalt. Să-mi fie de ajutor la privirea șarjei. Citesc pe rama de piele: «M.O. — ing.». «Primul meu cobalt». Nostalgic: «Sînt opt ani de atunci, am primit și altele, eu rămîn la asta...»

— Un vechi meseriaș al nostru. Și un tînăr elev la școala de maiștri.

Ne strîngem mîna. Referirile au aceeași adresă: Dumitru Niță. Moldovean adoptat. din 1948, de Reșița. «Nu știam ce este oțelul. Fusesem repartizat aici și aici am rămas». Am început cursurile scolii, liceul seral» Ce eveniment vi s-a fixat ca deosebit? «În 1959, cînd s-a reconstruit oțelăria. N-am să uit niciodată momentul punerii în funcțiune al cuptorului 4!». Peste cîteva zile numai, Dumitru Niță termină școala de maiștri. La 48 de ani. «Un oțel nu se poate face așa ușor». Singura explicație pe care am primit-o.

La trei «se dă fontă». Printr-un fel de pîlnie, fonta adusă din melanjor e strecurată în buzunarul de conjur al cuptorului. Un joc orbitor de scîntei, dans halucinant în despicătura nopții. Jetul galben încins devine treptat sîngeriu. Scînteiele își prelungesc amețitor cadrilul. Peste pleoape simt apăsînd din ce în ce mai des plumbul somnului.

«Nu vă e somn?». «Chiar dacă vreau nu pot să dorm. Am încercat odată, mai de mult, ni se oprise cuptorul. Nici vorbă. Ăsta ne este serviciul». «Adică?». «Nu știi ce se întîmplă pe lîngă tine și tot timpul rămîi cu gîndul acolo. Oțelar, egal muncă în schimburi, condiții grele de lucru. Meseria o practic de cînd eram copil. Am să rămîn aici pînă la pensie»... Maistrul Nicolae Stoica ne salută și pleacă.

Scurtă oprire în sala aparaturii de control.

— Joji, ce zici de tabel?

Vîrful umbrelor se oprește imperativ pe una din coloanele încredințate tablei din perete.

Discuție scurtă, acuzînd intrarea în scenă a cifrelor. Finalul: «Oricum, la această oră avem peste trei mii de tone în plus». Explicația, între altele, desigur, e scurtarea reparatiilor la utilaje. «Pînă prin '60, lucrau 360 de oameni la un cuptor de 50 de tone. Acum, la cele de 250 de tone treaba e făcută de 150». Vorbele lui Teodor Măduta, specialist zidar, mă ajută să deslușesc niște lucruri. Vorba-i ardelenească mă avertizează cu privire la meseria puțin cunoscută, la munca de zi și de noapte a zidarilor șamotari. «Cîteodată nu mai e vreme să se oprească complet cuptorul după ce s-a evacuat șarja. Începem lucrul pe la 800—900°. Greu, dar merge. Pe noi ne bucură că lucrăm într-un ritm foarte bun. Colegi de-ai noștri au tot fost prin străinătate. În Austria, în Anglia, în Franța. N-au văzut nicăieri boltă lucrată în 16 ore. Noi am făcut-o!». «Nu vă e greu?». «Era, într-adevăr un sector de care a fugit toată lumea. Nici ingineri nu aveam, a trebuit să aducem unul de la mine». «Dumneavoastră de ce n-ați plecat?». «Eram gata să dezertez și eu. Puțin a lipsit.» «Cum v-ați convins să rămîneți?». «Asta nu trebuia s-o facă cineva? Azi nu mi-aș schimba pentru nimic în lume meseria».

Altă sirenă. Două. Se încarcă la două cuptoare aproape în același timp. Cunoștințele noastre din această noapte s-au retras, lăsîndu-ne libertatea de a supraveghea de la distanță ofensiva surdă cu orele rezervate șarjei. Încercarea de a cîștiga timp, de a-l întoarce alături și nu împotriva oțelarului.

«De fapt, scria Geo Bogza, oraș și uzină sînt o singură cetate a metalurgiei grele, plină de freamăt și vuiet, cu toate puterile încordate spre același scop: oțel. Într-un timp cît mai scurt, cît mai mult și mai bun oțel. Sute de mii, milioane de tone de oțel...»

Veniți la Reșița și vă veți convinge.

GRAIUL CELOR DE PE „Faber”

POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICĂ DE VICTOR BÎRLĂDEANU

Ilustrație de **ALEXANDRU BĂLAN**

...Graiul celor de pe planeta «Faber»? E o povestire extrem de simplă și, totodată, nespus de complicată! Dar ca să puteți înțelege cum am izbutit să intrăm în comunicare cu înțeleptele și straniile făpturi ale acelei supracivilizații, dați-mi voie să vă relatez aventura noastră mai pe îndelete...

Era a treia expediție la care eu, Horia Modoran, elev al liceului special de cosmonautică, luam parte, împreună cu tatăl meu, cunoscutul profesor de astrofizică Radu Modoran, și cu faimosul pilot de cosmonave Florin Pantazi. De aceea și botezasem cosmonava noastră «Argonautica-III». Ne îndreptam spre constelația Leului. De ce tocmai spre această constelație și nu spre alta din cuprinsul galaxiei noastre? Amintiți-vă, încă de pe la începutul deceniului șapte al secolului XX, care se apropie acum de sfîrșit, astronomii de la observatorul Mullard, din Anglia, au detectat, spre marea lor surpriză, un tip de semnale cosmice de o putere colosală, provenind, în mod sigur, din galaxia noastră și avînd toate caracteristicile de regularitate și precizie ale unor emisiuni inteligente, dirijate de ființe raționale. Două dintre cele mai interesante surse ale acestor semnale se găsesc în apropiere de constelația Leului, mai ales de steaua principală a constelației, de Regulus.

Rătăceam, deci, de o bună bucată de timp cosmic, prin această zonă imensă a universului cînd, într-o bună zi — tocmai mă aflam la locatarul cu radiații gamma, care era în răspunderea mea — am observat, pe ecranul radarului galactic, prezența în calea noastră a unei planete necunoscute. Cu un minut mai înainte prinsesem și în receptorul radioului obișnuit de bord semnale de aceeași frecvență și regularitate cu acelea receptate pe Pămînt. Numai că mult mai puternice, aproape asurzitoare. Însemna că sursa de emisie trebuia să fie nu departe de acel punct al galaxiei.

— Încep să disting un disc verde-albăstrui, parcă învăluit într-o pulbere de smarald — strigă deodată Pantazi. Privește și dumneata, profesore!

— Da, tovarăși pasageri ai «Argonauticei» — spuse, cu glas neobișnuit de solemn, tata. Se pare că ne-am atins țelul: sursa emisiunilor inteligente, care ne-au dat atît de furcă, nu poate fi decît planeta pe care o distingem acum limpede în obiectivul telescopului nostru...

— În definitiv, ce știm noi pînă acum despre emițătorii acestor semnale misterioase? — gîndi după o clipă, cu voce tare, Pantazi. Că sînt niște făpturi raționale? Bine, să admitem că așa e! Cine ar putea, însă, afirma cu mîna pe inimă că locuitorii acestei planete nu sînt niște ființe rapace, a căror gîndire, al căror mod de a trăi și a simți sînt întemeiate pe cu totul alte principii decît ale noastre? Nu cumva nutresc intenții agresive, dorind pur și simplu să ne facă prizonieri ca să ne studieze ca pe niște insecte picate din cosmos?

— Dacă vreți să-mi cunoașteți părerea, dragii mei — răspunse tata — eu nu mă pot împăca în ruptul capului cu o asemenea idee. Ființe capabile să producă și să dirijeze asemenea surse de energie, de o putere aproape fantastică, au ajuns la un nivel al rațiunii care nu mai e compatibil cu primitivismul și micimea sufletească...

— Ești un optimist incorigibil, profesore! În cosmos n-avem voie să ne lăsăm călăuziți exclusiv de sentimente, fie ele și cele mai generoase...

— Ți-am mai spus și altădată, dragă Pantazi, că ai obiceiul să transpui în universul extraterestru anumite situații și învățăminte din istoria pămînteană. Nu uita însă că fiecare planetă își are istoria ei proprie, iar făpturile raționale de pe alte planete pot avea nu numai o altă înfățișare fizică, ci și o altă configurație psihică decît a pămîntenilor. Dar asta nu înseamnă deloc că nu trebuie să dăm dovadă de maximum de prudență!

— Știți la ce mă gîndesc? — am îndrăznit și eu o părere Oare nu s-ar putea ca locuitorii de pe această planetă să aibă, la rîndul lor, impresia că noi am venit cu intenții

---

Versuri de **DAN VERONA**

Copilul și privighetoarea

Cînd începe privighetoarea
să cînte
toate luminile universului
se nasc din cîntecul ei.
Copilul o aude
și nu se mai satură
să o asculte.
Deschide fereastra
și o ascultă pînă tîrziu.
— Culcă-te, privighetoarea mamei,
îi spune mama.
și copilul se culcă
iar mama
deasupra lui lin murmură
precum o ramură de măr înflorit.

Copilul se culcă
și noaptea întreagă
el se visează privighetoare
mamei sale cîntîndu-i.

O pasăre cîntă

Patria locuiește în inima mea.
Pe văile ei curg
rîuri de miere
iar în podgorii
strugurii strălucesc
precum tronuri de aur.

Patria locuiește în inima mea.
Vine pasărea de departe
și-și face cuib
pe ramura neamului nostru.

În cîmpie își face pasărea cuib.
Își face cuib pe ape și peste ape.
Și-n muntele frumos își face cuib.
Pretutindeni își face cuib
pasărea
pe ramura neamului nostru.

Cîntă pasărea deasupra ființei mele
și în univers se face lumină.

agresive?

— Horia are dreptate — mă mîngîie tata cu privirea. De aceea, să fim foarte atenți la comportarea noastră, la fiecare mișcare, la fiecare gest, ca să nu le trezim eventuale îndoieli cu privire la bunele noastre intenții... Nu mai avem timp de discuții, ne apropiem cu viteză vertiginoasă de țelul suprem al călătoriei. Pantazi, pune în funcțiune generatorul de neutrini pentru a face străvezie carcasa navei noastre...

Prin carcasa, devenită subit transparentă, ni s-a înfățișat privirilor un peisaj tulburător. Avea multe asemănări cu peisajul terestru, dar și ceva straniu, misterios: păduri colosale de culoare liliachie se zăreau sub stînci gigantice, de o formă impresionant de simetrică, parcă cioplite dintr-o piatră cum nu există pe pămînt...

— Oare stînci să fie? — exclamă la un moment dat tata. Nu, dragii mei, eu îmi permit să risc ipoteza că sînt niște construcții de dimensiuni neasemuite pentru imaginația noastră terestră, realizate de ființele raționale care populează planeta...

— Da, într-adevăr, — fu de acord Pantazi — au mai curînd aspectul unor construcții artificiale, ridicate cu mijloace tehnice care, probabil, nouă ne sînt încă necunoscute. De toate acestea ne vom da însă seama mai bine la fața locului. Pregătiți-vă acum pentru contactul cu solul planetei necunoscute! Îmbrăcați cu toții costumele antișoc! Sînteți gata? Horia, ai grijă de generatorul antigravitațional, iar eu voi pune în funcțiune sistemul de frînare. Atențiune! Cinci, patru, trei, doi, unu!

Un vîrtej asurzitor marcă trecerea vijelioasă a navei prin atmosfera planetei, apoi o bufnitură surdă — contactul cu solul — și, după aceea, urmară cîteva clipe de liniște.

...Umblăm de vreo trei ore cu tancheta scoasă din «pîntecul» cosmonavei. Nici țipenie de ființă rațională pe planeta necunoscută. Dacă n-ar fi fost cîteva păsări enigmatice, cu patru perechi de ochi, fiecare de altă culoare și așezată la altă extremitate a trupului, și dacă n-ar fi fost niște animale blajine, care semănau cu caii de pe pămînt, am fi zis că planeta e pustie sau că a fost părăsită înainte de venirea noastră...

Cînd făcurăm un scurt popas, Florin Pantazi riscă o părere:

— Nu știu de ce, dar eu am întrezărit un semn al existenței fãpturilor cu care sperăm să intrăm în contact în acele păsări ce ne-au scrutat îndelung cu ochii lor multipli și multicolori...

— Ai cumva impresia, tovarășe Pantazi, — spuse tata — că am nimerit pe o planetă locuită de oameni-păsări? Și asta e posibil, nu zic nu...

— La altceva m-am gîndit. Poate că, de fapt, nici nu sînt păsări, ci aparate artificiale de zburat, un soi de avioane, trimise pe urma noastră să ne spioneze, să ne urmărească toate mișcările, să dea de veste despre eventualele noastre intenții agresive... Ar fi o măsură logică, de precauție, nu-i așa?

— Ipoteza dumitale e ispititoare, pare chiar pe deplin veridică. Înseamnă că aceste ființe raționale sînt extrem de circumspecte. Probabil au motivele lor, legate de istoria mai apropiată sau mai îndepărtată a planetei pe care locuiesc, să nu fie prea încrezătoare în noii veniți. Din toate astea desprind o singură concluzie, cu care sper că veți fi și voi de acord: că trebuie să găsim cît mai degrabă mijlocul prin care să le comunicăm intențiile noastre pașnice, dorința noastră de a stabili cu ei relații prietenești...

— Bine — intervin eu, plimbîndu-mi privirea de la unul la celălalt — dar aici e toată problema: cum să te faci înțeles de niște făpturi care nici măcar nu-ți fac onoarea să-ți iasă în întîmpinare?

Pantazi strigă la un moment dat cu alarmă în glas:

— Nu e de glumă! Țin să vă informez că prima acțiune agresivă au și săvîrșit-o: motorul tanchetei noastre a fost imobilizat chiar în această clipă. Bănuiesc că au folosit o armă necunoscută, poate o rază cu particule pe care le ignorăm, dar suficient de puternice ca să anihileze sistemul angrenajelor ce acționau tancheta. Ei, ce părere aveți?

Ce părere să mai avem! Ne-am mirat, uitîndu-ne unii la alții, fără o vorbă. Cel puțin pe mine mă trecuseră toate nădușelile.

— Nu ne rămîne altceva de făcut decît să... rupse tăcerea tata, dar se opri. Ce se vede acolo, la marginea pădurii? Parcă statuile acelea violete nu se găseau, acum cîteva secunde, pe locul unde le zărim acum?

— Da, într-adevăr, nici eu nu le-am văzut pînă în clipa asta! — murmură Pantazi. Au răsărit dintr-o dată, ca din pămînt...

Stranii statui! Păreau imobile. Însă, dacă le priveai mai bine, vedeai în mijlocul figurii lor niște cavități adînci, în care ardeau vîlvătăi bizare. Nu pot fi — mi-am zis — decît ochi omenești, ochi de făpturi raționale, care caută să vadă, dar mai ales să înțeleagă. Și, cine știe, poate chiar încearcă să se facă înțelese...

Tăcerea se prelungi cîteva zeci de secunde, un minut cel mult, dar mie mi se păru un veac.

— Eu ies din tanchetă și mă duc spre grupul lor — zise pe neașteptate tata. Imposibil să nu găsim un limbaj comun, un mijloc de a ne înțelege!

— Îți închipui cumva că te lăsăm singur, profesore? — se revoltă Pantazi. Nu te credeam atît de naiv! Oricît ai fi de încrezător în capacitatea lor de înțelegere și în aptitudinile dumitale de a găsi o punte spre rațiunea lor, trebuie să recunoști că oarecare procent de risc există... Și dacă e de riscat, riscăm cu toții!

— Bine — spune tata cam fără voie. Vă propun atunci următorul plan de acțiune: ieșim cu toții din tanchetă, înaintăm în monom vreo zece metri, apoi mă desprind eu și mă îndrept singur către grupul lor. Voi, între timp, așteptați să vedeți cum se vor desfășura tratativele. În caz de primejdie, interveniți. De acord? Bine. Atenție, deschid ușa tanchetei!

— Prudență, profesore, — mai apucă să zică Pantazi. La cea mai neînsemnată încercare de violență, apeși pe butonul emițătorului din buzunarul costumului și semnalul de alarmă va răsuna în difuzorul din casca lui Horia...

— Veți vedea — spuse tata din afara tanchetei — că nu va fi cazul să folosesc nici un emițător și nici un semnal de alarmă! Nu se poate, mă înțelegeți, nu e de conceput ca ființele acestea, cu chip de statui, care e vădit că ne-au ieșit pașnice, în întîmpinare, să se dedea la acte de violență!

Înaintarăm și noi. Eu nu vedeam mai nimic, deoarece în dreptul privirii mele se afla un pîlc de copaci liliachii. De aceea, eram nevoit să urmăresc scena prin intermediul relatării lui Pantazi, care nu-l scăpa din priviri pe tata.

— Profesorul a ajuns în fața lor... Le vorbește... Încearcă, probabil, să se facă înțeles în limbi și dialecte ale pămîntului și ale celorlalte planete locuite de ființe raționale din sistemul nostru solar... Gesticulează, le face tot felul de semne, doar-doar o izbuti!

— Și de ce — spusei eu — ne-am imagina că trebuie să meargă ușor? «Uneori e greu să te faci înțeles chiar de oamenii care vorbesc aceeași limbă cu a ta...

— Ciudat e că ei nu schițează nici o mișcare, nici un gest — reluă Pantazi. Poate or fi, într-adevăr, niște statui și nu ființe vii, cum ne-am închipuit noi? Altfel, e inexplicabil de ce rămîn atît de imobile cînd e vădit că profesorul n-are altă dorință decît aceea de a intra în vorbă!

În clipa aceea, Pantazi scoase un mic țipăt de surpriză.

— Iată un amănunt care ne-a scăpat! În dreapta, la cîțiva pași de grupul lor, se zărește un morman de cuburi dintr-o materie galbenă cu irizări aurii. Seamănă cu materialul din care sînt făcute construcțiile lor... Ce-o fi însemnînd asta?

— Nu cumva — mă alarmai — or fi niște proiectile speciale cu care vor să-l salute «pașnic» pe tata?

— Știu eu?! Poate că ai dreptate! Dar ce se întîmplă? Unul dintre ei s-a mișcat... Intinde spre profesor un obiect bizar! Profesorul e în primejdie, eu nu mai aștept! Gestul e prea amenințător... Îndrept spre ei laserul!

Deodată, l-am auzit pe tata strigînd poruncitor:

— Pantazi, îți interzic... Dar ce s-a întîmplat cu tine? De ce-ai rămas încremenit? Pantazi, răspunde!

— Nu știu — murmură Pantazi, aproape în șoaptă — ce e cu mine... Dintr-o dată... mi-a înțepenit mîna... Nu mai pot s-o mișc, n-o mai simt din încheieturi...

— Înseamnă că și-au dat și ei seama de primejdie! — auzii din nou vocea tatii din afara tanchetei. Te-au hipnotizat, probabil. Ai văzut, dragul meu Pantazi, ce-ai pățit din cauza unui gest nesăbuit? Dacă ți-ai fi dus intenția pînă la capăt, cine știe ce ni s-ar fi întîmplat nouă, tuturor...

Urmară cîteva clipe de tăcere, apoi Pantazi, brusc înviorat, își reluă relatarea pe un ton tot mai înfiorat de emoție:

— Bine, dar ce se petrece acolo? Profesorul a luat din mîna străinului obiectul pe care i l-a întins... Seamănă, mai curînd, cu o mistrie decît cu o armă... Acum, profesorul se îndreaptă spre mormanul de cuburi...

Glasul lui Pantazi e tot mai gîtuit de emoție.

— Ia cîteva cuburi în mînă și... Nu pot înțelege în ruptul capului! Profesorul dovedește niște talente necunoscute... Clădește din acele cuburi un zid... Parcă ar fi un joc de copii!

În acel moment, glasul lui Pantazi atinge culmea surescitării:

— Joaca asta e salvarea noastră! Profesorul a înțeles semnificația gestului pe care l-a făcut străinul și ne-a salvat? A găsit singura cale posibilă de a intra în comunicare cu locuitorii acestei planete! Le-a dovedit că sîntem și noi ființe raționale prin faptul că știm să muncim, să creăm, să ne folosim mîinile și inteligența pe tărîmul făuririi și nu al distrugerii! Aceasta e încercarea supremă la care ne-au pus și o asemenea dovadă au vrut ei să capete de la noi...

N-am mai răbdat și, cuprinși de o greu de descris bucurie, am năvălit afară din tanchetă. Statuile se dezmorțiseră! Acum se mișcau, aveau gesturi și mișcări asemănătoare cu gesturile și mișcările noastre... Îl înconjuraseră pe tata, îi strîngeau mîinile, îi făceau o adevărată manifestație de simpatie...

— Hai, veniți și voi — ne strigă tata. Dați-mi o mînă de ajutor să termin zidul! Va fi, dragii mei, un zid simbolic care va pecetlui, mai temeinic ca un monument, pactul nostru de înțelegere omenească cu ființele raționale de pe această planetă... Nu știu cum se numește planeta în graiul acestor ființe, dar pentru că limba supremă în care ne-au vorbit și în care le răspundem este munca, voi propune, la întoarcerea pe pămînt, s-o numim planeta «Faber»!

...În felul acesta, fără cunoștințe speciale de lingvistică cosmică, am descifrat noi, echipajul de pe «Argonautica-III», graiul celor de pe «Faber».

În România

În România fiecare arbore
mi-e cunoscut.
Fiecare pasăre.
Copil fiind, cu încîntare ascultam
cum sub Calea Lactee
cîntau cocoșii sălbatici.

Într-o podgorie
m-am culcat
și strugurii în cădere
spinarea mi-au acoperit-o
așa cum m-aș fi învelit
cu bolta cerească.

În România nimic
nu îmi este străin.
Albinele în jurul meu roind
mă încoronează păstor de albine.

Sînt acasă la mine
aici, în România.

Bălcescu

Numele tău este pecetea mea.
Numele tău presară crini aurîți
peste buzele care te murmură.
Sub pleoapele mele
noaptea tîrziu tu încă mai citești
din cartea sfîntă a României.

Și cum noaptea între roiuri stelare
este șira spinării a universului
tu ești șira spinării
a acestui pămînt.
În jurul tău
în echilibru stau
izvoare și păsări, munți și albine.

Tu ești făclia înfiptă
în trupul acestui pămînt.
Pe umerii tăi
precum păsările
stau Trecutul și Viitorul.

Noaptea tîrziu
pe sub bolta cerească trecînd
tu încă mai citești din cartea de glorie
a României.

NATURA–
UZINĂ
DE SĂNĂTATE

Pionierii intervin!

Convorbire cu prof. univ. emerit dr. docent GEORGE BĂRĂNESCU, membru corespondent al Academiei R.S.R., președintele Comisiei naționale pentru combaterea poluării.

— În conservarea factorilor de sănătate ai mediului natural se preconizează utilizarea unor mijloace atît de complexe și de complicate, încît adesea există tentația de a crede că la nivel individual — mai ales dacă este vorba de un copil — nu mai e nimic de făcut...

— Dimpotrivă, nicicînd mai mult decît astăzi nu a existat convingerea că, pînă la urmă, decisivă în protejarea mediului natural este intervenția fiecăruia dintre noi. O intervenție dictată de interesele noastre vitale și de datoria pe care o avem de a asigura generațiilor viitoare condiții naturale de existență cel puțin egale alor noastre. O intervenție care, la scară individuală, poate și trebuie să se manifeste încă de la vîrsta pionieriei, cu atît mai mult cu cît s-a dovedit că o bună parte dintre noxele poluării pot fi preîntîmpinate printr-un comportament model în fiece moment al existenței. De pildă, respectarea curățeniei în mediul înconjurător, grija cotidiană pentru conservarea și sporirea spațiului verde constituie obiective cu un înalt conținut educativ și, prin chiar efortul de a le materializa exemplar, sînt implicit factori de menținere ai stării de sănătate la copii.

— Și care apreciați a fi cea dintîi condiție pentru o asemenea materializare exemplară?

— Asemeni nou, tuturor, și pionierii trebuie să-și asume îndatorirea de onoare de a cultiva neîncetat adevărul potrivit căruia mediul înconjurător suferă modificări de pe urma oricarei acțiuni umane, că este deci în interesul nostru cel mai direct să dăm curs numai acelor acțiuni a căror valoare în armonizarea ambianței înconjurătoare a fost dovedită practic; așadar, că orice activitate economică e profitabilă pentru societate numai dacă este apreciată și

pe baza corelațiilor cu mediul înconjurător. Cultivarea unei asemenea mentalități, generalizarea ei la întreaga scară a vîrstelor constituie, cum aminteam, factorul decisiv pentru preîntîmpinarea degradării naturii, mai ales în țara noastră, unde această acțiune complexă de profilaxie este pe deplin posibilă. Dar școala mai are și un alt rol, anume de a pregăti contingentele de cadre specializate capabile să creeze acele tehnologii **neutre care să nu afecteze mediul.** Cu atît mai mult cu cît se prevede necesitatea unor meserii specializate în protejarea mediului; viitorul apropiat va dărui specialistului în protecția mediului un loc de frunte în peisajul profesiunilor. Iar o asemenea specializare poate începe foarte bine de aici și de acum, din activitatea cercurilor pionierești, ale căror preocupări tehnico-științifice multilaterale și de real prestigiu sînt cunoscute și apreciate de noi toți. Firește, asta nu înseamnă că eforturile de preîntîmpinare a poluării, de perfecționare continuă a unui mediu ambiant echilibrat și sănătos. pot rămîne numai în seama școlii și a organizației de pionieri. Începînd cu familia și sfîrșind cu fiecare colectiv de întreprindere, de instituție, întreaga noastră societate este chemată să manifeste cea mai mare atenție pentru problemele referitoare la mediul nostru natural de viață. Tocmai în scopul coordonării acestor eforturi a luat ființă Comisia națională pentru combaterea poluării.

— Amintiți, vă rugăm, principalele preocupări ale Comisiei.

— Realizarea unei corelații cît mai armonioase între tehnologiile industriale și mediul natural, prin cunoașterea amănunțită a proceselor tehnologice și a metodelor de preîntîmpinare a oricărei nocivități. Este, cum vedeți, un proces complex, desfășurarea lui solicitînd urgent utilizarea unor înalte competențe tehnico-științifice; acestea, la rîndul lor, se cer formate continuu, iar o asemenea continuitate nu e posibilă decît dacă eforturile instructiv-educative încep din anii pionieriei. Așadar, bazele luptei eficiente pentru conservarea mediului, pentru menținerea acestei uriașe uzine de sănătate și frumusețe care este NATURA, acum se pun, la vîrsta cravatei roșii cu tricolor.

I. MIHAI

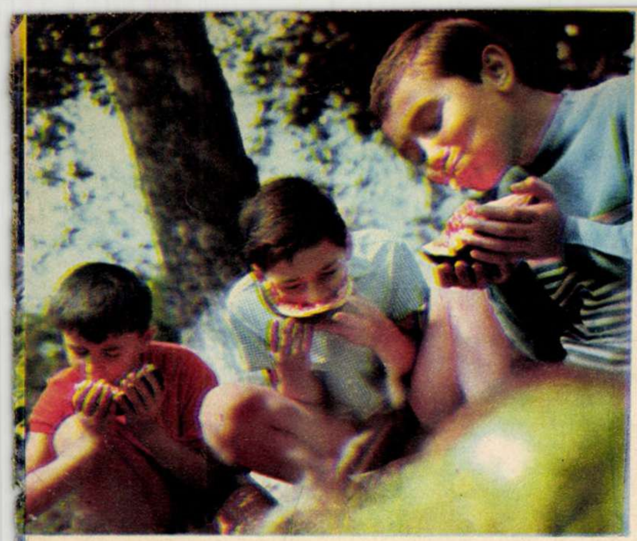

Procesul firului de praf

Fabric este numele unuia dintre cele mai vechi cartiere din Timișoara (documentele istorice îl menționează încă de acum șase sute de ani). În perimetrul cartierului, întîlnim astăzi uzinele Tehnometal, Electrobanat, Fabrica de bere, Uzina electrică (termocentrală) — obiective industriale de mare capacitate, a căror prezență o afli încă de departe, zărind coșurile înalte, mereu fumegînde.

Școala generală nr. 2 (peste doi ani își va sărbători centenarul) se află tot în cartierul **Fabric.**

Cele două fraze de mai sus sînt premisele de la care au plecat și ei, pionierii **Traian Sabău** și **Ion Zelina,** autorii **Studiului privind poluarea aerului în clasă,** lucrare premiată cu **Diploma de onoare** în cadrul Sesiunii științifice **Tineretul cercetează,** dedicată luptei contra poluării și desfășurată la Mainz, în Republica Federală Germania.

Răsfoiesc, împreună cu Ion și cu Traian, lucrarea frumos legată: douăzeci și patru de pagini acoperite de observații, desene, grafice, situații statistice, comentarii. Au pornit de la o problemă dintre cele mai acute: cantitatea mare de praf care se depune în clasă, și au întreprins experiențele cele mai variate — de la calculul aproximativ al particulelor de praf depuse pe cm^2 în timp de una, două, cinci, douăzeci și patru de ore, pînă la înregistrarea depunerii prafului în funcție de temperatură, umiditate, vînt. Importanța plantării copacilor în jurul școlilor și a plantelor în clase, folosirea perdelelor de nailon la ferestre (cele cu ochiuri de 1 mm^2 sînt cele mai bune), prezentarea machetei unui tip ideal de școală, sînt concluziile unei prime faze a cercetării, pentru care un juriu format din profesori universitari din 12 țări, din Europa și Asia, și-au exprimat interesul și admirația. Iar Neil Armstrong — primul om care a pășit pe Lună — președinte de onoare al sesiunii, cel care a înmînat distincțiile, a ținut să evidențieze în mod special calitatea deosebită a studiului realizat de cei doi pionieri români.

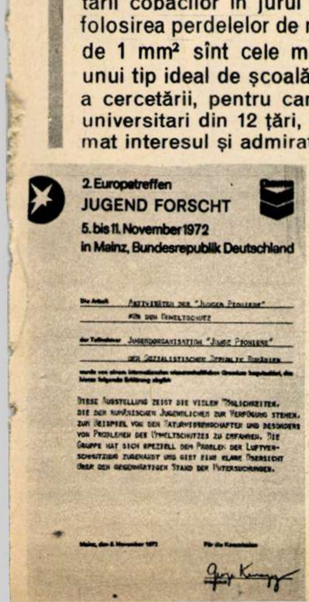

2. Europatreffen
JUGEND FORSCHT
5. bis 11. November 1972
in Mainz, Bundesrepublik Deutschland

Peste doi ani, **Școala generală nr. 2 din Timișoara** își va sărbători centenarul. Printre succesele ce vor împodobi Cartea de aur a școlii, se va aminti, cu siguranță și diploma obținută de **Traian Sabău** și **Ion Zelina,** într-o confruntare dintre cele mai prestigioase.

RADU F. ALEXANDRU

A respira- iată ceva care mai trebuie învățat!

Echipa redacțională urcă voinicește dealurile, ținînd cu grijă servietele pline de obiecte prețioase: medaliile, diplomele și trofeele destinate echipajelor hunedorene distinse în uriașa arenă a concursului «Expedițiile Cutezătorii», inițiat de revista noastră. Început de iunie, cu vreme capricioasă: din senin, fulgere, scurte ploi torențiale, recapitulări și teze...

Ne aflăm pe un teritoriu cu o mare concentrare de cetăți dacice. Unele au fost descoperite de-a lungul anilor chiar de copiii hunedoreni participanți la «Expedițiile» noastre. Pionierii acestor meleaguri legendare au însă o arie mai vastă de preocupări, unele de cea mai strictă actualitate, cum ar fi studierea surselor de poluare, activitate științifică completă. de care se ocupă redutabile cercuri de tineri cercetători.

— Dar — spun ei — un lucru la fel de important ca lupta împotriva poluării este **să ne folosim din plin de apreciabila cantitate de aer curat care există și ne stă la dispoziție!**

Să respiri — oare acest lucru mai trebuie învățat?! Doar respirăm de cînd ne-am născut! Cu precizarea că unii o facem mai bine, iar alții mai prost. Bine respiră cine caută să umble și să alerge și să se odihnească în **aer curat** — la munte, pe malurile apelor, în poienile pădurilor, în parcuri, pe stadioane, în locurile cele mai potrivite din apropierea orașelor. Acest lucru trebuie învățat pînă cînd va deveni o obișnuință adînc înrădăcinată.

La Costești, între fabricile de oxigen ale brazilor, pionierii hunedoreni își construiesc acum o tabără care va putea primi 500 de oaspeți în fiecare serie, deci cîteva mii într-o vacanță. Din piatră se ridică grupul social — sală de mese, bucătărie etc. Din materiale potrivite apar căsuțe cochete și din... caroseriile unei întregi coloane de autobuze casate, vile însorite și multicolore. Spațiul de joc este imens: se pot disputa simultan cîteva meciuri de fotbal iar viitorii pretendenți la medaliile olimpice de înot vor avea la dispoziție un ștrand excepțional, alimentat cu apă mereu proaspătă, de rîu.

Astfel de stațiuni turistice sau sate de vacanță se realizează acum în multe județe. În același timp, sute de mii de copii străbat drumurile munților și dealurilor țării, împînzesc stadioanele și parcurile, beneficiari entuziaști ai marii uzine de sănătate care este natura.

OVIDIU ZOTTA

Extraordinarul laborator al frunzei verz

$6CO_2 + 6H_2O + \text{lumină} \rightarrow C_6H_{12}O_6 + 6O_2$. Reacția nu are loc în vreun laborator, nu se produce într-o eprubetă controlată atent de privirile cercetătorului. De milenii, fotosinteza se desfășoară neîntrerupt, antrenînd imense cantități de *materie primă*, într-o uriașă retortă. Fără plantele verzi, fără funcția fiziologică proprie lor de a sintetiza substanțe organice din apă și bioxid de carbon cu ajutorul luminii solare absorbite de clorofilă, fără capacitatea de a transforma aceste substanțe organice *simple* în aminoacizi, proteine și lipide, evoluția vieții n-ar fi fost posibilă.

Plantele verzi sînt viețuitoarele de pe Pămînt care generează și întrețin pentru restul viețuitoarelor, aflate pe toate treptele evoluției biologice (de la plantele fără clorofilă la oameni), condițiile vitale: hrana, energia și oxigenul. Dar nu numai atît. Imensele rezerve de materie primă și de energie conținute în zăcămintele de cărbuni, țiței și gaze naturale reprezintă în fapt depozite în care plantele au înmagazinat o inestimabilă cantitate de energie solară. Începînd să le utilizeze, oamenii au pus bazele industriei și industrializării, plantele fosilizate fiind sursele de energie care au alimentat primii pași, mari și hotărîtori, pe calea progresului tehnic de ale cărui vîrfuri ne apropiem azi în ritm accelerat.

Un iubitor de paradoxuri ar putea susține că impasul civilizației tehnice — poluarea — se datorează deci... plantelor!

Un paradox, oricît de izbutit, rămîne însă în subsolul adevărului științific. Există două rezerve inepuizabile de încredere și optimism. Prima — înțelegînd primejdiile care pîndesc din fisurile echilibrului ecologic, oamenii și-au înnobilat străvechea aspirație de supunere a naturii cu aura prieteniei; prin protejarea naturii oamenii zilelor noastre tind să adauge bogatului lor cod de valori morale încă una, de o neasemuită frumusețe. A doua — de la apariția lor, plantele verzi nu ostenesc să întrețină, în miliarde și miliarde de exemplare, flacăra reacției vitale; ele continuă să consume uriașe cantități de apă și bioxid de carbon, să rețină pentru creșterea lor moleculele de glucoză și, transformată în energie chimică înmagazinată în moleculele produșilor sintetici, energie solară, și să elibereze neîntrerupt acel gaz incolor, insipid și incolor, foarte puțin solubil în apă, cu densitatea față de aer 1,105, cu greutatea atomică 16, pe care îl respirăm clipă de clipă: oxigenul.

Protejarea, întreținerea și îmbogățirea tezaurului verde al Terrei devine, din acest punct de vedere, nu doar o obligație izvorîtă din gentilețe, ci una în cel mai înalt grad vitală. Fair-play-ul în disputa cu natura este esențial pentru menținerea echilibrului ecologic, pentru sănătatea și propria noastră dezvoltare. De aceea, toate acțiunile, începînd cu cele declanșate la scară națională și terminînd cu cele individuale, care vizează ocrotirea și îmbogățirea patrimoniului nostru de păduri și livezi, de parcuri și grădini, de holde și pășuni, sînt victorii directe asupra unui posibil și nedorit dezechilibru. Să nu uităm: fiecare plantă verde ne dăruiește, după puterile ei, tot atîta oxigen cît bioxid de carbon consumă. Din fiecare coroană de pom, din fiecare lujer de floare, un îndoit beneficiu de sănătate.

Ing. N. STĂICULESCU

PREMIUL I: UN MAGNETOFON

SURPRIZA VERII 1973

TREI CONCURSURI ÎNTR-UN MARE

NUMEROASE PREMII

concurs: „Trofeele vacanței"

EDIȚIA „RACHETA CUTEZĂTORILOR"

CONCURS DE BENZI DESENATE PE TEME TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

SECȚIA 1: „Construcții"
MECANICĂ, ELECTROTEHNICĂ, ELECTRONICĂ, MODELISM

SECȚIA a 2-a: „În apărarea naturii"
LARGĂ ACȚIUNE DE SESIZARE A SURSELOR DE POLUARE.

SECȚIA a 3-a: „Minitehnicus are o idee!"

Medalii,
brelocuri,
insigne.
Toate amănuntele
în «Racheta cutezătorilor» nr. 6/1973.
Nu pierdeți talonul nr. 1
al marelui concurs «Trofeele vacanței»,
ediția
«Racheta cutezătorilor»!

IMPORTANT!

În legătură cu concursurile «MESERIA–BRĂȚARĂ DE AUR» ȘI «ZECE ÎNTREBĂRI DESPRE DIMITRIE CANTEMIR», **precizăm că tragerile la sorți vor avea loc în cursul lunii iulie, urmînd ca imediat să publicăm în revistă lista cîștigătorilor precum și premiile atribuite.**

JURIUL CONCURSULUI «ARHIVA DE AUR» comunică:

Selectarea lucrărilor acestui mare concurs este în plină desfășurare. Fișele și creațiile primite, fiind numeroase, impun o cercetare mai îndelungată pentru stabilirea judicioasă a premiilor.

În curînd, rezultatele.

GENERAȚIILE CALCULATOARELOR ELECTRONICE (2)

Apariția celei de a doua generații de calculatoare electronice poate fi localizată în jurul anului 1958, la 10 ani de la epocala invenție a tranzistorului în cadrul laboratoarelor americane «Bell Telephone».

Folosirea elementelor semiconductoare — diode și tranzistoare din germaniu sau siliciu — a permis construirea unor calculatoare mult mai compacte, cu un consum mai redus de energie electrică și relativ mai ieftine în raport cu performanțele lor. Computerele generației a doua permiteau obținerea unor viteze de lucru de cîteva zeci de mii de operații pe secundă, fiind de 30—40 ori mai rapide decît mașinile de calcul cu tuburi electronice.

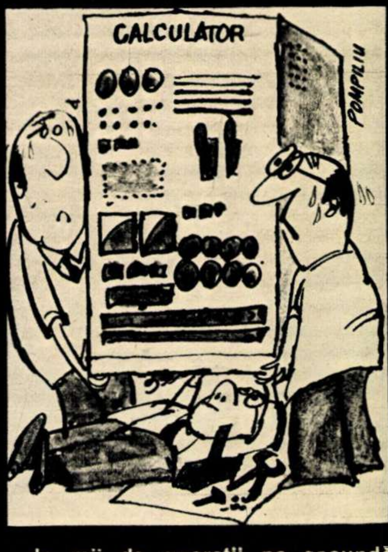

În plus, prin utilizarea după 1959 a miezurilor magnetice din ferită (cu ciclu de magnetizare dreptunghiular), inventate în 1953, memoriile noilor calculatoare au devenit mai cuprinzătoare și mai rapide, permițînd o înmagazinare și o regăsire a informațiilor memorate într-un timp mai scurt. Legat de aceasta, s-a modificat și structura calculatorului, prin secționarea memoriei sale în două părți: memoria internă sau operativă, realizată pe miezuri magnetice și o memorie externă sau auxiliară, pe tambur magnetic (la început), și pe bandă magnetică (mai tîrziu).

Prin extinderea capacității de memorare, folosind memorii auxiliare, calculatoarele au putut fi larg folosite și în acele domenii în care se manipulau mari cantități de date și unde era necesară crearea unor fișiere citibile direct de computer.

Astfel de fișiere — colecții de date avînd o anumită structură de organizare logică, înmagazinate pe un anumit suport de informație — au fost construite în numeroase domenii de activitate: economic, statistic, comercial, bancar ș.a. Calculatoarele electronice au fost puse să rezolve probleme de evidență a personalului, calcule financiar-contabile, pentru aprovizionarea tehnico-materială, lansarea și controlul producției etc.

Această extindere rapidă a sferei aplicațiilor a creat însă necesitatea elaborării unor limbaje de programare adecvate, care să fie mai accesibile unor clase largi de specialiști decît limbajul mașinii, dar, în același timp, să permită adresarea automată a informațiilor (date și instrucțiuni) în memoria internă. Această «adresare», sau localizare, era executată de către programator prin instrucțiuni speciale la calculatoarele din prima generație, unde se folosea exclusiv codul-mașină.

În acest scop, începînd cu anul 1957, cînd s-au pus bazele primului limbaj algoritmic denumit **FORTRAN** (Formula Translator, sau traducător de formule) au fost depuse eforturi deosebite pentru elaborarea unor limbaje apropiate ca structură de limbile naturale (în speță, engleza), dar care să asigure o formalizare matematică. A apărut, astfel, în 1958—1960, limbajul **ALGOL** (Algoritmic Language, adică limbaj algoritmic), apoi, între 1959—1961,

GEC
GEC
GEC
GEC
GEC

DIN ISTORIA MAȘINILOR DE CALCUL

DINCOLO DE MANUAL

limbajul **COBOL** (Common Business Oriented Language, sau limbaj orientat pentru probleme economice).

Deoarece, însă, calculatorul nu poate prelucra decît instrucțiunile în cod-mașină (pentru care în unitatea de comandă există circuite anume proiectate), a fost necesară elaborarea unor așa-numite programe de translatare, care să «traducă» instrucțiunile din aceste limbaje algoritmice în codul-mașină.

În afară de aceste programe de translatare, au mai fost necesare o serie de programe care să asigure adresarea automată la memoria internă, toate aceste programe constituind ceea ce se numește sistemul de operare.

Dezvoltarea puternică a sistemelor de operare a avut loc, însă, de-abia după 1965, în cadrul celei de a treia generații de calculatoare electronice.

Încă la calculatoarele din generația a doua s-a accentuat diferențierea celor două mari componente care caracterizează structura și funcționarea unui calculator electronic: ansamblul circuitelor cablate (denumit hardware) și ansamblul programelor memorate (denumit software).

Dintre calculatoarele din generația a doua, cele mai reprezentative sînt cele realizate de firma **IBM**, începînd cu seriile 7090 în 1959 și 1401 în 1960 și terminînd cu seriile 7040 și 1440 în 1963 și 1770 în 1964.

Primul calculator electronic din generația a treia a fost computerul **IBM** 360/40, dat în operare în mai 1965. Chiar în același an, firma **IBM** a introdus pe piață și alte calculatoare din noua generație aparținînd familiei 360 (360/30, 360/50, 360/70, 360/75), precum și seria 1130.

Generația a treia de calculatoare se caracterizează, în primul rînd, prin noua tehnologie utilizată, specifică microelectronicii: circuitele integrate.

Ramură a electronicii care are ca menire obținerea circuitelor electronice miniaturale, microelectronica cuprinde două tehnici speciale: microasamblarea și microstructurile.

Microasamblarea constă în asamblarea unor elemente miniaturale detașate (sau discrete) ca tranzistori, rezistențe, condensatori, în cadrul unor micromodule, ea constituind o fază de trecere la tehnica microstructurilor. Microstructurile se realizează sub forma circuitelor integrate și a circuitelor imprimate, acestea luînd locul elementelor discrete și, respectiv, al circuitelor cablate.

Circuitele imprimate constau din plăci izolante cu orificii, în care se montează piesele electronice discrete, iar conexiunile dintre acestea sînt realizate printr-o rețea de șănțulețe umplute, printr-o tehnică specială, cu material conductor. (Pentru apropierea acestui domeniu, cei interesați sînt invitați să consulte ultimele numere din «Racheta cutezătorilor»).

Circuitul integrat reprezintă un grup de elemente electronice conectate în mod inseparabil, prin anumite metode speciale de asamblare, pe sau în interiorul unui strat continuu. Una din aceste metode presupune depunerea de materiale semiconductoare și izolatoare, de grosimi foarte mici, pe un strat izolator. Depunerile formează elementele pasive ale circuitului (rezistențe, capacități, conexiuni etc.), elementele active (diode și tranzistoare) apărînd tot sub formă discretă. Aceasta este tehnica păturilor subțiri. O tehnică mai evoluată este aceea care fabrică circuite integrate monolitice, la care toate elementele de circuit sînt formate în același strat de siliciu, folosind procedeele cunoscute de la fabricarea tranzistoarelor.

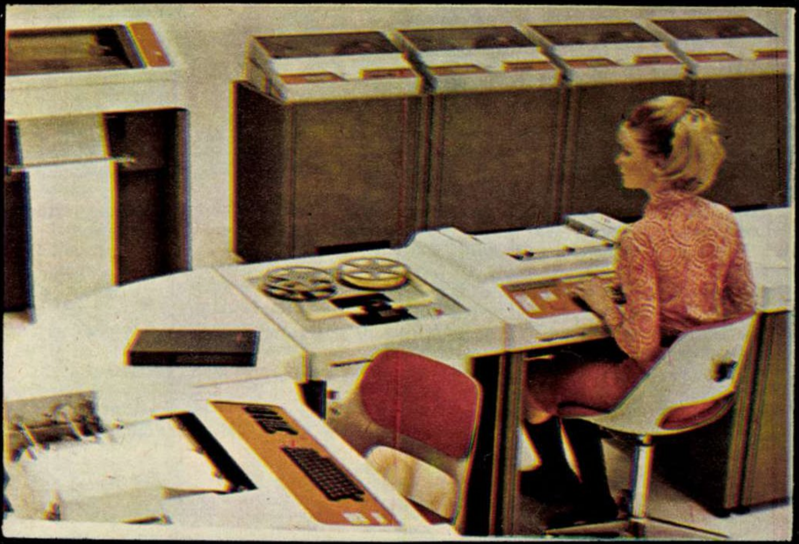

Utilizînd circuite integrate la realizarea unităților de comandă, aritmetice și logice, computerele construite în ultimii 8—9 ani au putut realiza performanțe deosebite, atît din punct de vedere constructiv cît și funcțional. Consumul de energie electrică și dimensiunile circuitelor s-au redus colosal, în timp ce siguranța în funcționare a crescut la fel, ca și viteza de calcul.

Noile calculatoare pot folosi un nou tip de memorie auxiliară — pe discuri magnetice — care asigură un acces direct în timp scurt, localizarea informațiilor fiind făcută prin două mișcări simultane: rotirea rapidă a discului și translația unor capete magnetice de citire.

Banda magnetică utilizată la memoriile auxiliare ale computerelor generației precedente asigura numai un acces secvențial, prin deplasarea benzii în dreptul capetelor de citire.

Și memoria internă a cunoscut modificări. Ea nu mai este organizată pe cuvinte, ci pe caractere a cîte 6—8 biți fiecare, prin aceasta permițîndu-se o mai bună utilizare a capacității disponibile de memorare.

Prin dezvoltarea unor sisteme de operare cuprinzătoare, firmele constructoare au reușit să faciliteze utilizarea calculatoarelor în aproape toate domeniile de activitate. Au apărut astfel pachete de programe destinate unor anumite clase de aplicații, cum ar fi conducerea producției, regăsirea informațiilor, calculele științifice ș.a.

O importantă realizare o constituie, de asemenea, teleprelucrarea informațiilor, generația a treia de calculatoare oferind posibilitatea utilizării unor terminale prin care se poate face intrarea datelor și ieșirea rezultatelor folosind un calculator la distanță, legat de aceste terminale prin linii telefonice sau telegrafice.

Este demn de remarcat faptul că și țara noastră a trecut la fabricarea calculatoarelor electronice din generația a treia.

După ce în 1957 s-a realizat primul calculator românesc cu tuburi electronice — **CIFA 1** — la Institutul de Fizică Atomică din București, s-a trecut apoi la fabricarea unor mașini de calcul mai perfecționate la Timișoara (**MECIPT**) și Cluj (**DSCICC**), recent a început construirea calculatoarelor **FELIX-C** 256, după licența franceză **CII — IRIS/50.**

O serie de centre de calcul din tară au fost deja dotate cu astfel de calculatoare urmînd ca, pînă în 1975 să funcționeze 80 centre de calcul folosind tehnică de prelucrare automată a datelor.

Referitor la cea de a patra generație de calculatoare electronice, în apropierea căreia ne aflăm, specialiștii consideră că principalele elemente caracteristice acesteia sînt: mai ales integrarea pe scară largă, distribuirea memoriei interne la nivelul unităților periferice (intrare, ieșire, memorie auxiliară, terminale), precum și realizarea unei bune părți din sistemul de operare prin hardware, adică cablarea unor instrucțiuni sau programe des utilizate.

De asemenea, se apreciază că prin utilizarea memoriilor holografice cu laser, avînd o capacitate enormă de înmagazinare și o viteză colosală de acces, calculatoarele noii generatii vor fi capabile de performanțe astăzi greu de precizat.

Ing. **MARIUS MENDELOVICI**
Ing. **DAN VĂITEANU**

Nelson și pirații, într-o vară.

Roman foileton de Ilie Tănăsache

8

— Flotă! Gata de atac!

După comandă, lunganul se simți dator să dea și un supliment de lămuriri:

— Înconjurăm dușmanul prin învăluire și...

— Ce-o faci atîta pe deșteptu'?

— Cine-a mișcat în front? Ai?

Amiralul căscă o gură cît o șură. Nu suferea să fie contrazis.

— Cine-a mișcat în front?!

Era furios de-adevăratelea. Se vedea asta după mutra lungită. «Cin' să fi mișcat?» Țipirig. Țipirig, care nu se sfii să adauge:

— Ce-o faci atîta pe deșteptu'?

Deși tăcuse mormînt pînă atunci, Papagalul se simți și el dator să ia într-un fel partea lui Țipirig.

— Amirale, totul e-n regulă. Nu-ți mai răci gura că faci gîlci.

— Adică?

— Adică a zis nenea Giușcă tot ceea ce trebuia zis. Ce să mai batem apa în piuă că tot nu se face iaurt.

— Nu se face, zici?

— Doar dacă sufli tu în ea!...

Și, totuși, Nelson nu-și pierdu cumpătul.

— Dar să nu v-apropiați de botul dihăniilor, a zis.

— Așa a zis?

— Mda... mormăi Papagalul.

Odată lucrurile ajunse aici, Nelson, temutul amiral al piraților, comandă:

— La trei, toată flota în apă.

Patru trupuri bronzate sclipeau în soare.

Și Papagalul îl înghionti pe Țipirig să-și facă loc.

— Ce-ți veni?

— Unu! țipă Nelson.

Deasupra, cel mai albastru cer de august.

— Doi!

Patru trupuri subțiri, strălucind în soare stăteau încordate arc. Cu mîinile aduse mult la spate, să-și facă vînt. Cu spatele încovoiat pe un imaginar ghidon de bicicletă.

Sindbad lătră scurt, undeva, prin apropiere.

— Trei!

Trei bubuituri răscoliră depărtările în răsărit. Patru trupuri, subțiri ca niște suliți, zvîcniră în apă. Trupuri de bronz. Tăbăcite de vînturile și soarele bălții și fluviului.

Copiii marelui fluviu porniseră asaltul decisiv.

Lunganul începu, bineînțeles, cu sfaturile:

— Prinde-l pe godacul de alături, Papagale!

— Ăsta cu pată pe ureche?

— Ăsta.

— Păi ar trebui să-l duc eu în spate, nu el pe mine. Nu vezi ce slăbănog e?

— Prinde-l pe ăsta, să dăm direcție turmei. Apoi, ne dăm pe de lături să-i gonim din urmă.

— Bine, bine...

— Trage-l de coadă și răsucește-l cu fața spre curent.

— Da' eu ce fac, pasc bobocii?

— Papagale! țipă Nelson.

Papagalul primise o copită de la porcul lui și se scărpina de zor în scăfîrlie.

— Treci, mă, la loc! răcni amiralul, ceea ce nu l-a încîntat pe albul de care se ținea el. E sigur că lungul nu l-a gîdilat, deși te puteai aștepta la orice din partea lui. Cert este că, indiferent de motiv, godacul alb din frunte — care nu mai era de mult un godac — se zvîrcoli urgent în apă. Îl plezni cu copita pe Nelson, cît era el de amiral. Guiță sălbatic la turma din urmă și-o porni întins spre malul de unde-i gonise Fane.

Hoarda toată după el.

— Ham! Ham! lătra Sindbad, fără nici un motiv de bucurie.

— Ce se întîmplă acolo, piratule? întrebă Cartuș.

Privea ca în strachină hărmălaia din apă. Albul tăia curmeziș curentul.

— După el, amirale, după el!

Ușor de spus, greu de făcut. După ce-l pocnise cu copita, albul, trecînd peste zăpăceala generală ce se iscase din senin, se angajase în curmezișul curentului, cu toată puterea.

Papagalul, în clipa aceea — Cartuș a văzut limpede de pe mal — a luat el conducerea echipajului. Mai exact, salvarea situației. S-a dat la fund și...

...Zece, unsprezece, doisprezece, numără Cartuș...

Nici urmă de Papagal.

Să se fi ascuns după vreo dihanie? N-avea cum le sta în față.

Nelson îi prevenise: «numai în fața lor nu stați».

...Douăzeci și cinci... douăzeci și șapte... treizeci...

— Unde-i, mă, Papagalul? strigă desperat Nelson.

— L-au mîncat godacii, amirale.

— Treizeci și cinci, treizeci și șase, treizeci și șapte, murmura, harnic, Cartuș.

Exact la treizeci și șapte, atunci cînd Cartuș începu să se înfricoșeze, vui o nouă bubuitură nu prea de departe.

— Vuuu!... Vuuu!... țipă lovit dureros văzduhul bălții.

— Vuuu!... Vuuu!... răspunse și pădurea de stuf, izgonind pentru o clipă tot păsăretul așezat la odihnă.

— Vuuu!... Vuuu!... legănau copacii vuietul în crengile lor înfiorate ca de o presimțire rea.

...Patruzeci, patruzeci și unu, patruzeci și doi, patruzeci și...

Cartuș rămase aici cu numărătoarea, pentru că deodată țîșni în fața porcului cu rîtul sfîrtecat, care o luase la sănătoasa, cine?

Papagalul!

Slăninosul a țipat un guiț! pe jumătate înecat în apă, neștiind ce să mai facă. Timp suficient pentru Nelson să ajungă din urmă dihania răzvrătită și s-o apuce de coadă, strigînd:

— Ferește-te din calea lui, Papagale!

Papagalul?

Se dădu iar la fund și răsări lîngă Nelson, apucînd și el de coadă.

— Hai odată amîndoi, amirale!

Smucitura fu grozavă.

— Țineți-vă bine, băieți! răcni Cartuș și o zbughi pe mal, să înconjoare balta pe la stăvilar pentru a le veni în ajutor. Îl strîngea în brațe pe Sindbad să-l sufoce. Cățelul începu să geamă.

— Ce-i mă, urîtule?

— Schelălau...

— Bine, domnule. Mergi pe jos atunci.

Și-l azvîrli din brațe.

(VA URMA)

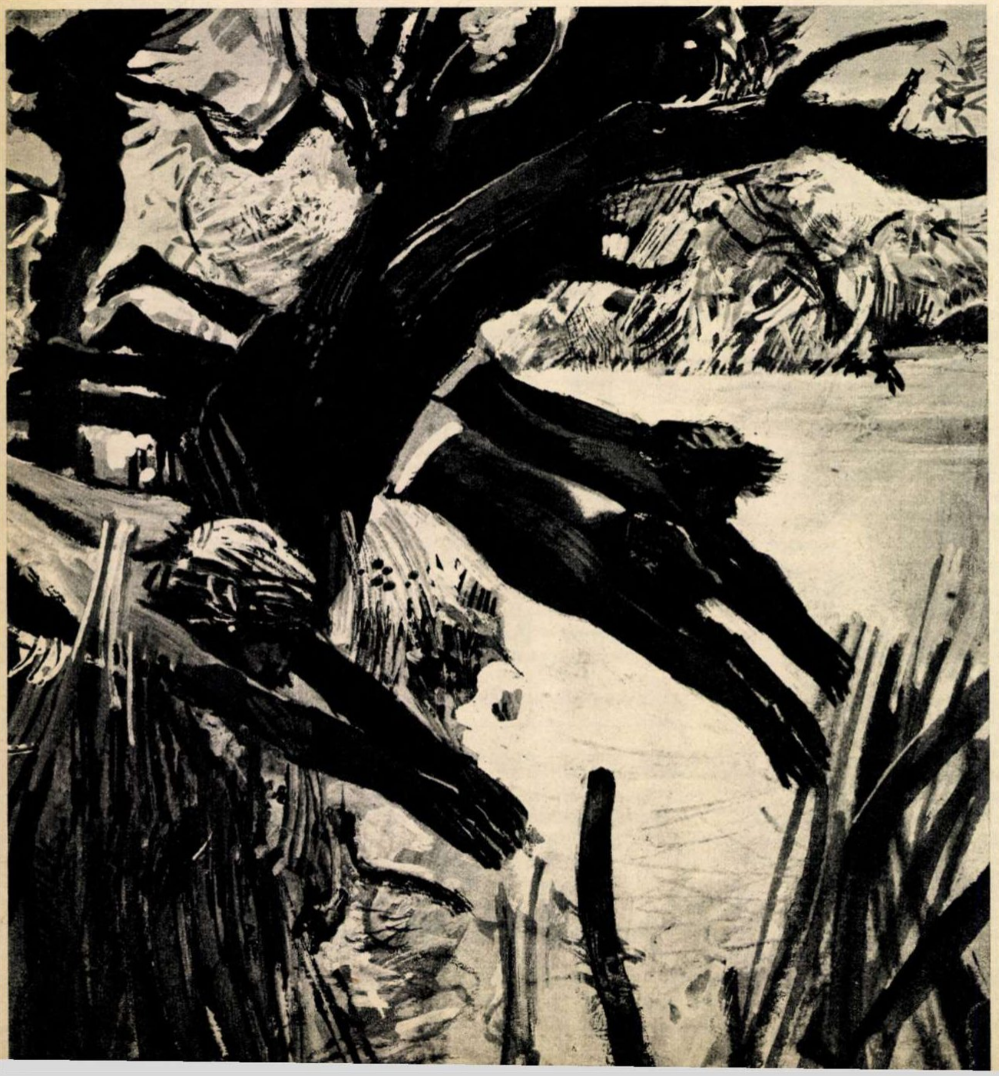

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

DRAGI PRIETENI

EMIL

Ionel Grigorescu, Tg. Neamț, Mihai Roșca, Turda, județul Cluj, frații Dănuț și Viorel Vasiliu, Tîrgoviște, județul Dîmbovița și multor alți prieteni ai mei care au terminat anul școlar cu rezultate excepționale, le transmit felicitările mele și ale prietenilor mei din colectivul redacțional al revistei noastre.

ION M. ȚUȚEA, **satul Suslănești, județul Argeș. Te felicit cu ocazia intrării în U.T.C. Aș fi curios să aflu și eu pentru care din cele trei școli despre care mi-ai vorbit în scrisoare te-ai hotărît. Ca să devii arbitru, indiferent în ce ramură sportivă, trebuie să urmezi un curs de arbitri care se organizează de obicei de către organele sportive locale. Îți urez mult succes în realizarea dorințelor.**

GIGI CEAPĂ, **Călimănești, județul Vîlcea. Pentru ceea ce te interesează adresează-te la următoarea adresă: Televiziunea Română, Direcția muzicală, București, Calea Dorobanți 191, sector 1.**

DORU GAVRA, **satul Lăpușnic, județul Hunedoara și** DUMITRU ARDELEAN, **satul Urviș, județul Bihor. Meseria de depanator radio și televizoare se învață la cursuri organizate de Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești în toate județele din țară. Iată însă adresa unei școli profesionale unde poți învăța meseria de constructor și montator piese de radio și televizoare: Școala profesională de pe lîngă Uzina Electronica — București, str. Dimitrie Pompei 1 — Pipera.**

DORIN MARC, **comuna Bistra, județul Alba. «Emile, te rog spune-mi cînd și în ce loc se va disputa campionatul mondial de fotbal». Dragă Dorin, întrucît sînt și eu un iubitor al fotbalului, îți pot răspunde cu plăcere. Viitorul campionat mondial de fotbal se va desfășura în orașul München din Republica Federală Germană, în vara anului 1974.**

COSTEL BELIOAIE, **comuna Dolhasca, județul Suceava. Îți mulțumesc pentru schița de caroserie auto pe care mi-ai trimis-o. Îți doresc să devii un bun carosier. Iată adresa unei școli unde poți învăța această meserie: Școala profesională Iași, strada Socola nr. 82.**

VIOREL NEGOESCU, **Rm. Vîlcea. Nu fi îngrijorat. Expoziția «Expedițiile Cutezătorii» de la Palatul pionierilor din București va fi deschisă și în luna august. Așa că poți s-o vizitezi în această vacanță.**